

YENİ DEMOKRAT GENÇLİK

Aylık Siyasi Gençlik Dergisi *Sayı 169 *Haziran-Temmuz 2012 *Fiyatı: 2 TL *ISSN: 1302-7506

12. Munzur Kùltür ve Sanat Festivali'nde buluşalım!

YENİ DEMOKRAT GENÇLİK

Egemenlerin yoğun saldırıları ve bu saldırılara paralel olarak gelişen kitlesel eylemlerle bahar dönemini geride bıraktık.

Yaz aylarının gelmesi ve gerilla eylemlerinin yoğunlaşmasıyla birlikte son yıllarda hemen her yaz sürecinde tanık olduğumuz tartışmalar başlamış bulunuyor. Tartışmanın bir yanında Kürt ulusunun taleplerini, hassasiyetlerini görmezden gelerek Ulusal Hareket'e silah bırakma çağrısı yapan devlet, bir diğer yanında ise "onurlu barış" istediğini söyleyen Ulusal Hareket duruyor.

Bu noktada devletin tavrına ve ikiyüzlülüğüne dikkat çekmek gerekiyor. Ulusal Hareket'in silahlı eylemlerinin anti-propagandası üzerinden hükümet yetkilileri silahlı mücadeleyi sonlandırmaya hem de kendilerini Kürt sorununun demokratik çözümü için can atan barış timsalleri olarak göstermeye çalışıyorlar.

Aynı "barış timsalleri" Kürt ulusuna karşı haksız savaşlarını yıllardır en vahşi haliyle sürdürüyor. Bu-

nunla da kalmayıp aynı "barış timsalleri" emperyalist efendilerinin bölgedeki çıkarları doğrultusunda aylardır Suriye'ye dış biliyor. Suriye havasahası üzerinde Türk savaş uçağının düşürülmesiyle yaşanan olay bu tabloyu bir kez daha gözümüzün önüne sermiş bulunuyor.

Bu tablonun gösterdiği gibi yaz aylarında da baharın hareketliliği devam edeceğe benziyor. Türkiye gündeminde hareketli günlerin yaşandığı şu günlerde yeni sayımızla karşınızdayız.

Bu sayımızda Kürt ulusal sorunu cephesinden yaşanan gelişmelere dair **syan, Denge Ciwanan** gibi köşelerimizde yaptığımız değerlendirmeleri ilgiyle okuyacağınızı düşünüyoruz.

Dersim Festivali'nin yaklaşmasıyla birlikte Dersim halkının, özelde Dersim gençliğinin sorunlarına dair yazılar yayımlıyoruz. Haziran ayında yaşamını yitiren devrimci, demokrat sanatçılarla ve Haziran 2010'da ölümsüzleşen yoldaşlar **Çi dem Yılmaz**, Ferdi Karacan ve Haziran 2011'de ölümsüzleşen **Yurdal Yıldırım** yoldaş ve **Mazlum Erenci** ile ilgili yazıların da bulunduğu yeni sayımızı sizlere biraz gecikmeli olarak sunuyoruz.

Bir dahaki sayımızda görüşmek üzere...

İÇİNDEKİLER

syan	2-3	Kolektifin Sesi	30-32
Özgür Okul	9	Gençli e Notlar	33-35
Forum	11-12	Kentsel Dönüşüm-3	47-51
Denge Ciwanan	16-17	Devrimci Sözlük	56-57
Genç Kadın	22-23	Bellek	63-64

Yaygın süreli

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SANAYİ LTD. ŞTİ.
Yönetim yeri: Gureba Hüseyinağa Mah. İmam Murat Sk. No: 8/1 Aksaray/Fatih/İstanbul Tel: (0212) 521 34 30 Faks: (0212) 621 61 33
Sahibi ve Yazışleri Müdürü: **Çilem İLASLAN**
Baskı: Yön Matbaacılık Davutpaşa Cd. Güven San. Sit. B Blok, No: 366 Tel: (0212) 544 66 34
e-posta: umutyayimcilik@ttmail.com

www.yenidemokratgenclik.com
yenidemokratgenclik@hotmail.com
yenidemokratgenclik@yahoogroups.com

BÜROLAR

Kartal: İstasyon Cd. Dörtler Ap. No: 4/2 Tel: (0216) 306 16 02
Ankara: Tuna Cd. Çanakçı İşhanı No: 51 Çankaya
İzmir: 1362 Sk. No: 18 Altan İşh. Kat: 5/509 Çankaya/Konak
Malatya: Dabakhane Mh. Turgut Temelli Cd. Barış İşhanı No: 3
Erzincan: Ordu Cd. Ordu İşhanı Kat: 3 Tel: (0446) 223 67 18
Dersim: Moğultay Mh. Sanat Sk. Arıkanlar İşhanı Kat: 3 No: 203 Tel: (0428) 212 27 50
Bursa: Selçuk Hatun Mh. Ünlü Cd. Sönmez İşsarayı Kat: 2 No: 185 Heykel Tel: (0224) 224 09 98
Mersin: Çankaya Mh. 4716 Sk. Güneş Çarşısı No: 30 Kat: 2 Akdeniz
Avrupa Merkez Büro: Weseler Str 93 47169 Duisburg-Almanya
Tel: 0049 203 40 85 01 Faks: 0049 203 40 69 16

SAVAŞ ÇAĞRISI...

SURİYE

TÜRK SAVAŞ UÇAĞINI

DÜŞÜRDÜ

Başbakan Türkiye dönüşü uçağının rotasını değiştirdi

Ankara'ya iniyor

Emperyalistlerin Suriye'de yaşananlara müdahale etmek için elinden geleni yaptığı bir süreçte TSK uçağının Suriye sınırını ihlal etmesinin tesadüf ya da teknik hata olduğuna inanmak zordur.

Devletin Kürt halkına yaklaşımı açıktır. Devletin açılım, ileri demokrasi gibi söylemlerinin ne anlama geldiği de artık ayan beyan ortadadır. 90 yıllık tarihten süzülüp gelen deneyim tam da devletin Kürt sorununun demokratik çözümüne soyunduğunu iddia ettiği bir süreçte ardı arkası kesilmeyen bir tutuklama furçasına, kimyasal silahlarla ya da İnsansız Hava Araçları ile gerçekleştirilen katliamlara dönüşmüştür.

Köyün bu derece görüldüğü ortamda hala kılavuz arayanlar, Erdoğan ve şürekâsından çare ummaya devam etmektedir. Bu durum Kürt Ulusal Hareketi'nin önderlik ettiği bir bütün Kürt cephesi içinde, örneğin Leyla Zana'nın açıklamaları ve temaslarında da kendini gösteriyor. Bu deva bulma hali Ulusal Hareket cephesinden güçlü bir eylemin gerçekleştirildiği süreçlerde müthiş bir hızla yaygınlaşmaktadır.

İşte yine aynı sahne karşımıza çıkmıştır. PKK Dağlıca'da bir eylem gerçekleştirmiştir. Eylemin hemen akabinde Ulusal Hareket'in ve silahlı mücadelenin anti-propagandasını, devletin ise propagandasını yapmak üzere kollar sıvanmıştır. 2009 yılından bugüne sık sık dillendirildiği gibi "devlet barış için canla başla mücadele ederken" PKK'nin "bu çok yaklaşmış olan barışı" engellediği iddia edilmektedir. Bir başka deyişle "Kürt sorununun demokratik çözümü an meselesiyken(!) Dağlıca eylemi bu çözümü engellemiştir".

Her şey bu kadar açıkken devlet yetkilileri ve bir grup

medya mensubunun bu iddialarına inanmak mümkün değildir. Kürt ulusal sorunun çözümüne de Ulusal Hareket'in bugüne dek sık sık dillendirdiği "onurlu barışa" da, fersah fersah uzakta olduğumuz ortadadır.

Bu uzaklığın nedeni elbette PKK'nin silahlı eylemleri değildir. Ulusal Hareket'in de çokça dillendirdiği gibi "Oslo görüşmeleri" denilen sürece devlet son vermiştir. Daha da önemlisi yakın zamanda sayıları 700'ü bulan tutuklu öğrencilere yenileri eklenmiş, tıp öğrencileri sağlıkta dönüşüm yasalarını protesto ettikleri eylemler gerekçe gösterilerek tutuklanmıştır. Yine bir KESK operasyonu gerçekleştirilmiştir. Roboski katliamını unutturmak için devletin elinden geleni ardına koymayacağı Erdoğan'ın ağzından dökülen pervasız açıklamalarla açıkça anlaşılmalıdır. Anadilde eğitim hakkı talebini görmezden gelmeyi kendine başat görev edinmiş bulunan AKP, bizlerle dalga geçer gibi Kürtçe seçmeli ders uygulamasını gündeme getirmiştir.

Faşist devletin halka karşı gerçekleştirdiği saldırganlık listesini uzatmak mümkündür. Tam da bu noktada Kürt ulusal sorunun çözümünü, barışı istemeyenin PKK veya PKK içerisindeki bir takım "odaklar" olduğunu iddia etmek halkı manipüle etme çabasıdır başka bir şey değildir.

AKP sözcülüğünde Türk hakim sınıflarının bir süredir uğruna debelenip durduğu asıl hedef barış, çözüm vs. değildir. Defalarca kez belirttiğimiz gibi egemenlerin

amacı Kürt ulusuna diz çöktürmektir. Devlet gerillanın silahının susmasını istemektedir. Ancak bunun yolu olarak Ulusal Hareket'in demokratik mahiyetteki taleplerini gündeme almayı değil saldırganlığı artırmayı görmektedir. Kürt ulusunun demokratik taleplerine yönelik ciddi bir tahammülsüzlük ve saldırganlık gösterilmektedir.

Bu saldırganlığa karşı gerillanın tepki göstermesi provokasyon ya da terör değildir. Haklı ve meşrudur. Bu bağlamda gayri meşru olan da provokatör olan da savaş naralarıyla halkı katleden de devletin ta kendisidir.

Bu noktada Ulusal Hareket içindeki ya da dışındaki bir takım kimselerin AKP'den medet umarcasına açıklamalar yapması ya da devleti değil PKK'yi provokatör olarak tartışması halka fayda getirmekten ziyade devlete ve devletin sürdürdüğü savaşa hizmet edecektir.

Esas provokasyon Suriye sınırında

İçeride Kürt Ulusal Hareketini provokatör ilan eden faşist devlet, dış politikadaki kabadayı tavrını sürdürmek için elinden geleni ardına koymamaktadır.

TC devleti gerçek anlamda provoke etmenin ne demek olduğunu bizlere göstermiştir.

Ne hikmetse tam da başta ABD olmak üzere emperyalistlerin Suriye'ye müdahale etmek istediği ve Türkiye'nin bu konuda görevler üstlendiği bir süreçte TSK'nın uçakları Suriye sınırını ihlal etmiştir. Ardından 22.06.2012

tarhinde Türk Hava Kuvvetleri'ne ait bu savaş uçağı Suriye uçaksavarları tarafından düşürülmüştür.

Devlet yetkilileri bu olayı kısa süren bir hata olarak açıklamıştır.

Ardından devlet yetkilileri ve bir grup savaş çığırtkanı Suriye'ye ateş püskürmeye başlamıştır: *"Bu eylem kabul edilemez...Türkiye'nin bunu içine atması mümkün değil."* (TC Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Faruk Çelik**)

Bir süredir devam eden ve emperyalist efendilerin korkularını artıran K. Afrika ve Ortadoğu halk hareketleri sürecinde "model ülke" olarak öne çıkarılan Türkiye misyonunu yine oynamıştır. Bu misyonunu oynama durumunu kısa süreli bir teknik hata olarak ele almak mümkün değildir. Tam da Suriye ile olan ilişkilerin git-tikçe daha gergin bir hal aldığı, emperyalistlerin Suriye'de yaşananlara müdahale etmek için elinden geleni yaptığı bir süreçte TSK uçağının Suriye sınırını ihlal etmesinin tesadüf ya da teknik hata olduğuna inanmak zordur.

Bülent Arınç *"Suriye uçağı niçin düşürdüğünü açıklamalı"* demiştir. Suriye'nin uçağı neden düşürdüğünü sormak yerine devlet yetkililerinin bu süreçte düşürülen TSK uçağının Suriye havasahasında ne işi olduğunu açıklamayı gerekmektedir. En nihayetinde TSK uçağının olası bir savaşa karşı keşif yapmak için gitmiş olma ihtimali gibi ihtimaller de yüksektir.

Provokatör devlete karşı tek yol...

Suriye'ye karşı efendilerinin yönlendirmesi ile savaş naraları atan Türkiye iç politikada da Kürtlere karşı savaş çığılıkları atmaya devam etmektedir. Egemenler açık bir biçimde demokratik çözümden, barıştan anlamadıklarını, tek anladıklarının savaş olduğunu her tavırlarıyla ilan etmektedirler. Faşist devletin doğasına uygun bunca savaş çığılığı ezilenlere bir çağrı niteliğindedir.

Öyleyse Yeni Demokrat Gençler olarak bizleri; olası bir Suriye ve İran saldırganlığına karşı, her türlü haksız işgale ve savaşa yönelik aktif bir tutum içinde olmalıyız. Her ne kadar TC'nin Suriye sınırına askeri yığınak yapması bir blöf olarak değerlendirilebilirse de (savaşacak bir devlet böyle yapmaz) ipleri emperyalistlerin elinde olan Türk hakim sınıfların in, Ortadoğu coğrafyasında bir maceraya atılmayacağını garantisi de yoktur.

Bu nedenle yaz sıcaklarında sarılalım güne, sarılalım saate...

Öyleyse Yeni Demokrat Gençler olarak bizleri; olası bir Suriye ve İran saldırganlığına karşı, her türlü haksız işgale ve savaşa yönelik aktif bir tutum içinde olmalıyız.

RİHA CEHENNEMİNDEN KAÇIŞ YOK!

Özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla beraber sınıflar da oluşmaya başlamış, ezen ve ezilen sınıflar tarih sahnesindeki yerini almıştır. Üretim araçlarını elinde bulunduran sınıflar, diğer sınıflara yönelik sürekli bir saldırı içerisinde olmuşlardır. Bu saldırı hali tarihin bütün dönemlerinde azalmadan devam etmiş, kendini yeni biçimlere sokmuş ve her geçen gün de artarak bugünkü konumuna gelmiştir.

Egemen olan sınıf veya sınıfların varlığının teminatı çeşitli baskı araçları, yöntemleri vb. olmuştur. Bu baskı araçlarının en kıymetlisi de devlet aracı olmuştur. Bu araç, niteliği farklılaşsa da sınıflı toplumların oluşmasından bu yana mevcut olan mülkiyet ilişkisini korumak için varlığını korumuştur.

Devlet, egemen olanların çıkarlarını korumak, devamlılığını sağlamak ve onlara karşı başkaldırıların sesini kesmek için vardır. Başkaldırıların baskı altında tutularak sindirilmesi, devletin kendi varlığını koruması için yapmaktan vazgeçemeyeceği bir görevidir. Yöntemler, araçlar değişse de bu görev yerine getirilmek zorundadır.

Geçmişten bugüne kelle uçurmalar, mahzenlere atma-

lar, köle pazarlarında satılarak oldukça ağır işlerde çalıştırmalar, sürgünler, hapishaneler baskı altında tutup sindirmenin en sık rastlanan yöntemleridir. Devlet de bunların hayata geçirilmesinin teminatı niteliğindedir.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de hapishaneler gerçekliği baskı yöntemlerinin en önde gelenlerindedir. İtalya, Amerika, İngiltere, Rusya, Çin, İspanya (...) ve elbette Türkiye, devrimci ve komünistlere yönelik tecritte hapishaneleriyle tanınan ülkelerdendir. Birçok devrimci ve komünist dünyanın çeşitli yerlerinde hapishanelere kapatılmış durumdadır. Birçoğu buralarda katledilmiş, ölüme terk edilmiştir.

Türkiye'de Hapishaneler

Ülkemizde mevcut diktatörlüğün, faşist karakteri ve demokrasinin kırıntısından dahi faydalanamamış hali **hapishaneler gerçekli inde açık bir biçimde** görülmektedir. En ufak bir muhalefeti dahi örgütleyenler hapishanelerin soğuk duvarlarıyla karşı karşıya bırakılmaktadır.

Egemenler devrimci ve komünistlerin hapishanedeki

varlığından dahi korktuğundan hapisanelerde birçok hak gaspı yaşanmaktadır. Tecrit uygulamaları “alışılmış” durumdadır. Dışarı ile bütün bağların kesilmesi amacıyla gerçekleştirilen uygulamalarla politik tutsaklar yalnızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Teslim alma saldırılarıyla devlet, devrimci ve komünist hareketi hapisanelerle durdurmaya çalışmaktadır.

12 Eylül Askeri Faşist Cuntası ile tavan yapan **i kence** ülkemiz hapisanelerinin bir “geleneği” halindedir. İşkenceler neticesinde birçok hastalıkla başbaşa bırakılan, katledilen devrimci ve komünist tutsak sayısı son derece fazladır.

İkinci adı **katliam** olan devlet bu karakteristik özelliğini hapisanelerde de gizlememiştir. Buca, Ümraniye, Amed, Ulucanlar, 19-22 Aralık Hapishaneler Katliamı ve daha birçok katliam gerçekleştirilmiştir ülkemiz hapisanelerinde. Bu katliamlarda devlet, kolluk güçlerinden medyasına kadar bütün araçlarıyla niteliğini göstermiş; yüzlerce komünist, devrimci katledilmiştir.

Ayrıca tecrit koşullarında ölüme terk edilmenin sonucu olarak hapisaneden çıktıktan sonra yaşamını yitirenlerin sayısı da az değildir. Suzan Zengin’in tecrit koşullarında sağlık sorunlarının ölümcül bir hal almasına yol açan anlayış, varlığını korumakta ve hasta tutsakların yaşamlarını birer birer almaya devam etmektedir.

Bu bir katliamdır, sorumlusu da devlettir!

Riha (Urfa) E Tipi Kapalı Hapishane’de adli tutukluların 16 Haziran gecesi başlatmış oldukları isyan katliamla sonuçlandı! Hapishane koşullarına boyun eğmeme anlamına gelen bu isyanın katliamla sonuçlandırılması bir kez daha faşizmin niteliğini gözler önüne serdi.

Adli tutukluların talepleri ise insani ihtiyaçlarla ilgili. Riha Hapishanesi’nin kapasitesi 300 olmasına rağmen hapisanede yaklaşık bin kişi kalıyordu. 10 kişilik koğuşlarda 30 tutuklu kalıyordu. Tuvaletlerde dahi yatacak yer kalmıyordu. 30 kişinin kaldığı koğuşlarda sadece bir tuvalet bulunuyordu. Su günde 4 kez birer saat veriliyordu. Tutuklulara tuvaleti kullanabilecekleri iki dakika düşüyordu. 3 bin kişinin kaldığı hapisanede sadece bir tane aile hekimi bulunuyordu. Bütün bu sağlıksız koşulların üstüne bir de tutukluların tedavilerinin önüne geçilmiş oluyordu. Açık görüşler için otuz dakika, kapalı görüşler içinse on dakika veriliyordu. Yani tutuklular

yoğun bir baskı altında insanlık dışı uygulamalara tabi tutuluyordu.

Sağlıksız bir ortamda yaşamak zorunda bırakılan tutuklular, birçok kez dilekçe yazmalarına rağmen, insanlık dışı uygulamalar yakınları ve avukatları tarafından birçok kez dillendirilmiş olmasına rağmen hiçbir talepleri dikkate alınmamıştı.

Adli tutukluların bu baskılara cevabı isyan oldu. En temel insani haklarının dahi ayaklar altında olduğu hapisanede tutukluların başlattığı isyana devlet 14 tutukluyu öldürerek ve çok sayıda tutukluyu da yaralı bir hale getirerek yanıt verdi.

Tutukluların yataklarını yakarak başlattıkları isyana devletin müdahalesinin “gecikmesi”nin bedelini tutuklular canlarıyla ödedi. Bu “gecikme” isyanı bastırmak içindi, yani son derece bilinçliydi.

Katliam gerçekliğini gizlemeye çalışanlar isyana **“kavga sonrasında çıkan bir yangın”** tanımlaması yaptı. AKP’li Hüseyin Çelik **“cezaevi yönetiminin bir kusuru varsa gereken yapılır!”** dedi. Eğer varsa gereken yapılacaktı. Devlet topu hapisane yönetimine atmaya çalışı-

Ayrıca tecrit koşullarında ölüme terk edilmenin sonucu olarak hapisaneden çıktıktan sonra yaşamını yitirenlerin sayısı da az değildir. Suzan Zengin’in tecrit koşullarında sağlık sorunlarının ölümcül bir hal almasına yol açan anlayış, varlığını korumakta ve hasta tutsakların yaşamlarını birer birer almaya devam etmektedir.

şarak, insanlık dışı uygulamalarının, hapisane politikalarının üzerini örtmeye çalışmaktadır. Hüseyin Çelik “gerkenin yapılacağını” söylerken yeni hapisaneleri de “müjde”liyor. Yeni hapisanelerle insanlık dışı uygulamaları ortadan kaldıracıklarını söylüyorlar. Riha Hapishanesi münferit değil, şimdiye kadar yaptıkları bütün hapisanelerde aynı sorunlar yaşanıyor.

Başbakan R. T. Erdoğan ise yaptığı açıklamada **“olayların arkasında terör örgütü var!”** dedi. Yine “terör”! İnsanlık dışı uygulamaları kabul etmemek “terör” oluyor! Tedavi hakkının gasp edilmesine sessiz kalmamak “terör” oluyor! Tuvalette değil de temiz yataklarda uyumak istemek demek “terör” oluyor. Yerde yatmak için sıraya girmeyi kabul etmemek “terör” oluyor! Peki, bilinçli bir biçimde yangını söndürmemek, 14 insanı öldürmek, birçok kişinin de yaralanmasını seyretmek ne oluyor?

Riha Hapishanesi’nde gerçekleştirilen katliam devletin seksen küsur yıllık faşist karakterinden ileri gelmektedir. Kölelik koşullarının dayatıldığı hapisanelerde mahpuslar insanlık dışı yöntemlerin dayatılmasına karşı isyan etmişlerdir ve sonrasında isyan dalga dalga diğer hapisanelere de yayılmıştır. İsyanlar Antep, Adana, Ceyhan, Osmaniye, Karaman’a da sıçramıştır. Buralarda çıkarılan yangınlarda da devlet, mahpuslara azgın bir biçimde saldırmış, çok sayıda tutuklu ve hükümlünün yaralanmasına neden olmuştur. Polis copu, biber gazı bu kez de ailelere karşı kullanılmıştır.

Tarih tekerrür ediyor

“Sabah saat 4.00’da geldiler... 20 hapisaneye birden girdiler... Bombalarıyla, tüfekleriyle, buldozerleri, robocop denilen insan azmanı polisleri-askerleriyle geldiler. Gecenin karanlığından daha karanlık, yarasalardan daha ürkütücü ve kan emiciydiler... Kurşunladılar, yaktılar, yıktılar, kırdılar... Öldürdüler... Onlar karanlığın, zulmün, haksızlığın ve soysuzluğun temsilcileriydi...” (Ülkemiz Hapishaneleri ve Direnç Çiçekleri, Umut Yayıncılık, sayfa:159)

19-22 Aralık Hapishaneler Katliamı’nda 28 tutsağın nasıl katledildiğini anlatan bu satırların benzerleri bugün Riha’da yaşanmıştır. Diri diri yakılarak teslim alınmaya çalışılan şey zulme karşı gösterilen başkaldırıdır. Hapishanelerin insanlık dışı uygulamaları yalnızca politik tutsakların sorunu değildir. Bu insanlık dışı uygulamalar, hak gaspları bütün mahpusların sorunudur. Faşizmin aynası niteliğinde olan hapisanelerde her gün yeni saldırılar gerçekleştirilmektedir.

Riha’da kıvılcımı tutuşturulan yangının dalga dalga büyüdüğü görülmektedir. Bu yangının daha büyük yangınlara gebe olduğunu bilmekteyiz. Roboski’de Kürt çocuklarının, gençlerinin üzerine bomba yağdırarak katleden devlet Riha’da da mahpusları katletmiştir ve şimdi de yeni katliamlara hazırlanmaktadır. Bu insanlık dışı uygulamalar son bulmadan, katliamın hesabı sorulmadan bu yangın sönmeyecek, daha da büyüyecektir. Bizim görevimiz de bu yangına körükle gitmek olacaktır!

Tutukluların yataklarını yakarak başlattıkları isyana devletin müdahalesinin “gecikmesi”nin bedelini tutuklular canlarıyla ödedi. Bu “gecikme” isyanı bastırmak içindi, yani son derece bilinçliydi.

Bedenerimizi tutsak alabilirsiniz, fakat DÜŞÜNCELERİMİZİ ASLA!!!

Kürt ulusuna yönelik saldırıların arttığı, kadınlara yönelik son dönemde Başbakan'ın “her kürtaj bir Ulu-dere'dir” söylemiyle faşizan saldırıların devam ettiği, hapishanelerin; gazeteci, avukat, araştırma görevlisi, belediye başkanları ile doldurulduğu zor bir süreçten geçiyoruz.

Bu saldırı furyasından nasibi alan ve sayısı 700'ü aşan yurtsever, demokrat ve devrimci öğrenciler hak talep ettiği için, söz ve karar hakkı istediği için, sisteme muhalif olduğu için, anadilde eğitim istediği için hapishanelere doldurulmaktadır.

Basın açıklamasına katılmak, eylem yapmak, puşi takmak, 8 Mart'ta halay çekmek, 1 Mayıs'ta “Herne Peş” marşını söylemek, parasız eğitim istemek, evinde Marx'ın kitaplarını bulundurmak gibi daha da genişletilebilir “komik” gerekçeler delil olarak gösterilerek muhalif öğrenciler gözaltına alınmakta, tutuklanmaktadır.

Tutsak öğrencilerin simgeleşmiş ismi olan ve puşi taktığı için 25 ay hapis hane tutulan **Cihan Kırmızıgül**, oluşan toplumsal baskı sonucu serbest bırakılmıştır. Ancak faşizmin hukuku dışarıda da peşini bırakmamıştır. Geçerli bir delil bulunmaksızın 11 yıl 3 ay hapis cezası almıştır. Cihan'ın içinde bulunduğu durum göstermektedir ki sisteme muhalif olan, hak talep eden her öğrenci dışarıda olsa dahi devlet tarafından kontrol edilmekte ve tehlike olarak görülmektedir.

Konya'da üniversite öğrencisi **Burak Aykurt** da duvarlara “**Ya asın halkların karde li i**”, “Parasız eğitim, ücretsiz ulaşım istiyoruz”, “**YÖK'e hayır**” yazdığı için “terör örgütü üyesi olmak” ve “örgüt propagandası yapmak” suçlamalarıyla tutuklandı. Burak'ın üniversiteli öğrencilerin demokratik taleplerini dile getirmesi suç delili olarak gösterilip, “Terörle Mücadele Kanunu”ndan hareketle Özel Yetkili Mahkemelerce yargılanmaktadır.

Demokratik hak mücadelesi yürüten öğrencilerin taleplerini suç sayan bir hukuk kendini var etmektedir. Bu hukuk(suzluk)u uygulayan ÖYM ve hukuk(suzluk)un alt yapısını inşa eden bir TMK var olduğu sürece, her geçen gün düşüncelerimize tecrit uygulama politikaları sistem tarafından uygulanacaktır. (Bugün ÖYM'lerin kaldırılması ve yerine 3. nesil Ağır Ceza Mahkemelerin kurulması, TC devletinin hukuk sistemine rengini veren faşist zihniyeti değiştirmedeği gibi, aksine “hukuk” yoluyla devrimci, demokrat ve yurtsever kesimler üzerindeki baskı devam ettirilecektir.)

Devrimci, demokrat ve yurtsever öğrencilerin düşüncelerinden korkan TC faşizmi, TMK'yı ve ÖYM'leri kendine koruma mekanizması olarak geliştirmiştir. Faşizm muhalif öğrencilerin demokratik taleplerini dile getirmelerinden rahatsızlık duyarak tutuklama terörüne hız kesmeden devam etmektedir.

Son olarak geçtiğimiz günlerde Manisa, Erzingan, Antep ve Dersim'de onlarca devrimci ve demokrat öğrenci ev baskınlarıyla gözaltına alınmıştır. Dersim'de yapılan operasyonun TİKKO'ya yönelik yapıldığı iddiası ile devrimci öğrencilerin demokratik faaliyetlerini illegalize ederek, halktan koparma çabasını gözler önüne sermektedir. Devrimci öğrencileri “terörist” ilan ederek sindirmeye çalışmaktadırlar.

Oysa gerçek “teröristlerin” halka zulüm edenler olduğu bilinmektedir. Öğrencilere yönelik operasyonlar ve sunulan gerekçeler mücadelemizdeki meşruluğumuzun ısrarı ve bilincini daha da artıracaktır.

Tutuklu öğrencilerin özgür düşüncelerini sindirebileceğini düşleyen faşist TC devleti unutmamalıdır ki; düşüncelerimiz zindanlarda direnme gücümüzle yeniden var olacaktır. Tutsak öğrencilerin düşünceleri sokakların, alanların serhildanlardaki barikatı olacaktır.

Baskı ve sindirme politikalarımız, katliamlarımız karşısında düşüncelerimiz her geçen gün yeniden filizlenip örgütlü mücadelemizde var olacaktır. Bilimsel gerçeklere ulaşmak için sorgulamaktan, araştırmaktan vazgeçmeyeceğiz. Faşizmin karanlığında, özgür düşüncelerimiz birer meşale gibi geleceğimizi aydınlatacaktır.

Çanakkale'den bir YDG'li

Ne gözaltularınız ne tutuklamalarınız ne de baskılarınız...

Egemen sınıfların kırmızı çizgileri gittikçe pervasızlaşan tutuklama saldırılarında kendini göstermektedir. Yakın süreçte de gördüğümüz gibi “herkes için ulaşılabilir sağlık” diyenler, “eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim” diyenler ve daha birçok demokratik talebi dillendirenlerin, dillendirenlere destek olanların tutuklanması şaşırtıcı olmamaktadır. Komik diyebileceğimiz birçok “delil”le tutuklanmalar “meşru”laştırılmaya çalışılmaktadır. Puşi takmak, saç kestirmek yasadışı örgüt üyeliğine “delil” sayılmaktadır. Demokratik eylemlere katılmak “suç” haline getirilmek istenmektedir.

Hapishaneler öğrencilerle dolduruluyor!

Ülkemizde devrimci ve demokrat mücadelenin dinamik gücü konumunda olan gençlik ve gençlik içerisinde de belirgin bir niteliğe sahip olan öğrenci gençlik, her dönem olduğu gibi içerisinde bulunduğumuz dönemde de egemenlerin birinci elden saldırdığı kesimlerden olmuştur.

Yukarıda bahsettiğimiz demokratik talepleri dillendirmek öğrencilerin de tutuklanması anlamına gelmektedir. Eğitim hakkının gaspı anlamına gelen bu durum en ufak bir muhalefeti dahi olan her öğrencinin karşılaşabileceği bir durum haline gelmiştir.

Dört ayrı örgüte birden üye olmanın mantıksızlığı herkes açısından aşikârken devlet nezdinde son derece “mantıklı”dır. Mantıksızlığı anlatıldığında ise cevap açıktır: **Seç birini i te!** Bütün özgürlüklerimizi elimizden almak isteyen devlet, hangi örgüte üye olmaktan “yargı”lanacağımızın seçimini bize bırakıyor! Akı-selim olan herkesin kavrayabileceği böylesi durumlarda devletin “mantığı” işletiliyor ve tutuklamalar tırmandırılıyor.

Öğrenci kesimleri içerisinde de saldırının merkezinde taşıdığı dinamik ve politik durumuyla Kürt ulusundan öğrenciler bulunmaktadır. Öyle ki ülkemiz gerçekliğinde Kürt olmak dahi bir tutuklanma “gerekçe”sidir. Bugün Kürdistan coğrafyasında tutuklanmış öğrencilerin sayısını tespit etmek mümkün değildir. Kapsamlı operasyonlarla tutuklanan yüzlerce öğrenci bir yana Amed gibi illerde hemen her gün yeni bir öğrenci tutuklanmaktadır.

Dersim’de devlet açısından en tehlikeli coğrafyalardan birisi olarak bu saldırganlıktan nasibini almaktadır. Devlet Dersim gençliğini yıllardır çeşitli yöntemlerle kimliğinden, kültüründen koparmaya çalışmaktadır. Kimi zaman uyuşturucuyu yaygınlaştırarak, kimi zaman şoven propaganda ile bu çabasını sürdürmektedir. Dersim gençliğine geçmişte yaşa-

YILMAYACAĞIZ!

nan katliamlar, sürgünler, daha yakın zamanda yaşanan köy boşaltmalar unutturulmak istenmektedir. Bugün gündemde olan Dersim’in doğasına ve kültürüne yönelik ciddi bir saldırı olan barajlara, karakolların yaygınlaştırılmasına, yayla yasaklarına, yozlaşmaya; kısacası **ikinci 38** diye özetleyebileceğimiz saldırılar silsilesine ses çıkarmayan bir gençlik yaratılmak istenmektedir. Devlet istediğini tam olarak alamamış olacak ki Tunceli Üniversitesi öğrencileri de tutuklama saldırılarından nasibini almaktadır.

22 Mayıs’ta DHF’lilere, 27 Mayıs’ta yurtsever öğrencilere ve aynı süreçte Halk Cephe’li öğrencilere yönelik gerçekleştirilen tutuklamalar, faşist devletin Tunceli Üniversitesi açısından nasıl bir politika izlediğini gözler önüne sermiştir.

Geçtiğimiz Haziran ayı içerisinde tutuklanan Yeni Demokrat Gençlik okurları da devletin tavrının göstergelerinden biri olmuştur. 6’sı Tunceli Üniversitesi öğrencisi olmak üzere 7 YDG okuru (**Cemal Toydemir**, Mert Yazar, **Eray Özdemir**, Kader Fındık, **Candar afak Dönmez**, Yılmaz Karaaslan ve **Serda Göçer**) tam da sınav döneminde tutuklanmıştır.

YDG okurlarının tutuklanma “gerekçeleri” diğer davalardakine benzerdir. İbrahim Kaypakaya anmasına ve 1 Mayıs’a katılmak, *ozgur gelecek.net* sitesini takip etmek, YDG dergisi ve Özgür Gelecek gazetesi gibi yasal yayımları okumak devlet tarafından “suç” kabul edilmektedir.

Tunceli Üniversitesi öğrencisi olan okurlarımızın ve daha birçok öğrencinin eğitim ve örgütlenme hakkı bu şekilde engellenmektedir. Artık **Tunceli Üniversitesi’nin bir kampüsü haline gelmi olan Malatya Hapishanesi’nde** tutsak öğrenci sayısı her geçen gün artmakta ve buralarda muhalif öğrenciler devletin baskısı altında tutulmaktadır.

Burada amaç bellidir. Devlet haksız uygulamalara karşı çıkan, örgütlenen öğrencileri susturmak, etkisizleştirmek istemektedir. Dersim’den ve T. Kürdistanı’nın dört bir yanından öğrencilerin geldiği Tunceli Üniversitesi öğrencileri eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim istediği, geleceğine ve kimliğine sahip çıktığı sürece devletin hedef tahtasında olmaya devam edecektir.

Ne kadar saldırırsa saldırın Dersim gençliği, Tunceli Üniversitesi öğrencileri yılmamıştır, yılmayacaktır. YDG okuru yoldaşlarımızın tutuklanmasının ardından gerçekleştirilen protestolar yoldaşlarımızı tutuklayan zihniyete en güzel mesajdır.

Ö
Z
G
Ü
RO
K
U
L

Liselerde yozlaşma

Yozlaşmayı en basit haliyle *insanın kendi değerlerinden, özünden uzaklaşması ve kendi kendine, topluma, çevreye yabancılaştırması* olarak tanımlayabiliriz.

Egemen sınıflar kendilerine karşı başkaldıran, mücadele eden ve mücadele etme potansiyeli olan kitlelere karşı bir yandan baskı, zulüm, katliam yaparken bir yandan da kendi burjuva-feodal, yoz kültürlerini devreye sokarak kitlelerin devrimci dinamizmini söndürmeye çalışmaktadır. Öncesinde olduğu gibi bugün de yozlaştırmanın bir devlet politikası olduğunu rahatlıkla ve açık bir şekilde ifade edebiliriz.

Gelinen aşamada egemenler baskı, zulüm, katliam politikalarının kitlelerde daha büyük kine ve tepkiye yol açtığını görerek yozlaştırma politikalarına ayrı bir önem ve değer vermektedir. Ve bugün toplumun okumayan, sorgulamayan, araştırmayan, kendi sorunlarına yabancılaştıran bir hale gelmesi bu politikaların ne kadar başarılı uygulandığını bize somut olarak göstermektedir.

Bu durum birçok yerde olduğu gibi liselerde de yoğun bir şekilde yansımaları bulmaktadır. Liselerde yaşanan staj sömürsü, paralı ve anti-bilimsel eğitim, zorunlu din dersleri, kılık-kıyafet yönetmeliği, anadilde eğitimin engellenmesi, sınav sistemi, cinsiyetçi eğitim gibi sorunlar liseli halk gençliğinin

sisteme karşı çelişkilerin artmasına sebep olmaktadır.

Liselilerin çelişkilerinin gün geçtikçe arttığının farkında olan egemenler, liselerde var olan devrimci dinamizmi türlü yöntemlerle sindirmeye ve başka yönlere çekmeye çalışmaktadır. Bu yöntemlerin en başında geleni de yukarıda bahsettiğimiz gibi yozlaştırma politikalarıdır.

Liselerde yozlaşma kendisini çeteleşme, arabesk kültür, uyuşturucu maddeleri, şans oyunları, fuhuş vs. şeklinde göstermektedir. Özellikle son yıllarda uyuşturucu maddelerin kullanımını son derece artmış ve lise sıralarından çıkıp ilkokul sıralarına kadar varmıştır. Bu durum bizzat devletin kolluk güçlerinin takibi altında, sistemli bir şekilde gelişmekte, kimi zaman polislerin birebir bu işin içinde oldukları bilinmektedir.

Aynı zaman da görmekteyiz ki uyuşturucu madde kullanan gençler çeteleşmekte, sisteme karşı var olan öfkelerini, çeteleşerek farklı yerlere kaydırmakta, sisteme zarar vermek yerine kendilerine zarar vermektedirler. Özellikle son yıllarda liselerde çeteleşme gitgide artmakta bu durum okul önlerinde kavgalara dönüşmektedir. Burada altını çizmek istediğimiz başka bir meselede uyuşturucu madde kullananların büyük bir kısmının T. Kürdistanı'ndan göç etmiş yoksul Kürt ailelerinin çocukları olması durumudur.

Gördüğümüz gibi egemenler çelişkilerin en yoğun olduğu alanlarda var olabilecek tepkiyi en aza indirmek için bu tür politikalar geliştirmektedir. Ve böylece yukarıda da değindiğimiz gibi uyuşturucu kullanan, çeteleşen gençler çözümüne sisteme karşı mücadele etmekte değil kendilerine ve ailelerine zarar vermekte buluyorlar.

Sonuç olarak; egemenlerin binbir türlü saldırısına rağmen bugün liseli halk gençliği yaşadığı birçok sorundan dolayı devrimci potansiyelini yitirmemiştir. Tam tersine son zamanlarda sisteme karşı mücadelede bir yükselişten bahsetmek gerekir. Bu yükselişi kimi zaman refleksif eylemlerde, kimi zaman Newrozlarda, kimin zaman ise 1 Mayıs alanlarında görmekteyiz.

Bizler **Liseli Yeni Demokrat Gençlik** olarak egemenlerin bizlere dayattığı yoz kültüre karşı devrimci kültürü kendimize alternatif olarak, çeşitli kültür-sanat etkinlikleriyle, eğitim çalışmalarlarıyla, panellerle bu saldırıları boşa çıkartmalıyız.

“Kentsel dönüşüm” “Afet yasası” “Rantsal bölüşüm” Sermaye Dolar TL Kâr

R. T. Erdoğan’ın “**iktidarımıza bile mal olsa yapacağız**” dediği “kentsel dönüşüm yasası” geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı **A. Gül** tarafından da onaylandı. Wan depremi sonrasında adını daha çok “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” olarak duyduğumuz “kentsel dönüşüm” (rantsal bölüşüm) yasası, halka yönelik yeni bir saldırı furçasının müjdesini veriyor!

Gözünü bu kez de emekçi halkın barındığı yerlere diken sermaye, her fırsatta bu konudaki netliğini de ortaya koymaktan geri kalmıyor. Başbakan tarafından, “*Şimdi gideceğiz, gerekirse evleri yıkacağız. Bunun yetkisini aldık mı aldık. Yasal düzenlemeleri buna göre, kentsel dönüşüm değişimle beraber yaptık, yapıyoruz, yapacağız*” söylemleriyle, ben yaptım oldu, ben çaldım, ben oynadım nidalarıyla tam da Türkiye’deki bir sistem sözcüsünün ustalık dönemine (!) yaraşır biçimde, büyük bir “soğukkanlılıkla” yüz binlerce kişinin evlerini yıkaçağını açıktan ifade ediyor.

Halkın barınma hakkına yönelik çıkarılan talan yasasının boyutunu görmek için, kentsel dönüşüm yasası tartışmaları sırasında, “**10 yılda 5 milyon toplu konut yapacağız**” söylemine bakmak yeterli olacaktır. Bu yasayla birlikte 2022 yılına kadar zaten geçim derdi çeken, açlık sınırının bile epeyce altında kalan, 5 milyon kadar ailenin evsiz kalacağı, binlerce liralık kredi borunun altına gireceği, deyim yerindeyse “milenyum çağında!” göçebe hayatı yaşayacağı açık ediliyor. Bu işin sorumluluğunu alacak olan sözüm ona “yaşam mimarları” da zaten yıllar öncesinden seçilmiş durumdalar. Yine Başbakan tarafından yapılan bir meclis konuşmasında “Ali Ağaoğlu sen de yaparsın artık” sığılındaki söylemiyle, halkı, gözünü para ve büyüme hırsı bürümüş, sermaye ağalarına teslim ediyor.

Afet Yasası aldatmacasıyla sunulan kanunun içeriğine ve dönemin aktörlerinin, esas oğlanlarının söylemlerine baktığımızda; halkı gerçekten olası bir afetten koruyacak, halkın yararına dokunur hiçbir şey göremeyeceğiz. Roboski katliamı için “ölmelerdi zaten hapishaneye gireceklerdi” diyebilen bir zihniyetten böyle şeyler de beklemem lazım. Bu dönemde dillendirilen tek şey “ülke ekonomisine katkı, yüzde şu kadarlık büyüme, 2015 yılına kadar 40.4 milyar dolar kâr” oluyor! Zaten katıldığı bir televizyon programında İstanbul’un %70’ini hala arsa olarak

gördüğünü söyleyen ve “iyice” bakıldığında dolar, euro ve TL simgelerinin komplike yapısının gözlerinin içinde çakmak çakmak görülebileceği Ali Ağaoğlu’nun işaret edilmesi de, bu yasanın ne için çıkarıldığını göstermektedir. Kaldı ki bu yasayla yalnızca halkın barınma hakkına yönelik saldırılar başlamayacak, 2B ve sit alanları da yasanın içine dâhil edilerek, orman alanları, doğal tarihi güzellikler sermaye ye kurban edilecek. Gerçi çok da haksızlık etmeyelim; halkı düşünmekten bunalımlara giren Başbakan’ın ve henüz çiçeği burnunda Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar’ın görüp de bizim göremediğimiz şeyler de olabilir...

Çıkan bu yasayla “ileri görüşlü devletimiz”, yaşanılabilecek olan sorunlara, olası tehlikelere karşı da önlemlerini almış durumda. “**Öncelikle mülk sahipleri ile anla ma yoluna gidilecektir.**” denen yasada anlaşma ile tahliye edilen yapılarda oturanlara konut/işyeri tahsisi veya kira yardımı yapılabilecekken, evlerini yıktırmayan halkın da, evleri bakanlık tarafından zorla yıkılacak, yıkım masraflarını da yine halkın kendisi karşılayacak! Yani kendi evimizi yıktıkları için üzerine bir de para vereceğiz!

Saldırıları burada da bırakmayan devlet, evlerinin yıkılmasına karşı koyanlar için yasal işlemlerle de geri adım attırmaya çalışacak. Kanunda bu konuyla ilgili “*Riskli yapıların tespiti, tahliyesi ve yıktırma işlemleri ile değerlendirme işlemlerini engelleyenler hakkında, işlenen fiil ve halin durumuna göre 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun (kamu düzeni) ilgili hükümleri uyarınca başsavcılığa suç duyurusunda bulunulur*” deniliyor. Yani devlet bizlerden, evlerimizi yıkmaya gelecek olanları ayaklarının altlarına kırmızı halılar sererek beklememizi istiyor.

Bu konuda devrimci bir gençlik örgütü olarak bizlere de görev düşmektedir. Sisteme karşı burnundan soluyan, kendilerini, birilerinin gelip de örgütlemesini bekleyen emekçi halkın yanında olmamız, kendi sorunları etrafında birleştirmemiz gerekmektedir. Devletin, önümüzdeki süreçte daha pervasız saldıracağı, evlerimizi talan edeceği aşikâr. Daha güçlü bir karşı koyuş için önümüzdeki süreçte HDK’de aktif olunabilir. Sermayenin tüm saldırılarına karşı mümkün olduğunca geniş bir kesim ve birlikle barikat oluşturmanın zamanındayız...

Mersin YDG

Bir dönemi geride bırakırken...

Öncelikle şunu belirterek başlamak gerekiyor; geride bıraktığımız dönem, üniversite mücadelesi açısından geçen yıllara oranla daha farklı bir hareketlilik içerisinde geçti. Geçen yıla baktığımızda “**Ba kaldırıyoruz**” eylemleri gibi Yüksek Öğretim Kongresine karşı gelişen eylemliliklerde gördüğümüz hareketliliği göremediğimizi belirtmek yanlış olmaz.

Özellikle **6 Kasım YÖK protestoları** sürecinde üniversite gençliği cephesinden ciddi bir **hareketsizlik** durumu söz konusudur. YÖK’e karşı üniversite gençliğinin ortaya koymuş olduğu “karşı koyuş” YÖK’ün geleceğimizi şekillendirme noktasında oynadığı role denk düşmemektedir. Bu denli kapsamlı bir saldırı mekanizması haline gelen, faşist yüzünü bu denli net gösteren bir kuruma karşı gençliğin bu kadar hareketsiz kalışı sonucunda ilerleyen süreçte eğitim hakkımızın engellenmesi için daha baskıcı uygulamalarla YÖK’ü karşıımızda görebiliriz. Ancak bunun sonrasında egemenlerin en küçük bir hak arama eylemine dahi gazla, copla, tutuklama terörüyle cevap vermesi süreci hızlandırmıştır. **Her geçen gün artan tutsak ö renci sayısına ra men buna kar ı eylemlilikler örgütlenmeye devam etmi tir.**

Egemenler YÖK eliyle eğitim hakkımızın önüne geçecek türlü türlü projeye imza atarken bir yandan da soruşturmacılarla, gözaltılarla, tutuklamalarla kampüsleri devrimci, demokrat, yurtsever ve ilerici güçlere dar etmeyi hedefliyor. Kampüs içerisinde her an her yerde bizi izleyen kameralar, ÖGB’ler, okulda her geçen gün sayıları ve yetkileri artan sivil polisler ve basın açıklamalarını dahi şiddetle bastırma görevli çevik kuvvet her geçen gün biraz daha azgınlaşarak saldırıyor. **Bütün bunlarla kampüslerimiz adeta kılayı andırıyor.**

Öyle ki geçen bir yıla yakın sürede birçok üniversitede sayısız saldırıyla karşılaştık. En “sıradan” diyeceğimiz basın açıklamalarına dahi katılanlar terörist ilan ediliyor, demokratik eylemlerde dahi çevik kuvvetin saldırısına maruz kalabiliyoruz. Polisler kampüslerimizi basabiliyor, bazı üniversitelerde is-

tediği gibi arama yapıp kimlik sorabiliyor. Bütün bu faşist uygulamalarla egemenler devrimci, demokrat, yurtsever ve ilerici güçlerin kampüslerdeki yaşam ve mücadele alanlarını daraltmayı hedeflemektedir.

Geçen bir yıl içerisinde yüzlerce öğrenciye, yüzlerce soruşturma açıldı; yüzlerce öğrenci arkadaşımız tutuklandı, onlarca yıla varan hapis cezaları aldı. Son olarak Mustafa Kemal Üniversitesi’nde onlarca öğrenciye 40’ı aşkın soruşturma açıldı. Soruşturma açılma nedeni ise okula silahla gelen faşist öğrencilerin içeri girmesinin protesto edilmesi. Bir kez daha görüyoruz ki; polis-ÖGB-sivil faşist işbirliği kampüslerin kapısını bize kapatmaya çalışmaktadır. Şerzan’ı, Aydın’ı, Murat’ı katleden eli kanlı sivil faşistler ve polis okullarımızda elini kolunu sallaya sallaya gezerek yeni katliamlara imza atarken; onları ananlar, mücadelelerini sürdürenler terörist ilan ediliyor, hapishaneler onların ardıllarıyla doldurularak eğitim hakkımızın, örgütlenme hakkımızın önüne geçiliyor.

Üniversite gençliğinin örgütlenmesinin önüne geçmek için dün Aydın’ı, Şerzan’ı vb. sokak ortasında katledenler, bugün bu katliamlara yenilerini eklerken bir yandan da hapishaneleri üniversite öğrencileriyle dolduruyor. Eğitim hakkımızı kullanmamızın önüne geçmek için de hapishanelerde de rahat bırakmıyor ve türlü türlü hukuk dışı uygulamaya maruz bırakılıyor. Sınav hakkımız engelleniyor.

Sendikacıları, avukatları, akademisyenleri, öğrencileri et-

Toplumun bütün muhalif kesimleri saçma sapan birçok şey gerekçe gösterilerek hapishanelere tıkılıyor. Daha önce de burada da defalarca belirttiğimiz gibi tutuklama gerekçeleri sıradanlaştıkça sıradanlaşmaktadır. Tutuklama süreleri de uzadıkça uzamaktadır.

kisi altına alan tutuklama terörünün sonu gelmek bilmiyor. Her günü yeni bir operasyon haberiyle karşıyoruz.

Son olarak çoğunluğu Ankara'da olan 90'a yakın tıp fakültesi öğrencisi KCK operasyonu adı altında tutuklandı. **Yine Dersim ve Antep'te Yeni Demokrat Gençlik ve Özgür Gelecek okuru 15 arkadaımız tutuklandı.** Çoğunluğu öğrenci olan arkadaşlarımız tam da sınav dönemine denk düşen bir süreçte tutuklanmıştır. Bu bir tesadüf değil; aksine eğitim hakkımızın engellenmesi için egemenlerin sistemli bir biçimde oynadığı bir oyundur.

Toplumun bütün muhalif kesimleri saçma sapan birçok şey gerekçe gösterilerek hapishanelere tıkılıyor. Daha önce de burada da defalarca belirttiğimiz gibi tutuklama gerekçeleri sıradanlaştıkça sıradanlaşmaktadır. Tutuklama süreleri de uzadıkça uzamaktadır.

Üniversite öğrencilerinin tutuklanması için ise parasız ve anadilde eğitim istemek, puşi takmak, saçını kesmek vb. birçok şey neden gösterilerek gözaltına alıyoruz ve hiçbir delil yokken aylarca tutuklu kalabiliyoruz. Bir tarafta yüzlerce öğrenci tutuklanırken bir taraftan da üniversitede ne kadar muhalif kişi, kurum, akademisyen varsa üniversiteden sökülüp atılmak isteniyor. Böylelikle de üniversitelerde devrimci mücadelenin önü-

ne geçilmeye çalışılıyor. Üniversitelerimizin kapıları ÖGB-polis- sivil faşist işbirliğiyle bizlere kapatılmak isteniyor.

Süreç bu yoğun saldırı içerisinde ilerlerken, ileri demokrasi yalanları arkasından en demokratik taleplerimiz için yaptığımız her türlü etkinliğin şiddetle bastırılması ileri demokrasi havarilerinin faşist yüzünü net bir biçimde ortaya sermektedir.

Tutuklama nedenleri bu kadar sıradanlaşınca tutsak öğrenci sayısı her geçen gün artmaya devam edecektir. Egemenler bu kadar sistemli ve pervasızca saldırırken önümüzdeki yaz sürecini iyi değerlendirmek gerekiyor. Saldırıları bertaraf edebilmek için, tutuklu öğrenci arkadaşlarımızın sayısının artmaması için onların mücadelelerine sahip çıkmak en başat görevimizdir. Yaz sürecinde kampüslerimizde olamasak da egemenlerin tutuklama saldırısı bitmek tükenmek bilmediğini görmek gerekiyor.

Bu anlamda bulunduğumuz alanlarda bu meseleyi sürekli gündemde tutmak hem onların mücadelesini sahiplendiğimizi göstermek için hem de tutuklama nedeni olarak gösterilerin gerekçelerin hepimizin talebi olduğunu haykırmak için çok önemli bir noktada durmaktadır.

Saldırıları karşılamak ve güçlü bir gençlik hareketli yaratabilmek için geride bıraktığımız sürecin ders ve deneyimleriyle önümüzdeki sürece hazırlanmak gerekmektedir. Haklı mücadelemize; soruşturmalarla, gözaltılarla, tutuklamalarla ya da katliamlarla son veremeyeceklerini; ne kadar tutuklanırsak tutuklanalım tutsak öğrencileri savunan öğrenciler olmaya devam ettiğimizi daha güçlü haykırmalıyız.

Dün katledenler bugün katliamlarına bir de tutuklama terörünü ekleyerek gençliğin sisteme olan öfkesini bastırmaya çalışıyor; katlederek başaramadıklarını, tutuklayarak da başaramayacaklarını; bizim sesimizi kısmaya güçlerinin yetmeyeceğini daha güçlü haykırmalıyız.

Kanı ateşe dönmüştür, DOKUNAN YANACAK!

Yıllardır zulme uğrayan bir halkın evladı olmak, acıyla sabrın dağlarını delmek pek de zor gelmiyor artık. Bizler sürgüne uğrayanlar, bizler varlığıyla hiçliğe sürüklenmeye çalışılanlar, bizler faili meçhule gidenler, katliama uğrayanlar, zindanlara atılanlar... Bizlerin böyle bir halkın parçası olmanın, mücadeleleri-dostu olmanın yıllardır imhaya-asimilasyona dur diyebilmenin verdiği savaşımız meşrudur artık.

Böyle bir halk karşısında başı dönen Erdoğan'ın bir dediği bir dediğini tutmaz, söküğüne söküük katarak yoluna devam etmeye karar vermiş hali tarihin bilinmez kuytuluklarında kaybolmasını kaçınılmaz hale getiriyor. Türk hâkim sınıflarının çıkarları doğrultusunda Kürt halkına ve seçilmişlerine saldırıları hız kesmeden devam ediyor. 2002 den bu yana hükümet olan AKP döneminde Kürt ulusal sorununu çözme iddiasında olan hükümet, halkın taleplerini görmezden gelmeyi sürdürmüştü, geçmiş hükümetlerin izinden gitmiştir, hatta daha da saldırganlaşmıştır. AKP, muhalefet olan ya da olmasını istediği gibi göremediği herkese saldırmaktadır.

Yaklaşan **2013 yerel seçimleri** AKP'nin gözünü Kürdistan'a daha fazla dikmesine sebep oluyor. 2009 yılında bölgede alınan hezimetin verdiği "ACT" pervasızca saldırmasına neden oldu. Son olarak yapılan saldırılarda Wan Belediye Başkanı **Bekir Kaya**, Başkale Belediye Başkanı **hsan Güler**, Muradiye İlçe Başkanı **Mehmet irin Yıldız**, Özalp Belediye Başkanı **Murat Durmaz**, BDP Başkale eski İlçe Başkanı ve DTK üyesi **Dervi Polat**, Edremit Belediye Başkanı **Abdulkerim Sayan**, BDP Çaldıran İlçe Başkanı **Metin Aduğit**, BDP Erçiş eski İlçe Başkanı **Veli Avcı** ile BDP Özalp İlçe Başkanı **Yakup Almaç** tutuklandı.

Bekir Kaya ve arkadaşlarının da tutuklanmasıyla zindanlardaki seçilmiş belediye başkanı ve milletvekillerinin sayısı dört kişi daha artmıştır. Bu saldırının seçimlere bir yıl kala yapılması egemenlerin aymazlığını gözler önüne seriyor. Bekir Kaya'nın tutuklanıp zindana konmuş olması hiçbir şey değiştirmez. O yine Van halkının "Sevgili Başkan"dır". Wan halkının belediye başkanı olarak tarihi görev ve sorumluluğu devam etmektedir. Tıpkı sayıları on bine ulaşan diğer dava arkadaşları gibi. Bekir Kaya'nın mektubu görev ve sorumluluklarımıza çağrıdır.

"Değerli Halkımız

Yıllardır içerde rehin tutulan arkadaşlarımıza yönelik suçlamalar ne ise, bugün bize yöneltilen suçlamalar da aynıdır. Şunu açıkça söylemeliyim ki; bundan öncekiler gibi, bu operasyonun da hiçbir hukuki zemini ve meşruluğu yoktur. Bu operasyonlar dün nasıl ki halkımızın mücadelesini geriletmediyse bugün de bunu başaramayacaklar. Gözaltına alındığımız günden bugüne kadar bizler için direnen halkımıza sonsuz teşekkür ediyoruz. Tüm arkadaşlarımız adına sizlere sonsuz teşekkürlerimizi iletiyorum. Halkımız hiçbir zaman merak etmesin, bizler onların hak ettiği mücadeleyi ve hizmeti yapacağız."

AKP'nin kana susamış kurmayları her ne kadar Kürt halkına saldırmayı sürdürse de bu halk isyanı yaşam bilmiştir. Geleceğinin takipçisidir artık. Kanı ateşe dönmüştür, dokunan yanacak!

Bizlere düşen zulme boyun eğ diyenlere karşı durmak!

Bizlere düşen safları sıkı tutmak!

Bizlere düşen isyanı yaymak!

Amed YDG

BÊ ZIMAN JIYAN NABE!

Türkiye coğrafyası iki uluslu çok milliyetli bir yapıya sahiptir. Kürtlerin, Çerkezlerin, Türklerin, Ermenilerin ve diğer milliyetlerin yaşadığı bir topluluktur. Aynı zamanda egemenler nezdinde, bu coğrafyada yaşayan ezilen ulus ve milliyetler dili, dini, etnik kökeni ve kültürü devlet tarafından yıllardır yok sayılan topluluklardır.

Türk hakim sınıfları tek ulus ve tek dil naralarıyla ulusları birbirine düşman etmiş ve Türkler dışındaki özneleri asimilasyon, imha-inkâr politikalarıyla saf dışı etmeye çalışmıştır. Egemenler; eğitim sistemiyle, burjuva-feodal medyayla, kültürel ve siyasal etkinlikleriyle, ekonomisiyle, özel savaş yöntemleriyle Kürt ulusuna ve azınlık milliyetlere asimilasyon, imha-inkâr politikalarını reva görüyor.

Ülkemizin yarı-sömürge niteliğinden dolayı emperyalistler ve uşakları önlerine engel olacak her şeyle mücadele eder. Özellikle egemenlerin tahakkümüne karşı bir hal almışsa... Bu karşı koyuş devrim mücadelesine kan ta-

şımaktadır ve devrimci mücadelenin yükselmesi ile birlikte emperyalistlerin ve onların yerli uşaklarının hâkimiyetine son verilecektir. Böyle bir durumun var olması emperyalizmin Türkiye topraklarındaki ölümünü gerçekleştirir. Bu da günümüz sömürgecilerinin istemeyeceği ve korktuğu bir şeydir.

Ulusal sorun, Türkiye’de egemenler için bir korku teşkil edince, anadilde eğitim hakkı da bir sorun olarak kalıyor. Bu yüzdendir ki faşist baskılar yüzünden insanlar dillerini yıllarca gizli gizli konuşmak durumunda kalıyor ya da hiç konuşmuyor. Türk hakim sınıfları “**Türkçe konu , çok konu !**” diyerek tek dil, tek ulus, tek vatan politikasını sürdürmeye devam ediyor ve böylece kendi sistemlerinin ayakta tutuyorlar.

Eğitim ve öğretim kurumlarında Türkçe’den başka anadillerin okutulamayacağı devletin ideolojik manifestosu olan Anayasada yer alıyor. Anayasada “*Türkçe’den başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına anadilleri olarak okutulamaz ve öğretilmez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası antlaşma hükümleri saklıdır*” (madde 42) maddesiyle oldukça açık bir biçimde devletin anadile karşı yaklaşımını gösteriyor. Bir topluluğun anadilini yok etmek asimilasyonun olmazsa olmaz parçasıdır. Bu bağlamda anayasanın bu maddesi coğrafyada yaşayan Kürt ulusunu ve azınlık milliyetleri Türkleştirme politikasını apaçık ortaya seriyor.

Devlet “bilinçli” davranarak okul yıllarından itibaren asimilasyon politikasını işletmeye başlıyor. Bu politikanın özellikle Kürt ulusunun ve Kürtçe’nin üzerinde daha fazla durduğu açıktır.

Kürtler ve diğer azınlıklar, okullarda Türkçe eğitimi olarak ruhsal ve zihinsel bir psikoloji çöküşü yaşamakta.

Bir topluluğun anadilini yok etmek asimilasyonun olmazsa olmaz parçasıdır. Bu bağlamda anayasanın bu maddesi coğrafyada yaşayan Kürt ulusunu ve azınlık milliyetleri Türkleştirme politikasını apaçık ortaya seriyor.

Okul öncesi anne, baba ve çevresinde konuştuğu dilden başka bir dille eğitim görmek okul sürecinde öğrenciye sıkıntılar yaşıyor. Şovenizmin sığağı sığağına yaşandığı bir yer olarak okullar Kürt öğrencilerin çevre baskısına da maruz kaldığı bir yer oluyor.

Son süreçte Erdoğan “*Öğrencilerimiz, farklı dil ve lehçelerin öğrenilmesi hakkında kanun kapsamında, ‘Yaşayan diller ve lehçeler’ adı altında, yerel dil ve lehçeleri öğrenme imkanına kavuşuyorlar. Örneğin, yeterli sayıda öğrenci biraraya geldiğinde, Kürtçe seçmeli ders olarak alınabilecek, öğretilecek ve öğrenilecek. Bu, tarihi bir adımdır. Ben Kürt kökenli vatandaşlarımdan özellikle rica ediyorum. AK Parti’nin bu tarihi adımlarına karşı kim ne diyecek ibretle izlesinler*” diyerek Kürtçe’nin seçmeli ders olacağını söyledi.

Asimilasyon politikasının bir yan ürünü olarak seçmeli ders uygulaması aslında “**Kürtçe’nin bir anadil olmadığını, anadilin sadece ve sadece Türkçe oldu unun**” ifade edilmesinden başka bir şey değildir. Kürtlere ana dili olan Kürtçe’ye, İngilizce gibi bir yabancı dil muamelesi yapılmaktadır ve Kürtçe seçmeli dersin ortaokulda başlanacağına işaret edilmektedir. Bu uygulama demokratikleşme falan değil asimilasyonun kendisidir; 90 yıldır süren Kürtçe’yi yok sayma çabalarının bir versiyonudur.

Trajikomik bir durumdur ki bu kanunla; Kürtlerin, Kürtçe “**Ne Mutlu Türk’üm Diyene!**” denmesi isteniyor. Türkleştirme politikasını bile burada nasıl etkin bir şekilde yarattıklarını görüyoruz. Türkiye sınırları içerisinde yaşayan 20 milyon insanın anadilini seçmeli ders olarak okutmak ezen ulusun yeni bir egemenlik ilanınıdır.

Anadilde eğitim, öğrencinin tüm derslerinin anadilinde işlendiği bir eğitim sistemini anlatır. Çocuk tüm müfredatı, dersleri kendi anadilindeki eğitim materyalleri (ders kitapları, dergi, harita vb.) ile öğrenir. Anadilinin öğretimi ise, dersler egemen dilde işlenirken anadilinin de ikinci bir dil dersi gibi verildiği bir sistemi ifade eder. Tayyip Erdoğan’ın bahsettiği seçmeli Kürtçe dersi uygulaması tam da budur ve **Kürtlerin anadilde e itim hakkı talebinden fersah fersah uzaktır.**

Anadilde eğitim hakkı, insani ve temel bir hak. Sağlıklı bir gelişim, nitelikli bir eğitim için vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Anadilde eğitim alamayıp başka bir dilde eğitim gören kişiler zihinsel ve ruhsal dünyalarında deşetli bir alt-üst oluşum süreci yaşar. Kendi dilini öğrenemediği için kültürüne, ailesine ve toplumuna karşı yabancılaşır. Ulusal dili inkâr edildiği için sosyal ilişkilerde kendini ifade etme konusunda zorlanır. Kendi öz kimliğini yitirdiği için ezen ulusun kimliğini benimsemek

zorunda kalır. Hem kendi toplumu hem de eğitimini aldığı dilin toplumu içerisinde uyumsuzlaşır ve gitgide dili, dini, etnik kökeni, tarihi, kültürü bilincinde yok olmaya yüz tutar. Ezen ulusun asimilasyon sistemiyle zorladığı kimliğe bürünür. **Bu yüzdendir ki anadilde e itim hakkı azınlık uluslar ve milliyetler için me ru bir taleptir.**

Ancak söz konusu zulüm ve sömürü saltanatlığı olunca kültürel, siyasi ve ekonomik haklar hiçe sayılıp bu haklar ezen sınıflar tarafından biçimlendirilmekte daha doğrusu biçilmektedir. Egemenler kendi faşist sistemlerini tehdit etmeyecek kadar hak vermektedir. Hatırlanacağı gibi Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda 20 Kasım 1989’da kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni Türkiye 1990 yılında bazı maddelerine çekince koyarak imzalamıştı. Çekince koyduğu maddelerdeki (17., 29., 30. Md.) hükümlerin en önemlileri ise şunlar:

“*Kitle iletişim araçlarını, azınlık grubu veya bir yerli ahalیه mensup çocukların dil gereksinimlerine özel önem göstermeleri konusunda teşvik edilmesi.*” (17. madde (d) bendi)

Eğitimin “*çocuğun ana-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği menşе ülkenin ulusal değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygulamalara saygısının geliştirilmesi.*” (29. madde (c) bendi)

Soya, dine ya da dile dayalı azınlıkların ya da yerli halkların var olduğu devletlerde, böyle bir azınlığa mensup olan ya da yerli halktan olan çocuk, ait olduğu azınlık topluluğunun diğer üyeleri ile birlikte kendi kültüründen yararlanma, kendi dinine inanma ve uygulama ve kendi dilini kullanma hakkından yoksun bırakamaz.” (30. madde)

Türk devleti bu maddelere çekince koyarak söz konusu anadil olunca uluslararası sözleşmelere bile uymayacağını göstermektedir. Bu çekince kararı bir yandan azınlık ulus ve milliyetlere karşı alınmış bir karar olduğu kadar ulusal mücadeleye karşı da alınmış bir karardır. Burada işbirlikçi bir politika söz konusudur. BM’nin Türkiye’deki emperyalist çıkarlarına, sömürge politikasına uygun düşmeyen bu üç madde egemenlerin Türkiye işbirlikçileri tarafından çekince koyularak imzalanıyor. Bu senaryonun devamı TRT 6 ve en son olarak Kürtçe seçmeli ders olarak karşımıza çıktı.

Dil sadece bir iletişim aracı değildir. Dil, tarihin ve kültürün taşıyıcısıdır aynı zamanda. Kültürümüzü, toplumumuzu yok etmelerine izin vermeyelim. Egemenlere karşı cevabımız “**Anadilde e itim hakkı istiyoruz, alacağız!**” olmalıdır.

Amed YDG

Denge Ciwanan

NEREDEYSE "BARIŞ" GELİYORDU!

Kılıçdaroğlu'nu temsil ettiği klikten, o kliği Kılıçdaroğlu'ndan hepini topunu birbirlerinden ve dolayısıyla emperyalizmin yerli uşağı faşist iktidardan azade tartışmaya kalkışmak, en hafif ifadesiyle egemenlerin oynadığı tiyatrodan rol kapıp zulme ortak olmaktır.

Aşına olduğumuz faşizm aromalı yılışık temaşa hudut tanımayan çirkinliğiyle sürüyor. Karşılıklı jestler, havada uçuşan "iyi şeyler olacak" tonunda "yumuşacık" açıklamalar ile "çözümüne" kapı aralandığı ilan edilmiş, yepyeni "umut" baloncukları havalara uçurulmuştu.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun "Akil Adamlar" önerisiyle "yeni" bir viraja girilmiş, MHP'nin mızıkçılık yapıp oynamayacağını ifade etmesinin ardından önce bir tutam ısrar hemen akabinde "oynamazsan oynama" resti ile gündem işgal edilmişti. Kılıçdaroğlu'nun MHP'yi ikna etme çabalarında sarf ettiği sözler, egemenlerin meseleye yaklaşımlarını açık eder niteliktedir. "Adını Sen Koy" diyerek Bahçeli'nin gönlünü çelmeye kalkan CHP, Kürt ulusu üzerindeki ulusal tahakkümle, bir ulusun kendi kaderini tayin hakkının gasp edilmesiyle, bir ulusun siyasi ve kültürel haklarının tecavüze uğramasıyla, her gün katledilmesiyle, hapishanelere doldurulmasıyla zırmık kadar derdi olmadığını/derdi olamayacağını aşikar ediverdi.

Bu minvalde Kılıçdaroğlu'nu temsil ettiği klikten, o kliği Kılıçdaroğlu'ndan hepini topunu birbirlerinden ve dolayısıyla emperyalizmin yerli uşağı faşist iktidardan azade tartışmaya kalkışmak, bu yanılığa düşüp bir de Gandhi Kemal'i "sorun çözücü" ilan ediverip alkışa durmak en hafif ifadesiyle egemenlerin oynadığı tiyatrodan rol kapıp zulme

ortak olmaktır.

Kılıçdaroğlu'nun, esasta Öcalan'ın önerisini egemenlerin ihtiyaçları doğrultusunda ısıtıp yeniden sunarak rolünü layıkıyla yerine getirmesinin ardından, AKP vakit kaybetmeden devreye girdi. Erdoğan, CHP'nin adımları karşısında memnuniyet duyduklarını ifade etti. BDP ve MHP dahil olmasa bile, yeni rotanın CHP ile yürüneceğini açıkladı.

Tam da Erdoğan'ın bu konuda eli güçlenmiş, özgüveni tavan yapmış iken, en hafif tabiriyle "talihsiz" bir açıklamada yıllarını ulusal mücadeleye vermiş, yaratılan birikim ve değerde azımsanamayacak bir payı olan Leyla Zana'dan geldi. Zana, "Kürtlerin teminatı silahtır" şeklindeki doğru önermesiyle/önermeyle ters yüz eden bir çıkış yaparak "bu mesele silahlarla çözülmez, çözüm konusunda Erdoğan'a güveniyorum, ona yanında olduğumuzu göstermemiz gerekiyor" dedi.

"DEMODE" SİLAHLAR VE MEŞRU SAVAŞIN İTİBARSIZLAŞTIRILMASI

Zana'nın bu açıklamasını birçok noktadan irdelemek gerektiğini düşünüyoruz. Egemenler cephesinden dillerine pelesenk "silahların işlevsizliği" adlı riyakarlığa ilk başta Federe Kürdistan Başkanı Mesut Barzani ses vermiş, "si-

lahların modası geçmiştir” açıklamasını yapmıştı. Barzani'nin bu açıklaması ülkemiz egemenlerince büyük bir çöşkuyla karşılanmış, Barzani'nin Kürtler üzerinde “etkili bir aktör” olduğu akıllara düşüvermişti. Son süreçte bu koroya, Zana gibi bu zamana kadar Ulusal Hareketin legal ayağında “şahin” olarak bilinen bir yurtseverin katılması ise “hak ettiği” ilgiyi toplamayı başardı.

Görülmesi gereken ezilen ulus ve halkların emperyalist-kapitalist sisteme karşı geli tirdikleri silahlı mücadelelerin topyekun demode ilan edilmesi suretiyle me ru silah kullanımının itibarsızla tırılması çabasıdır. Sormadan geçmemek gerekiyor, ulusal sorunda gelinen aşama, hangi yol ve yöntemin ürünüdür? Legal alanda yaratılan bu birikimin besleyici kanalı neresidir? **Ya da daha da öznel le tirip, basitçe soralım; “Anılır mıydı Kürdün adı, gerillalar olmasaydı?”**

Yapılan açıklamaları büyük bir öfkeyle karşılamak, meşru mücadelenin savunusunu pratikte ısrar etmekten zerre kadar vazgeçmemek esaslı görevimizken, sistemin ekmeğine yağ süren açıklamaları dillendirmek otuz yılı aşkın süredir ödenen bedele karşı büyük bir hataya düşmek demektir. Hususiyetle kaçınılması gereken durum böyle bir süreçte asgari demokratiğin bile olmazsa olmazı niteliğindedir.

“KİBAR” TASFİYE

Ulusal Hareketi tasfiye etme derdini açık oynadığı kağıtlarıyla deklare eden egemenlerin ara sıra yeniden şişirmeye kalktığı “çözüm” balonu sanırsanız ki, en hızlı “patlama” rekorunu son süreçte kırdı. Bahsini ettiğimiz adımlar atılırken Dağlıca baskınıyla “umuda saldırı” sürmanşeti devreye sokuldu. Tümünden bir iktidar borazanlarının ortalık güllük güllüştürdü, gerillaya kimyasal silahlarla aralıksız imhalarla operasyonları sürmüyordu, yasal alanda “KCK” furyasıyla tutuklanmayan belediye başkanı, akademisyen, öğrenci, gazeteci, avukat, BDP’li kalmamıştı, Roboski üzerinden geçen onca güne rağmen sessizlik perdesi yırtılmamıştı dokulu yüz-süzlükleri nakış nakış işlendi. Süren sıcak savaş esnasında TSK Türkiye Kürdistanı’nı kana bulamaya devam ederken, gerillanın bu eylemi neden bu denli “şaşırtıcı” bir etki yarattı?

Egemenlerin, liberallerin, sözde hümanistlerin, “çözüm umucuların”, bu şarlatanlığa ortak olmaları için doğalarıyla tutarlılık arz etmektedir. Yapılmak istenen de tam olarak budur. “Meşruluklarını” pekiştirmek gayesiyle gerillaların “acımasızlığında”, “ölü seviciliğinden” dem vurularak ölen erlerin başında yakılan ağıtlar, ocaklara düşen ateşler çarşaf/çarşaf yazıldı, çizildi, yayımlandı. Bilinçleri bulandırma çabasının varmak istediği durak yöneltilen tasfiye saldırılarına giydirilmek istenen ‘kibar’ kılıf mağduriyet desenlidir.

“SAVAŞIN İÇKİN DOĞASI” VE “SAVAŞTA ISRARIN BELİRLEYİCİ ROLÜ”

Yapbozun parçalarını yeni sürece angaje biçimde birleş-tiren egemenlerin rotasının yavaş yavaş belirginleştiğini görmek gerekiyor. Tam böylesi bir süreçte gazeteci-yazar Avni Özgürel’in Murat Karayılan ile röportaj yapması anlamlıdır. Hele ki Karayılan’ın Silvan baskınıyla ilgili ifade ettiği “*bize bağlı olan bir grup, bizim irademiz dışında yapmıştır*” açıklaması yaratılmak istenen tabloya itina ile işlenmiştir. “PKK içinde savaştan nemalanan provokatörler” başlığıyla duyurulan bu durumu iyi okumak gerekmektedir.

Öncelikle ifade etmek gerekir ki bir sava ı zorunlu kılan ko ullar onun me rulu unu da belirlemeye haizdir. Savaş savunusu veren herkesi provokatör olarak yaftalamak bir avuç egemen haydutun arsızlığının dışı vurumudur. Hiç kimsenin ölmekten ve öldürmekten keyif almadığı ortadadır. İkincisi, 30 yıldır süren bir savaşın aktörü olan PKK saflarında savaşın içkin doğasına uygun kimi durumların yaşanması da olasıdır. Silvan saldırısı gerçekten böyle bir manaya mazhar olabilir. Ancak bundan önce tartışılması gerekenleri es geçip, odağımızı bu noktaya kaydırmak çok daha risk barındıran kapılara dayanacağımızı göstermektedir. **Temel noktamız ulusal sava ın ve PKK’nin kullandı ı zor ve iddetin me ru oldu u ve bir zorunlulu un sonucu olarak ortaya çıktı ıdır.** Ötesi, faşist devletin yürüttüğü kirli savaş içerisinde başvurduğu yöntemlerin niteliğiyle ilintilidir. Katliam, kimyasal silah, provokatif eylem, yargısız infaz, zulüm ve şiddet noktasında birçok “rakibini” tek geçecek olan bir özneye karşı yürütülen savaşın irdelemesini yaparken vurmamız gereken yer belli değil midir?

Hele ki hiçbir temel değişim olmadan (ve olamayacağı aşıkarken!), devlet imha, inkar ve asimilasyon politikalarında zerre kadar geri adım atmadan silahları tasfiye etme derdine düşmüşken silah kullanımının gereksizliğini birilerinin bize anlatması gerekiyor! Silvan’a provokasyon diyenlerin Roboski’ye, 5000 tutuklamaya, 1 yıla yaklaşan İmraltı işkencesine dair ne söylediğini bilmek hakkımızdır!

BÜYÜK HESAPLAR

Tam da böyle bir süreçte, Akdeniz’de “keşif” uçuşu yaptığı iddia edilen bir Türk uçağının Suriye tarafından düşürülmesi gündemi “kaydırmış” oldu. “Soğukkanlı” yaklaşımıyla göz dolduran egemenlerinin Ortadoğu’daki, sürece emperyalist buyruklar eşliğinde nasıl uygun davrandığı açıktır. Önümüzdeki sürecin ısınarak süreceği açıktır. Bu sıcaklığı ezilenlerin menfaatine çevirecek olan ise meşru namluların kızgın uçları olacaktır. Başka yolumuz, yöntemimiz, umarımız, çıkışımız bulunmamaktadır!

Sivas'ın ışığı sönmeyecek!

19 yıl öncedir gün tutuşmuş Sivas'ta... Madımak Otel'i ni dört bir yandan sarmış faşizmin can almaya yeminli elleri. Ateşe vermişler 35 canı. Öldürmeye ve ölüme öyle aç; "kendinden" olmayana nasıl bir tahammülsüzlükle geldilerse öyle nefret dolu...

1993 yılının 2 Temmuz'unda katil devletin cellâtları 33 aydın ve yazarı, 2 otel çalışanını yakarak katletmişlerdir. Birçok kişinin de yaralandığı bu olaya birçoğumuz aşinadır. Sa-dece insanları yakmak için değil otelde sağ bırakmamaya yemin etmiş gibi otelde bulunan birçok kişi de linç edilerek öldürülmekten son anda kurtulmuştur. Hatta gazeteci, yazar Aziz Nesin de linç edilmekten son anda kurtulanlar arasındadır. 2 Temmuz, insan olanın nefrete boğmaktan kendini alamadığı bir gün olarak kazanmıştır belleğimize.

Elbette bu olay, bir grup faşist zihniyet savunucusunun elinden çıkmış bir planın ürünü değildir. TC devletinın Alevilere yönelik yıllara yayılarak süren asimilasyon ve katliamcı politikasının sonuçlarından biridir. Her daim var etmeye çalıştığı kendi resmi ideolojisini dayatan devlet kendinden olmayanı bombalarla, silahlarla ya da alevlerde yakarak katletmeyi kendine "bir görev bilmiştir".

"Bu görev bilincinin" doğurduğu sonuçlardan en büyük payı alanlardan bir tanesi de Aleviler olmuştur. Yıllarca yok sayılmışlar, birçok kez de yok edilmeye çalışılmışlardır. Alevilerin yıllardır zorunlu din dersleriyle, tek mezhep dayatmalarıyla yok sayıldığı ülkemiz topraklarında içimizi acıtan fakat şaşırtmayan olaylardan bir tanesi olmuştur Sivas katliamı. Devlet eliyle gerçekleştirilmiş Dersim, Çorum, Maraş gibi nicelerinden farksızdır. Bugün Roboski'de katledenle dün 2 Temmuz'da yakan arasında hiçbir fark yoktur. Değişmeyen zihniyetin aynı sonuçlarını yaşamış; dünü de bu günü de canımızla ödemişizdir. Ama elbette ki tüm isyanımızla dünün de bugünün de hesabını soracağız, soruyoruz.

Bu yangın yeri daha gözümüzün önünden gitmemişken, ölen canlarımızın sızısı daha göğsümüzün sol alt köşesine oturmuş da, sızlarken bir haber çınlandı kulaklarımızda; "Sivas davası zaman aşımına uğradı". Uğradı demek elbette yanlış olur. Uğramak kendiliğinden olan bir durumu anlatıyor bize. Oysa bizim Sivas davasında gördüğümüz; faşist devletin katillerine bir kez daha kol kanat germesidir. Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada, avukatların son beyanlarının dinlenmesinin ardından karar açıklandı. Mahkeme sanıklardan Cafer Erçakmak ve Yılmaz Bağ'ın ölmeleri; Şev-

ket Erdoğan, Köksal Koçak, İhsan Çakmak, Hakan Karaca ve Necmi Karaömeroğlu yönünden ise zaman aşımı nedeniyle kamu davasının düşürülmesine karar verdi. Avukatların insanlık suçlarında zamanaşımı olmayacağına dair söylemleri mahkeme tarafından kulak ardı edildi.

Hükümet yetkilileri bu yargı kararını onaylamak dışında bir şey yapmadılar. AKP'li kurmaylar büyük bir iki yüzlülükle 12 Eylül'le hesaplaştıklarını iddia ederek kararı onayladılar.

11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin bu kararın ardından devlet yetkililerinin ortaya attığı iki yüzlü söylemlerle birlikte Sivas katliamı devlet cephesinden bir kez daha onaylanmış hat-ta alkışlanmış oldu.

Daha el kadar çocuklara "devletin askerine, polisine taş attı" diye cezalar yağdıran "adalet timsali" yargı karşımıza geçip de zaman aşımından bahsetti. Zaten içerde tutmaya hiç niyetli olmadığı kendi katillerini salıverdi. 35 kişinin ölümünün zaman aşımına uğradığı söyleniyor. Bu kadar insanın ölmesine karşılık buysa eğer; devlet ideolojisine, tek millet, tek din ilkesine ters düşen herkesin ölümü hak ettiğini düşünü-lüyor demektir. Faşist Türk devleti bu zamanaşımı kararıyla bu düşüncesini bir kez daha açık ediyor.

Faşist devletin zihniyetinde bunun ne kadar "meşru" olduğunu sık sık görüyoruz. Daha kısa bir zaman önce Roboski'yi yaşadık. Faşist devlet yine öldürdü ve yine ölen Kürt insanlarının canına karşılık bir suçlu ilan etmedi.

Aynı şekilde Hrant Dink'in katilleri resmen ödüllendirildi. Dink'in katledilmesinden sorumlu olduğu apaçık ortada olan bazı devlet yetkililerinin dosyada adı bile geçirilmezken, adı geçen kişilere de doğru düzgün ceza bile verilmedi.

Biz bu tabloya şaşırmıyoruz. Tüm katliamların sorumlusu olan devletin, katliamların sorumlularını cezalandırmasını beklemiyoruz.

Önce 33 canı katlettiniz. Şimdi de katillerinizi zaten kana ve kire bulduğunuz sokaklara salıyorsunuz. Elbette ki biz çoktan anladık; katleden devlet mi soracak bu katliamın hesabını? Yoksa biz mi?

Yüre i bedenlerin yandı ı alevlere karı ıp da gö ü ku atacak olan bizler, imdi haykırıyoruz; hesap sor-duk, soraca ız. Bu kararlılık ile her 2 Temuz'da alan-larda yine ve yine ölümün karasına inat inancın ate i-ni yükseltece iz.

istanbul YDG

Mısır seçimleri

Devrim bitti mi? Devam edecek mi?

Mısır'da yapılırsa da seçimler bir anlamda, değişim talep eden, sokağa çıkan ve büyük bedeller ödeyen halk hareketlerinin kazanımlarına, yapabileceklerini ve bundan sonra nasıl bir yol izleyebileceğine dair de önemli bir fikir verecek.

Mısır'da başkanlık için yapılan seçim sonuçları açıklandı. İki türlü seçim sistemine göre; birinci turda en fazla oyu alan adaylar ikinci turda cumhurbaşkanlığı için yarıştı.

22-23 Mayıs'ta yapılan ilk tur seçimlerinde Müslüman Kardeşler (İhvanü'l-Müslimin) Hürriyet ve Adalet Partisi (HAP)'nin adayı Muhammed Mursi en fazla oyu alırken onu devrik diktatör Mübarek döneminin son başbakanı Ahmet Şefik takip etti. 16-17 Haziran'da yapılan ikinci tur seçimlerinde de Müslüman Kardeşler'in adayının kazandığı ilan edildi.

Mısır seçimleri ABD, AB ve birçok emperyalist devletin başlıca gündemleri arasında yer alırken kuşkusuz gelişmeler Kuzey Afrika ve Ortadoğu halklarının da ilgi alanında. Zira, Mısır 80 milyonluk nüfusunun ve öteden beri bölgenin en önemli merkezlerinden

biri olmanın ötesinde Tunus'la başlayan halk hareketleriyle simgeleşmiş olma özelliği taşıyor. Bu yüzden seçimlerde ortaya çıkan sonuç yalnızca Mısır halkını değil, gözü kulağı burada olan bölge halklarını da yakından ilgilendiriyor. Mısır'da ortaya çıkacak

sonuç; Tunus'la başlayan Mısır'la devam eden ve Ortadoğu'dan tüm dünyaya yayılan, etkilerini hala sürdüren halk hareketlerinin ilk elden sonuçlarını incelemek adına da önemli bir veri olacak.

Bundan dolayı Mısır'da yapılırsa da seçimler bir anlamda, değişim talep eden, sokağa çıkan ve büyük bedeller ödeyen halk hareketlerinin kazanımlarına, yapabileceklerini ve bundan sonra nasıl bir yol izleyebileceğine dair de önemli bir fikir verecek.

Mısır'da ne olmuştu?

Tarihinin en büyük grevlerini, işçi eylemlerinin sinerjisini arkasına alan ve Tunus'la fitili ateşlenen ayaklanma 25 Ocak 2011'de başlamış ve kısa sürede milyonlarca insanı içine çekerek büyük bir kitle seferberliğine dönüşmüştü. Açlık ve sefalet koşullarında; baskı ve zorbalık altında temel hak ve özgürlüklerinden mahrum bir şekilde yaşayan Mısırlılar 30 yıllık (29 yıl

120 gün) diktatör Hüsnü Mübarek'e başkaldırmış, başkent Kahire'nin Tahrir Meydanı direnişin kalbi haline gelmişti. Milyonlarca Mısırlıya ev sahipliği yapan Tahrir Meydanı, emekçi yığınların, ezilenlerin fira-

vunlara, diktatörlere karşı özgürlük, adalet ve insanca bir yaşam kavgasının sembolü olmuştu. 11 Şubat 2011'de firavunu devirmeyi başaran Mısır halkı, bu kez ondan görevi devralan Yüksek Askeri Konsey'in yetkilerini sivillere devretmesi için mücadele edecekti. İsyanın ilk günlerinde sonuna kadar Mübarek'in yanında olduğunu ilan eden ABD, tüm vahşete, katliamlara rağmen direnişin gelişimini sürdürmesi karşısında Mübarek'i gözden çıkararak demokrasi nutukları atmaya başladı.

Mübarek'in yıkılmasıyla önemli bir başarı kazanan isyan hareketi, Askeri Konsey'in "geçici olarak" yönetime el koymasıyla bir süre ivme kaybetse de Konsey'in görevi bırakmaya niyetli olmaması üzerine eylemler yeniden alevlendi. Konseyin çekilmesi ve eski rejimin işlediği suçlardan yargılanması (başta Mübarek ve üst düzey yetkililer), yaşanan katliamların sorumlularının açığa çıkarılması talebiyle devam eden direnişin merkezi elbette yine Tahrir'di. Ancak bugüne kadar yaşananlar, Mübarek'ten sonra görevi devralanların eski rejimi "yargılama"ya pek niyetleri olmadığını gösterdi. Göstermelik birkaç tutuklama dışında yığınların sokaklarda haykırışları talepleri neredeyse yok sayıldı.

Son olarak 2 Haziran günü görülen karar duruşmasında Mübarek ve oğulları **yolsuzluk suçlamasından beraat etti**. Duruşmada, **Mübarek** ve eski İçişleri Bakanı **Habib El Adli**, eylemcilerin öldürülmesi suçlamasından ömür boyu hapis cezasına çarptırılırken, diğer altı sanık hakkında beraat kararı verildi. Rejimin yaşanan tüm vahşet için kestiği fatura buydu! Mısır halkı elbette bu durumu proteste etmek için bir kez daha Tahrir Meydanı'na akın etti. Kuşku yok ki seçimlerin hemen akabinde açıklanan bu karar ikinci tur seçimleri içinde önemli bir polemik, gündem konusu olacak!

Müslüman Kardeşler'in Oyu Düştü!

İhvan'ın seçimlerinin ilk turunda geçerli oyların 24.8'iyle ve ikinci turda 51.3 oranıyla birinci parti olarak çıkması üzerinden başarısına atfı yapılsa da gerçek hiç de öyle değil. Zira, Hürriyet ve Adalet Partisi parlamento seçimlerinde oyların yüzde 40'ını almıştı. Geline aşamada birinci turdaki oy oranında ciddi bir azalışın olduğu açık. Üstelik Müslüman Kardeşler, İskenderiye ya da Şarkiya gibi kalelerinde çok ciddi oy kaybına uğradı. İhvan ve Selefilerin (aşırı İslamcılar) parlamentonun yüzde 65'ini almış iken bu oran ilk tur seçimlerinde toplamda yüzde 42'ye gerilemiş durumda. Bu sonuç Mısır'daki gelişmeler konusunda ülkemiz basınında ciddi bir bilgi kirliliği olduğunu da gösteriyor. Zira, seçimlerle ilgili yapılan yo-

rumlarda İhvan, İslamcılar neredeyse seçimlerin mutlak kazananı oldukları, onların karşısında başka hiçbir gücün olmadığı şeklinde takdim ediliyor.

Bu seçimler özellikle İhvan'ın önceki başarılarına çok da güvenmemesi gerektiğini gösterdi. İhvan'ın bu düşününün en önemli nedeni elbette Mübarek'in devrilmesinden sonra takındığı tutum. İsyan hareketi belli bir noktaya ve gelişim evresine ulaştıktan sonra sokağa çıkan İhvan, Mübarek devrildikten sonra fiili mücadeleden ciddi biçimde çekildi. Askeri Konsey'in çekilmesi için verilen mücadelede ortalıkta çok da görünmedi ve rejimin yeniden restore edilmesine sesini çıkarmadı. Ama bir yandan da eski rejimin tüm artıkları ortadan kaldırılınca kadar mücadele edeceğini vaat etti.

Diktatör deviren bir hareketin duymak istediğini söylemek İhvan'a puan kazandırabilir ancak pratikte bunun tersini yapmak olsa olsa onun gerçek yüzünü ortaya serer. Nitekim, Mübarek'in devrilmesinden sonra İhvan'ın emperyalistlerle ilişkileri daha açık bir hal almaya başladı. Seçimler öncesinde Hürriyet ve Adalet Partisi'nin temsilcilerinin Ulusal Güvenlik Konseyi üyeleri, ABD Kongresi üyeleri, düşünce ve medya kuruluşları ile gerçekleştirdiği görüşmeler, "*Amerika bizi dinlemeye ve kabul etmeye hazır... Camp David, İsrail'le yapılan Barış antlaşmasını değiştirmek istemiyoruz... Bu anlaşmaların yürürlükte kalmasını istiyoruz*" (9 Nisan 2012, USA Sabah- Hürriyet ve Adalet Partisi'nin Dış İlişkiler Koordinatörü Khaled Al-Qazzaz ile söyleşiden) sözleri bu ilişkilerin boyutu hakkında da önemli bir fikir veriyor.

Seçimlerin sürprizi kuşku yok ki eski rejimle özdeşleşen (Mısır halkının deyimıyla el-fulul) isimlerden biri olan Ahmed Şefik'in "ba arısı" oldu. Ahmed Şefik her ne kadar ikinci turda seçilemeye de bu durum dikkat çekiciydi. Kilisenin Kıptileri Ahmed Şefik'i desteklemeye çağırması, kapatılmış olsa da güçlü bir siyasi geleneği, etkisi olan Vatan Partisi'nin çalışması, Mısır egemenlerinin ve onların kontrolündeki kuruluşların, yayın organlarının propagandasının bu seçim başarısında etkili olduğuna şüphe yok. Şefik'in bu çıkışın da isyan hareketiyle birlikte ortaya çıkan ve henüz çözülmemiş siyasi karmaşayla artan istikrar özleminin etkili olduğu söylenebilir. Şefik'in ülkeyi tehdit eden şeriat tehlikesine karşı laik orduyu temsil iddiasıyla çıkışını dikkate almak gerekir. Ülkemizde laik-şeriatçı kutuplaşması düşünüldüğünde bu yöndeki propagandanın ne kadar etkili olacağını tahmin etmek zor değil.

"Devrim" Devam Edecek mi?

Mübarek'i deviren ve bugün Askeri Konseyle kıran kırana bir mücadeleyi sürdüren, devrimi sonuna kadar götürmeyi hedefleyen temel dinamiğin ne yazık ki siyasi bir temsilcisi bugün için henüz oluşabilmiş değil. Bu da tüm etkinliğine, gösterdiği cesarete ve direniş içinde kapladığı alana rağmen hareketin, Mısır'ın siyasal sürecine doğrudan yansımada problem oluşmasına neden oluyor. Milyonlarca işçiyi sokağa döken sendikaların (Bağımsız Sendikalar Birliği Federasyonu) varlığına, militan mücadeleci sendikaların her gün kurulmasına ve işçi hareketinin Tahrir'de özgürlük arayışının sürmesine karşın bunu ifade eden siyasal bir organizasyonun olmaması hareketin en büyük eksikliği. Mısır'da isyan hareketinin kazanımlarının eski rejimi, orduyu savunan laik Ahmet Şefik ile "yeniyi" temsil eden İhvan'ın aday arasında boğulması tehlikesi, dikkate alınması gereken önemli realite olarak

duruyor!

Seçimin ilk turunda ve sonrasında ikinci turdaki önemli bir kısmının Mübarek döneminin üst düzey yetkilileri olması bile eski rejimle nasıl bir hesaplaşmanın yapılacağı hakkında yeterince fikir veriyor. İlk turda oy oranının azalmasının da etkisiyle Mübarek'e verilen cezayı protesto için sokağa çağrı yapan İhvan'ın bu oyunu ne kadar sürdüreceği ise hareketin gidişatına bağlı.

Tahrir'de başlayan direnişin ABD'de "Wall Street'i i gal et" eylemine verdiği ilham, isyan ve direnişlerin birbirini tetikleyici gücü hakkında çarpıcı bir örnek olarak hafızalarımızdaki tazeliğini koruyor. İşte bu yüzden Mısır'da halk hareketinin bundan sonra izleyeceği rota çok önemli. Tartıştığımız artık yalnızca bir ülkede gerçekleştirilen olağan bir seçim değil, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'dan tüm dünyaya yayılan ve artçıları süren depremin bugünkü son durumu ve bundan sonra neler yapabileceği! Kabul etmek gerekir ki bugün için bu önemi azımsanmayacak, hak ettiği biçimde incelenmesi gereken bir gerçek!

Mısır işçi sınıfının fabrikalarda, havzalarda son dört ayda binlerce greve imza atması, yığınların Mübarek kararına yönelik ilk tepkilerinin adresinin Tahrir Meydanı olması, gelecek açısından umut verici bir devinim olarak not edilmeli!

Seçimin ikinci turunda İhvan'ın adayının seçim galibi olduğu ilan edildi. Bu durum Mısır'daki sürecin ABD emperyalizmi hegemonyasında İhvan ile ordu arasında danışıklı döğüş şeklinde ele alınabileceği sinyallerini veriyor. Bu noktada devreye Mısır halkının tavrı giriyor.

Mısır önemli bir kavşak noktasında! Değişim, özgürlük talebiyle başlayan "devrim", halk hareketinin kaderi ne olacak? Kendini yeni koşullara yeniden üreterek yoluna devam mı edecek yoksa İhvan'la ordu arasında kurulan mengenede sıkışıp kalacak mı? Temel soru bu. **Buna elbette Mısır soka ı karar verecek!**

Değişim, halk hareketinin kaderi ne olacak? Kendini yeni koşullara yeniden üreterek yoluna devam mı edecek yoksa İhvan'la ordu arasında kurulan mengenede sıkışıp kalacak mı? Temel soru bu. Buna elbette Mısır sokağı karar verecek!

GENÇ KADIN

DİKENLİ TAÇ!

Durumu gözünde canlandıramayanlar Hıristiyan tasvirlerinde çarşıdaki İsa'nın başına bakabilir.

Kadın kimli i öyle e reti duruyor ki, sanki bir yerle- re yaşlamazsak dü üverecekmi gibi. Mesela “sadakat dolu eş”e. Belki “tatlı ve uysal kız kardeş”e... Ya da kuşkusuz “kutsal anne”liğe! Dünyanın neresine gidersek gidelim (buna zaman tüneline bir yolculuk da dâhil), kadın kimliği, sisteme kan taşıyan “değerlerin” itinayla parlatılan cılası altında un ufak oluyor.

Elimize bez bir bebek tutuşturulduğu andan itibaren “hayattaki varlık amacımız ve en kutsal vazifemiz” olan anneliğe hazırlanmaya başlıyor körpe zihinlerimiz. Daha o bez bebeği nasıl tutacağımızı bilemeden anneliğin “kutsallığını” başımızda dikenli bir taç gibi taşımaya zorlanıyoruz. Durumu gözünde canlandıramayanlar Hıristiyan tasvirlerinde çarşıdaki İsa'nın başına bakabilir.

“Ortaçağ karanlığını yırtmak” ile övünen efendilerine yaranmak için hâlihazırda iğne deliğinden geçen ülkemizdeki gerici sınıflara bu ülkedeki kadınların hala **insan olabilmenin mücadelesini** verdiklerini hatırlatarak sormak gerekiyor: Sahi kuzum, (bu aşamada “kimiz biz?” bile diyemiyorum) sizce neyiz biz?

Ülkemiz egemen sınıflarının temsilcisi AKP, kurulduğu günden beri yukarıdaki sorumuza oldukça manidar yanıtlar veriyor. Söz konusu partinin/anlayışın vitrinini teşkil eden başbakan ve saz arkadaşlarının “kadın” konusunda yaptıkları her çıkış, birer skandal olarak ayrı ayrı ele alınıp sayfalarca değerlendirilebilir, değerlendirilmelidir de. Bu yazıda ise geçtiğimiz günlere damgasını vuran “kürtaj hakkı”ndan bahisle egemenlerin kadınlar üzerinden yürüttüğü “cinsiyet politikaları” ele alınacaktır.

Son tartışmalar ekseninde bedenlerimiz, deyim yerindeyse, yine/ “yeni”/ yeniden gericiğin tozu dumana kattığı bir ideolojik savaş alanı haline getirildi. Bu savaşta maharetlerini ustalıklı sergileyen başbakan, çok değil, daha bir yıl önce kadınlara talimatını vermişti: **En az üç çocuk istiyorum, üreyin!** Bununla beraber doğum kontrol yöntemlerinin teşvik edilmesini de eleştirmekten geri durmamıştı. Şimdilerde ise kürtaj karşıtı bir seferberlik başlatmış ve bunun adımı olarak yasal hazırlık içindeler. Bütün bu söylemler başbakanın çocuk sevgisiyle açıklanamayacağından son tartışmalara mercek tutmak

gerektiği açıktır.

Kürtaj, gebeliğin iradi olarak sonlandırılmasıdır. Kürtaj tartışmalarının temelinde **ya am hakkının ne zaman do du u** sorunsalı yatmaktadır. Bu soruya verilecek cevap kürtaja ilişkin tutumu da belirleyecektir. İnsan hakları terminolojisiyle konuşacak olursak burada **ceninin ya am hakkı ile kadının bedeni üzerinde tasarruf hakkı** arasında bir tartışma söz konusudur.

Yaşamın ne zaman başladığı, döllenmeden doğuma kadar olan sürecin hangi noktasında bir “kişinin” varlığından bahsedebileceğimiz hususunda bir görüş birliği yoktur.

Kürtaj, kadının yaşamını kurtarma, kadının fiziksel-zihinsel-psikolojik sağlığını koruma, tecavüz ya da enseste maruz bırakılma, cenine ilişkin sağlık problemleri, ekonomik ya da sosyal durum ve bu yönde talep gibi nedenlerle yapılmaktadır. Kürtaja ilişkin düzenlemelere baktığımızda, dünyada sadece altı devlette (Vatikan, Malta, Dominik Cumhuriyeti, El Salvador, Nikaragua ve Şili) kürtajın mutlak olarak yasak olduğunu görüyoruz. Bunun dışında belli sınırlamalarla kürtaja cevaz veren ülkeler (İspanya, Polonya, İrlanda...) olduğu gibi kürtajın her temelde yasal olduğu ülkeler de (İngiltere) mevcuttur. Bu yasal düzenlemelerin gerisinde kadın hareketinin uzun erimli mücadelesinin yarattığı kazanımları da görmek gerekiyor. Elbette ki kadının bedeni üzerindeki tasarruf hakkı, esasında bir sistem sorunu olması nedeniyle bu kazanımların oldukça güdük kaldığı da bir gerçektir. Bahsedilen kısıtlı yasal korumanın toplumda bir dönüşüm yaratmadığı oldukça açıktır. **Yine de kürtajın yasal hale getirilmesi kadınların ya am hakları açısından oldukça anlamlı bir noktaya tekabül etmektedir; zira güvenli kürtaj hakkının yasal yollardan kısıtlanması, kadınları hamileliklerini sonlandırmak için güvenli olmayan ve denetlenmeyen yöntemlere ba vurmaya itmektir.**

1983 yılından beri Türkiye’de gebeliğin ilk 10 haftasında kürtaj yasal. Bu süreden sonra ancak annenin yaşamını tehdit eden bir durum olduğunda kürtaja izin veriliyor. Hamile kadının reşit olmaması durumunda kürtaj yapılabilmesi için kadının ailesinin izni gerekiyor ve bu durumun yetkili makamlara da bildirilmesi gerekiyor. Ayrıca evli kadınlar kürtaj

yaptırabilmek için eşlerinin iznini almak zorunda. Bununla birlikte evlilik dışı ilişki sonucu gerçekleşen hamileliklerde, kürtaj, genel sağlık sigortası kapsamına alınmıyor. Feodalizmin tam anlamıyla çözülmediği ülkemiz koşullarında kadının kendi bedeni üzerinde söz hakkı sahibi olmadığı aşikârdır. Kürtajın kadınlar açısından bir tam bir hak olarak kabul edildiğini söylemek zordur.

Bilimsellikten nasibini alamamış Sağlık Bakanı Recep Akdağ, fütursuzca kadınların büyük bölümünün kürtaja karşı olduğu yalanını ortaya atarak, kirli düşüncelerine zemin hazırlamaya çalışıyor. Acınası bir çaba bu! Acaba Akdağ'ın elinde ne türden bir istatistikî veri var ya da var mı, orası tam bir muamma! Ve devam ediyor: *"Bana deniyor ki bazı özel durumlarda hamilelik olabilir, bu durumda ne yapacaksınız? Bu durumda eğer annenin sağlığı ile ilgili geniş bir kısıtlama getirilecekse bu çocuk sahihsiz kalma, bu çocuğa devlet baka-*" Açıklamalarına tam gaz devam eden Akdağ bir cevher daha yumurtlayıveriyor: *Kadınlar normal doğum yapsın!* Tabii bakanın hayal dünyasını çocuğu doğurup aynı gün loğusa yatağından kalkarak tarlaya giden kadın figürü süslüyor. Bu noktada elimizden bakana "tam denetim" için ülkede yapılacak tüm doğumlara kendisinin girmesini önermekten başka bir şey gelmiyor; bakan haddine olmayan meselelerde o kadar gayretkeş ki bu önerimizi değerlendireceğinden zerre kadar kuşumuz yok!

Ülkenin her konudaki birinci ağzı olan başbakanın dökürdüğü incileri sona sakladık ki tadı kaçmasın! Kendisinin bu tartışmayı yorumsuz geçmesi olası mı, uçan kuştan böceğe, Ortadoğu'dan rahmimize kadar her şey ondan sorulur elbette! Ve beklenildiği üzere gecikmeksizin çirkinleşiyor: *"Bunların planlı yapıldığını biliyorum. Bunun bu ülke nüfusunun artmaması için atılan adımlar olduğunu biliyorum. Kürtajı bir cinayet olarak görüyorum. Bu ifademe karşı çıkan bazı çevrelere sesleniyorum. Yatıyorsunuz kalkıyorsunuz Uludere diyorsunuz, her kürtaj bir Uludere'dir."*

Taktiksel olarak şımarık bir çocuğun kurnazlık taslamasından öteye gidemeyen; ama bilinçli bir şekilde halkımızın acılarını ahlaksızca pazarlık masasına atan, adeta alay eden bu söylemin iğrençliğini midemiz artık kaldırmıyor. Egemenler Kürt ulusunu aşağılamak için hiçbir fırsatı kaçırmıyorlar. 34 Kürt köylüsünü alçakça katleden Genelkurmay'a takdirlerini bildirirken, kürtaj hakkını, kadının kendi bedeni üzerindeki tasarruf hakkını savunanları "vicdandan nasibini almamış, gözü dönmüş katiller" olarak nitelendirenlerin Kürt ulusunun yaşam hakkını da ne kadar tanıdıkları ortadadır, yaşam fonksiyonları henüz başlamamış bir ceninden çok daha az!

Muhbir devlet..

Eril devletin biz kadınların bedenine ve yaşamına yönelik saldırısı şimdi de **GEBL Z (Gebe Bebek Lo usa zleme)** sisteminin suiistimaliyle sürmekte. GEBLİZ, Sağlık Bakanlığı'nın İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü nezdinde 2008 yılında devreye soktuğu bir sistem. Sistemin görevi, anne ve çocuğu hamileliğin başından, çocuğun beş yaşına girmesine kadar kontrol altına almak, böylece çocuğun aşılarının düzenli yapılabilmesini sağlayarak bebek ölüm oranını azaltabilmek amaçlanmış.

Çocuğu doğurmak isteyen kadın bu hizmetten istediğinde zaten yararlanabilir, bunun için kayıt altına alınmasında bir sakınca olmayabilir. Ama tüm kadınların mahremiyetlerini hiçe sayarak, özel hayatın gizliliğinin devlet tarafından çiğnenmesinin altında kürtajın fiilen yasaklanmak istenmesiyle ilgisi olabilir. Biz devletin bu fişlemesinin altından ne çıkacağını, bu bilgilerin nasıl kullanılacağını bilmiyoruz. Kadının kaç çocuk doğuracağına, nasıl doğuracağına karışan, kürtajı yasaklamaya çalışan zihniyetin ileride elindeki verilerle kadın cinsiyetini zapturapt altına almaya dönük politikalarla, kadınların aleyhine kullanacağını düşünüyoruz.

Kadınların yaşamını, bedenini, doğurganlıklarını sermayenin emrine sunan erkek egemen devlet, şimdi de kadınların mahremiyetini hiçe saymakta, fişlemektedir. Kadınlar olarak bedenimizle ilgili tüm kararları ikinci ve üçüncü kişiye söyleme hakkına yalnızca biz sahibiz.

Ağar yargılanmış ve hapse konmuş! Duy da inanma!

“Devlet için bin operasyon yaptım” diyen Mehmet Ağar’ın cezası sadece iki yıl. Üstelik koşulları incelendiğinde hapishaneden çok otele benzeyen bir yerde.

Bir süredir gündemde olan ve “yargılama, geçmişle hesaplaşma” vs. safsatalarıyla kamuoyunda bilinç bulanıklığı yaratmaya çalışan devlet, paklanma girişimini bu defa da halk düşmanı, devrimci katili Mehmet Ağar üzerinden yapmak istiyor. Öyle ki “*devlet için bin operasyon yaptım*” diyen Mehmet Ağar’ın cezası sadece iki yıl. Üstelik koşulları incelendiğinde hapishaneden çok otele benzeyen bir yerde. Uygulamalarıyla Guantanamo’yu aratmayan ülkemiz hapishanelerinde, 266 hasta tutsak yavaş yavaş katledilirken, binlercesi her gün onursuz uygulamalarla karşı karşıya iken devletin “suçlu” algısı kendini eleveriyor.

Mehmet Ağar kimdir?

Babası da polis şefi olan Ağar, ilk görevine Emniyet Genel Müdürlüğü ve Cumhurbaşkanlığı korumalarında görev alarak başladı. İznik, Selçuk ve Torul Kaymakamlıkları da yapan Ağar, Derince Kaymakamlığı görevinden sonra, İstanbul Siyasi Şube Müdür Yardımcılığı’na getirildi. 5 yıl süren İstanbul Emniyet Müdürlüğü Personel ve Asayiş Şube Müdürlüğü’nden sonra, 1988 yılı başında, Ankara Emniyet Müdürlüğü’ne getirildi. 1992’de de Erzurum Valisi, 1993 Temmuz ayında Tansu Çiller’in DYP Genel Başkanı ve Başbakan olmasından sonra Emniyet Genel Müdürlüğü’ne getirildi. Aralık 1995 seçimlerinden sonra DYP milletvekili olarak Meclis’e girdi.

1996’da Adalet Bakanlığı’na, Refah Yol Hükümeti’nin kurulmasından sonra İçişleri Bakanlığı’na, 14 Aralık 2002’de yapılan olağanüstü kurultayda Doğru Yol Partisi Genel Başkanlığı’na getirildi.

Yaptığı hizmetlerin karşılığı olarak istikrarlı bir şekilde yükselen Ağar’ın kim olduğunu devletin çeşitli kurumlarından aktarmak eksik ya da yanlış olur. Zira devletle ilişkiye geçtiği ilk günden bu yana hizmette kusur etmeyen bu zatın yaptığı katliamlar, yargısız infazlar ve faili meçhul cinayetler bizim asıl konumuz.

Faili meçhullerin, yargısız infazların yoğunlaştığı dönem Ağar’ın adalet bakanlığı, içişleri bakanlığı ve emniyet müdürlüğü görevi yaptığı dönemdir. Bu durum Ağar’ın yaptığı işlerin basitçe bakanlık, devlet adamlığı vs. üzerinden değerlendirilemeyeceğinin göstergesidir. Emniyet müdürlüğüne gelmez “PKK’yi bitirmek”, “terör” örgütlerini bitirmek adına Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Özel Harekat Dairesi’nin kurulmasını ve PKK’ye karşı polisin de kırsal alanda Jandarma ile birlikte operasyonlara katılmasını sağladı. Hatta bu yüzden “polisin genel kurmay başkanı” diye anıldı.

TKP/ML’nin şehit düşen ikinci genel sekreteri Süleyman Cihan’ın katledilmesinde de Ağar’ın parmağı vardır. 1981’de katledilen Süleyman Cihan altıncı kattan atlayarak intihar ettiği iddia edilmiştir ve vücudundaki yanıklar için de güneş yanığı denilmiştir. Ancak daha sonra Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, Cihan’ın faşist cunta tarafından katledildiğine dair bir rapor hazırlamıştır. Süleyman Cihan’ı katleden kişilerin arasında o dönem Emniyet 2. Şube Müdürlüğü yapan Mehmet Ağar da bulunuyor.

Ellerinde devrimci kanı olan “Mehmet Ağar yargılandı” söylemi ise bir safsatadan ibarettir. Tasması hep sahibinin elinde olan Ağar’ın şu anda aldığı son görevlerinden biridir. Ağar şu anda devletin açığa çıkan tüm kirliliği kapatma, temizlenme-temizleme görevinin bir parçasıdır. Evet Mehmet Ağar’ın şu an hapishanede oluşu devletin kendini kamuoyuna “temizleniyoruz” izlenimi yaratma kaygısından ileri gelmektedir. Devrimci, demokrat ve yurtsever “suçlular” hapishanelerde can verirken, hergün onursuz uygulamalara maruz kalırken, sürgüne gönderilirken, eli kanlı bu katilin hapishane tercih etmesi ve tercihin hemen ardından devletin hummalı bir çalışmaya girerek kalacağı hapishaneyi tadilata sokması, tutukluların başka yerlere nakledilmeleri, hapishane çalışanlarının başka yerlerde başka görevlere verilmeleri ve en

sonu hapis hane ziyaretçileri için bir helikopter pisti yapılması, devletin Ağar'ı nasıl yargıladığının somut göstergesidir.

Yine başka bir örnekle Yenipazar Belediye Başkanı Yüsrân Erden'in "Ağar'ın ilçemizi seçmesi bizim için büyük bir şans. Sayın Ağar'ın ilçemizi seçerek burada cezasını çekmeye karar vermesi ilçemizi hareketlendirerek ekonomisinin artmasına da neden olacaktır" sözleri tutukluluğun ve yargılanmanın ya da Mehmet Ağar'ın yargılanmasının egemenlerin yerli uşakları tarafından ne ifade ettiğinin göstergesidir.

Halka karşı işlemiş olduğu suçların, katlettiği devrimcilerin ve yurtseverlerin adının dahi geçmediği iddianame ise şöyle:

Kayıp silahlar: Emniyet'e 1994'ten itibaren 82 bin TL'lik silah ve malzeme hibe eden İsrail silah şirketi Hospro'dan milyonlarca dolarlık silah ve malzeme satın alındı. Ağar döneminde Özel Harekât Başkanlığı'na teslim edilen bu silah ve malzemenin kaydı tutulmadı, bir bölümü kayboldu. Hibe silahlardan birisi Susurluk'taki kazada bulundu.

Topal'ın öldürülmesi: Ömer Lütfi Topal'ın 1996'da öldürüldüğü olay yerinde bulunan Kalaşnikov'un şarjörüne sarı bant üzerinde Abdullah Çatlı'nın parmak izinin bulunması üzerine Özel Harekâtçı polisler gözaltına alınmıştı. Sedat Bucak, İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nu arayarak, polisleri gözaltından kurtarmaya çalıştı. Ağar müdahale ederek, İbrahim Şahin'i İstanbul'a gönderdi ve polislerin Ankara Emniyeti'ne naklini sağlayarak savcılığa intikal ettirmeden serbest bırakılmalarını sağladı.

Çatlı'ya pasaport: Yaşar Öz'ün evinde kendisi ve MİT'çi Tarık Ümit adına düzenlenmiş yeşil pasaport bulundu. Ağar'ın "pasaportlar Öz'e yurtdışı istihbarat ve devlet sırrı niteliğindeki görevler nedeniyle verilmiştir" talimatı doğrultusunda Öz, serbest kaldı. Ağar'ın Çatlı'ya da yeşil pasaport düzenlediği ortaya çıktı.

Tarık Ümit olayı: Yaşar Öz'le Mehmet Ağar'ı tanıştıran MİT

mensubu Tarık Ümit kaybolması. Ümit'in, Öz ve Çatlı'nın uyuşturucu işine bulaşmasına tepki gösterdiği için öldürüldüğü öne sürülüyor.

Oysa Ağar asıl suçunu halka karşı işlemiştir. Ancak bugün "yargılanma" adı altında tam bir komedi oyunu oynanmakta ve bu oyun sayesinde halkımız kandırılmak istenmektedir. Tıpkı "Kürt açılımı", "alevi açılımı", "roman açılımı" aldatmacalarında olduğu gibi. Tıpkı ileri demokrasi yalanlarında olduğu gibi bu balonda patlayacak ve balonu şişirenler boğulacaktır. Ülkemizin dörtbir yanından yükselen anaların öfkesi katilleri boğacak sloganı egemenlerin ve kuklalarının yüzüne bir tokat gibi inecektir.

Umut halkın adaletinde gizli

At ile it izinin birbirine karıştırıldığı ülkemizde henüz 17'sinde olan Erdal Eren gibi genç devrimciler idam edilmekte, Ogün Samast gibi katiller çocuk olarak gösterilmektedir. Özgürlük için dağları mesken eyleyen Kürt ulusunun yiğit çocukları hergün ateş altında onurluca can verirken, onlarca yüzlercesi, binlercesi hapse atılırken, Roboski'de 34 Kürt genci katledilirken, binlerce yıldır ezilen kadınların kürtaj hakkını katliam olarak değerlendiren bir hükümetin ve uşaklığını ettiği sistemin, halklara getireceği adalet zulümden başka bir şey olamaz. Eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim istedikleri için tutuklanan yüzlerce öğrenci varken, egemenlerin kuracağı eğitim sistemi sömürü düzeninden başka bir şey olamaz. İnsan olma gerçekliğiyle bağdaşmayan bu düzen, Mehmet Ağar gibi halk düşmanlarını yargılayamaz. Bu sebebledir ki umut halkın adaletinde, halkın adaleti de umudun öfkesinde gizlidir. Mehmet Ağar, Aktüel dergisindeki (21 Nisan 2006 Cuma) röportajında "yapılan hiçbir şeyin cezasız kalmayacağını" söylemiştir. Ancak bunu halkın kabaran öfkesinin söylüyor oluşu daha gerçekçidir.

Munzur Kültür-Sanat Festivali'nde buluşalım!

AKP'nin "ileri demokrasi" söylemlerini ortaya attığı günden beri sürekli olarak Dersim gündeme gelmektedir. Devlet yetkilileri sık sık TC devletinin geçmişiyile hesaplaştığını iddia etmektedirler.

Dersim toprakları yıllardır katliam ve zulmün yaşandığı topraklar olmuştur. Bölge halkı tek devlet, tek millet, tek din ilkesi üzerine kurulan TC Devleti açısından çıban olarak algılanmıştır ve devlet bu "çıbanı" yok etmek için elinden geleni ardına koymamıştır. 38 Dersim katliamı bunun en bariz örnekleridir. Türk ordusu Ankara'daki Kemalist kadroların emriyle onlarca Dersimliyi vahşice öldürmüş, kadınlar tecavüze maruz kalmış, topraklarından sürülmüştür.

Ancak egemenlerin saldırıları bitmemiştir. Devlet Dersimlilerin kimliğini ve kültürünü yok etmek için elinden geleni yapmaya devam etmiştir. '90'lı yıllarda T. Kürdistanı'nın dört bir yanında ve köyler boşaltılmış, Dersimliler de topraklarından, kültürlerinden kopartılmıştır. Bu sürgün sonucu, topraklarını terk etmek zorunda bırakılan Dersimliler kültürlerinden kopmanın yanında, göçtükleri bölgelerde birçok ekonomik ve sosyal sorunla da karşılaşmışlardır.

Dersimlilere dayatılan zulüm bugün de sürmektedir. AKP'nin ileri demokrasisinden Dersimliler de nasibini almıştır.

AKP'nin "ileri demokrasi" söylemlerini ortaya attığı günden beri sürekli olarak Dersim gündeme gelmektedir. Devlet yetkilileri sık sık TC devletinin geçmişiyile hesaplaştığını iddia etmektedirler. AKP'nin geçmişle hesaplaşmak ya da Türkiye'yi demokratikleştirmek gibi bir derdinin olmadığı açıktır. '38 Dersim katliamı hesaplaşmak Dersim'e Tunceli dememekse ya da dilinin ucuyla Erdoğan'ın Dersim halkından özür dilemesiye AKP öncülüğünde devletin Dersim katliamıyla hesaplaştığını söylemek mümkündür.

Öncelleri gibi Dersim halkına yönelik yıllardır süren

devlet zulmünü, asimilasyon ve inkarı sürdüren AKP'nin tek derdi bizi kandırmaktır.

Dersim halkı 90 yıldır yaşanan zulmün aynısını süslenmiş püslenmiş haliyle bugün de aynen yaşamaktadır. '90'larda zorla göç ettirilen Dersimliler, bugün yayla yasaklarıyla, karakol yapım bahanesiyle yine topraklarından göç ettirilmektedir. Yayla yasaklarından kaynaklı ekonomik sıkıntıya düşen Dersimliler mecburen başka yerlere göç etmek zorunda kalmaktadır. Dersim'in hemen her köyünün etrafı karakollarla çevrilmiştir. Son yıllarda karakol sayısının gittikçe artmasıyla birlikte Dersimlilere yaşayacak, üretim yapacak bir alan bırakılmamaktadır. **Bu tablonun adı sürgünden ba ka bir ey de ildir.**

Munzur'da, Peri Suyu'nda yapılan barajlar da Dersim halkının topraklarından, kültüründen kopartılmasının bir diğer yolu olarak devreye sokulmuştur. Dersim halkının karşı çıkışına rağmen devlet desteğini arkasına alarak şirketler baraj yapımlarına başlamışlardır.

Munzur'da yapılan barajlar bariz bir doğa katliamıdır. Dersim'in kendine özgü doğal zenginlikleri bu barajlar sayesinde yok olmuştur/olacaktır. Barajlardan kaynaklı birçok canlı sular altında kalmış ya da susuzluğa mahkum edilmiştir.

Bu çevre katliamı aynı zamanda Dersim halkının inancına yönelik de bir saldırıdır. Dersimlilerin kutsal kabul ettiği topraklar, zenginlikler barajlar yüzünden tahrip edilmiştir.

Barajlar yüzünden ekonomik olarak da problemler yaşanmaktadır. Baraj şirketleri rant elde ederken, cebini doldururken, Dersimlilerin tarım yaptığı araziler susuz kalmaktadır. Arazisi kurak bırakılan birçok Dersimli köylünün tek geçim kaynağı da elinden alınmış bulunmaktadır.

Bu barajların gerekçesi olarak enerji ihtiyacı sunulmaktadır. Ancak çevreye zarar vermeyen, üstelik Türkiye koşullarında rahatlıkla kullanılabilir enerji kaynakları (rüzgar, güneş vs.) bulunmaktadır. Bu kaynakları kullanmak yerine devlet Munzur'dan Karadeniz'e, Hasankeyf'e Türkiye'nin dört bir yanında doğayı, kültürel değerleri katletmektedir.

Söz konusu Dersim olunca devlet barajlar sayesinde bir taşla çok kuş vurmaktadır. Hem baraj şirketlerine ciddi bir rant olanağı sağlanmakta hem de Dersim halkının kültürüne saldırılmakta, tarım yapma olanağı kalmayan Dersimliler göçe zorlanmaktadır.

Zulmün olduğu yerde isyanın da olması doğal bir zorunluluktur. Yıllardır zulme maruz kalan, bugün de ileri

demokrasi safsataları ile baskı gören Dersim halkı direnmeyi de sürdürmektedir. Dersim toprakları yıllardır devrimcilere, yurtseverlere ev sahipliği yapmaktadır. Dersim halkının gördüğü zulüm karşısında edindiği politik kimlik devletin tüm çabalarına rağmen hala sürmektedir. Dersim halkı uzun yıllardır gerillayı sahiplenmiş, içinden birçok devrimci ve yurtsever çıkarmıştır.

Dersim'de hemen her bahar döneminde gerillaya dönük operasyonlar gerçekleştirilmektedir. Her yıl Türk ordusu bölgeye azımsanmayacak miktarda askeri yığınak yapmaktadır. Adım başı karakola rastlamak, her an havada operasyona giden helikopterler görmek mümkündür. Ancak bunca yığınağa rağmen Dersim dağlarında gerilla varlığını sürdürmektedir. Gerillayı bölgeden söküp atma amaçlı süren çaba sürekli boşa çıkmaktadır.

Devletin devrimcilere, yurtseverlere yönelik tek saldırısı gerillaya dönük operasyonlar değildir elbette. Geçtiğimiz bahar ayında birçok devrimci ve yurtsever öğrenci tutuklanmıştır. Bunların içerisinde DHF üyeleri, Halk Cephesi faaliyetçileri ve birçok yurtsever bulunmaktadır. En son 7 YDG okuru arkadaşımız tutuklanmıştır. Amaç devrimcilerin Dersim halkı, özelden Dersim gençliği üzerindeki etkisini kırmaya çalışmaktır.

Bu yıl 12.'si düzenlenecek olan Munzur Kültür Sanat Festivali yaklaşmaktadır. Dersim halkının kültürüne sahip çıktığımızın göstergesi olarak festival Dersimliler için çok önemli bir noktada durmaktadır. Festival sırasında çeşitli konserler olmakta, bunun yanında çeşitli tiyatro, sergi, sinema vs. etkinlikleri gerçekleştirilmektedir.

Festival sadece sanatsal bir anlam taşımamaktadır. Dersim halkına yönelmiş saldırılara bir cevap olarak aynı zamanda politik bir anlam taşımaktadır. Dönem dönem devlet tarafından açıktan engellenmeye çalışılan festival Dersimlilerin direnişinin, boyun eğmeyişinin önemli bir göstergesi olmuştur.

Bu yıl son dönem gelişen saldırılar, gerillaya dönük operasyonlar, tutuklamalar vs. düşünüldüğünde daha önemli bir noktada durmaktadır. Bu yıl düzenlenen festivalle birlikte egemenlere yalanlarına inanmadığımızı, saldırılara boyun eğmediğimizi, Dersim'de baraj, karakol, yayla yasağı istemediğimizi daha güçlü haykırmamız gerekmektedir.

Dersim halkına yönelik saldırılara karşı çıkmak, yozlaşmaya, asimilasyona hayır demek, tüm tutuklu öğrencilere ve elbette Dersim'de tutuklanan öğrenci arkadaşlarımıza sahip çıkmak için 25-29 tarihleri arasında Munzur Kültür Sanat Festivali'nde buluşalım!

Sularımız özgür akana kadar...

Uzun zamandır süregelen Peri Suyu direnişi devam etmektedir. Peri Suyu üzerine yapılmak istenen Pembelik Barajı'nın yapımını engellemek adına yöre halkı tüm öfkesiyle haykırıyor. '38'de katledilen, '90'lı yıllarda köy boşaltmalar eliyle sürgün edilen Dersimliler şimdi de HES'lerin onlara dayatacağı zorunlu göçe, doğanın ve kültürlerinin yıkıma uğratılmasına karşı direniyor. Peri Suyu üzerine yapılmak istenen Pembelik Barajı da bunlardan biridir.

Türkiye'nin birçok yerinde ve elbette ki Dersim'de bu konuda birçok eylemlilikler gerçekleştirilmesi ve halkın ısrarcı tepkisi ile birçok kazanım elde edildi. Bunun örneklerinden bir tanesi de Yargıtay'ın baraj yapımının durmasına dair aldığı karardır.

Ancak baraj şirketleri devletin desteğini almış, barajdan elde edeceği çıkarlar doğrultusunda ne Yargıtay kararını ne de bölge halkının öfkesini duymadan baraj yapımına devam ediyor. Bölge halkı, çeşitli çevre dernekleri ve devrimci ve demokrat örgütler de elbette ki bu direnişe katılmaktadır. Yargıdan alınan sonucun egemen güçleri durdurmayacağı tahmin edilse de (sonuçta egemenlerin barajı egemenlerin sistemi ve egemenlerin mahkemesi) direnişin sonuç verip sistem yanlılarına geri adım attırıldığının görülmesi elbette ki olumludur. Ama yine de ısrarla süren baraj yapımını durdurmak için Dersim halkı ve birçok örgütlülük Peri Suyu için nöbet tutarak tepkisini göstermişlerdir.

Dersim'de yaşayan halk, yapılacak barajların onlara yaşatacağı zararın elbette ki farkında. Devletin Dersimlilerin evlerini, her türlü ekonomik geçim kaynaklarını ellerinden

a l a r a k ,

kültürel ve tarihi açıdan kutsal saydıkları değerlerini yok edip; Dersim halkına '38'den beri dayattığı sürgün politikasını devam ettirmeye çalıştığı da elbette ki biliniyor. Devlet bölge halkının yaşam alanlarını sular altına gömerek zorunlu göçü dayatıyor.

Bu sürgün politikasının en önemli nedenlerinden bir tanesi de elbette ki bölgede uzun yıllardır sürdürülen gerilla faaliyetleridir. Devlet gerillayı yalnızlaştırarak can suyunu kesmeye çalışıyor. Bu yolla da bölgede gerilla faaliyetini etkisizleştirmeyi amaçlıyor.

Elbette ki bu boyutunun yanında yapılan barajların Peri Çayı'nın ve ondan beslenen her türlü doğa unsurunu yok edeceğini de ön görmek çok zor olmasa gerek. HES'ler ile varlığına muhtaç olduğumuz doğamız katlediliyor. Sularımızın önüne setler kurularak, ekonomik geçim kaynağımız olan tarlalarımız kurumaya mahkûm ediliyor. Ya da sular altında bırakılıyor. Yaşama hakkını kendinden başka kimseye tanımayan egemen sınıfların çevreye yaşama şansı tanıması zaten bizim için şaşırtıcı olurdu. Tek önemsedığı şeyin elde edeceği kâr olduğu oldukça aşikârdır. Çevre ve yöre halkını sıkıntıya sokmadan, doğamızı katletmeden enerji elde edilen yöntemler olmasına rağmen (rüzgar enerjisi gibi) daha çok kâr elde edebileceği barajları tercih ediyorlar.

Dersim halkının bunu kabullenmek gibi bir niyeti yok. Ve bu baskılara rağmen direnmesi gerektiğinin farkında ve direniyor. Çünkü Dersim halkının içinde var olan direniş ruhunu doğurduğu, yıllardır kültürünü yaşattığı topraklarından ayrılma, kopartılma çalışmalarına elbette ki artık tahammülleri yok. Egemenlerin tüm saldırılarına rağmen

Dersim halkı ve devrimci ve demokrat kurumlar nöbette. Peri Suyu direnişi devletin saldırılarına rağmen sürüyor. Yapılan eylemleri engelleme çalışmaları ve direnç gösterenlere yönelik gözaltı ve tutuklama terörüne rağmen yılmadan Peri'ye sahip çıkıyoruz, çıkacağız. **Munzur'dan Peri'ye; Peri'den Artvin'e sularımız özgürlüğe kavuşana dek direnişimiz vardır, var olacak.** Biz de halk gençliği olarak bu direnişin önemli bir parçası olmalı direnişi yükseltmeliyiz.

istanbul'dan bir YDG'li

Dersim gençliği üzerine...

Türkiye tarihinde Dersim'in çok önemli bir yeri vardır. Dersim coğrafyası egemen sınıflarla en yoğun çelişkilerin yaşandığı coğrafyalardan biridir. Dersim halkı hem ulusal kimlik itibari ile hem de inanç bakımından faşizmin en temel ilkesi olan tek millet, tek din, tek devlet anlayışının dışına çıkmıştır. Bu yüzden egemenlerin saldırılarından TC tarihi boyunca da aralıksız olarak nasibini almaktadır.

Devlet saldırgan politikaları karşısında doğal olarak ciddi tepkilerle karşılaşmıştır. Çeşitli ulus, mezhep ve kültürlere ev sahipliği yapmış olan Dersim, ezilenlerin egemen sınıflara karşı mücadele verdiği, direndiği doğal bir kale özelliği taşımıştır. Bu coğrafya kendisini özellikle isyankâr karakteri ile tanıtmıştır bize.

Tabii ki bu özelliği egemenler nezdinde de ayrı bir önem arz etmekte ve onlara derin kaygılar, korkular yaşatmaktadır. Bundan dolayı da bir bütün olarak Dersim halkının doğasına, diline, kültürüne amansızca saldırmaktadır.

Dersim halkı yüz yıllardır kendine has kültürüyle dışa kapalı bir şekilde yaşamış ve kültürünü-kimliğini uzun yıllar ayakta tutabilmiş, koruyabilmiştir. Ancak bugün gelinen aşamada -özellikle 1938 Dersim katliamıyla birlikte ve sonrasında- egemenlerin çeşitli yoğun saldırıları sonucunda var olan kültürel kimliğini günden güne kaybetmekte ve asimile olmaktadır.

Yıllardır Dersim halkının köylerini yakan, talan eden, halkı katleden devlet, her dönem bu saldırılarının cevabını halkın örgütlü direnişiyle almaktadır.

Egemenler tarafından yapılan bu katliamlar halkın yarasına tuz basmakta ve kinini bilemektedir. Bu durum devlet tarafından da çok iyi bilinmektedir ve onları daha değişik saldırı yol ve yöntemlerine sürüklemektedir. Bu saldırıların en yoğununu halkın yaratmış olduğu kültüre yöneliktir. Son yıllarda T. Kürdistanı'nda ve özelde de Dersim üzerinde var olan yozlaştırma politikaları ciddi kültürel tahribatlar yaratmış, halkın ve halk gençliğinin tamamen olmasa da kısmen kendi sorunlarına duyarsızlaşmasını, kendisine yabancılaşmasını, asimile olmasını getirmiştir.

Bildiğimiz gibi gençliğin egemenler cephesinde oldukça önemli bir yeri vardır. Bu saldırı politikalarından üzerine düşen en büyük payı da gençlik almaktadır. **Bir kültürün de-**

vamını sa layacak, o kültüre yönelik saldırıların önünde en büyük barikatı kuracak olan her daim gençliktir. Ve özellikle Dersim gençliğinin ve yine Kürdistan gençliğinin politik oluşu, devrimci mücadeleye var olan sempatisi egemenlerin ayrı bir ilgisini çekmektedir. Bu ilgi beraberinde egemenler tarafından bu gençliği nasıl uyutabilirim, nasıl engelleyebilirim endişesini yaratmaktadır. Bu endişeden dolayı gençliği duyarsızlaştırmak, uyutabilmek için devlet desteğiyle okul çıkışlarında uyuşturucu satışları artırılmakta, birahaneler açılmakta, fuhuş yaygınlaştırılmakta ve arabesk bir kültür yaratılmaya çalışılmaktadır. Yaratılan arabesk kültürle gençlik her geçen gün daha da çok maddi ve manevi yıkıma uğramakta, egemenlere olan tepkisini dışa vurmaktansa kendi içine kapanmayı, kendisine, ailesine ve çevresine zarar vermeyi tercih etmekte, yaşanan olaylara "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" mantığıyla bakmaktadır.

Türkiye'nin dört bir yanında görebileceğimiz bu tabloyu Dersim'de daha da yoğun şekilde görmemiz elbette tesadüf değildir. Dersim gençliğine yönelik yozlaştırma saldırısı planlı bir politikanın ürünüdür.

Bu durum kendisini Dersim gençliğinde de her ne kadar hissettirse de son yıllarda yozlaşmaya-asimilasyona karşı önemli adımlar atılmakta, çeşitli kampanyalar yürütülmektedir diyebiliriz. Yapılan bu çalışmalar Dersim halkının yüz yıllardır kanla, direnişle yaratmış olduğu kültürünü-kimliğini korumaya yöneliktir. Ve bu kimliğin korunması için Dersim gençliğinin üzerine düşen sorumlulukları layıkıyla yerine getirmesi, bu saldırılara karşı daha çok mücadele etmesi gerekmektedir.

Menemen'den bir YDG'li

KOLEKTİFİN SESİ

ÖRGÜTLENME SORUNUMUZ...

Hepimizin devrim tasavvurunda kitleler olmazsa olmaz bir yerde durur. Bundan kaynaklı da ezberlediğimiz, kulak dolgunluğumuz olan sloganımız da devrimin kitlelerin eseri olması üzerinedir. Ne yazık ki slogana aşinalığımız, sloganın içeriğini kavradığımızı, mücadelemize istediğimiz düzeyde uyarladığımızı göstermiyor.

Eylül ayından bu yana yürüttüğümüz çalışmalarımızı gözden geçirdiğimizde kitlelerin devrimimizdeki yeri ve önemi kendiliğinden açığa çıkıyor. Gerek yayın kampanyamız gerekse de tutsak öğrenciler üzerine yürüttüğümüz kampanyada öne çıkan nokta önemli denebilecek bir kitle faaliyetinin yürütüldüğüdür. Gerçekten büyük bir çabayla, özveriyle birçok alanda yoldaşlarımız çalışmalarını yürüttüler. Ancak çalışmalarımızın sonunda arzu ettiğimiz noktanın gerisinde olduğumuzu görüyoruz. Daha doğrusu bu süreci çok daha iyi bir noktada bitirmemizin nesnel şartları, yürüttüğümüz çalışmalarda açığa çıktı.

Yaşadığımız en önemli sorun olarak örgütlenme

Yürüttüğümüz her iki kampanyada da karşımıza çıkan, örgütlenmek isteyen önemli bir kesimin varlığıdır. Hemen hiçbir faaliyetimizde elimiz “boş” dönmezken, **geldi i-miz noktada yakalanan ili kilerin örgütlü bir noktaya ta mamadı ını** görüyoruz. Ve bu “boş” dönmeme durumu, sadece bir-iki alan açısından geçerli değil, istisnasız, kitle faaliyeti yürüttüğümüz bütün alanlarımızda bunun örneklerini görüyoruz. Yayın kampanyası sırasında, gerek meydan dağıtımlarında gerekse de üniversite dağıtımlarında yakaladığımız ilişkilerden bir sonraki dağıtımlara katılanları gördük, yaşadık. Bu durumda örgütlü yapımızın daha gelişmiş olması gerekmez miydi? Bu şartlar altında örgütlü yapımızın istediğimiz düzeyde olmamasını nasıl açıklamalıyız? Durumumuzu açıklamak da örgütlenme sorunlarımızı masaya yatırmamızla mümkündür.

Örgütlenmeden ne anladığımızı dair verdiğimiz cevaplar, bu konu hakkındaki kavrayışımızı gösterir. İçerisinden geldiğimiz sistemin bütün kötü özellikleri, bu sistemi değiştirmeye çalışan genç devrimciler olarak bizlerde de yansımaları gösterir. Tek yanlılık, bir konunun her yönünü etraflıca anlayamamak gibi... Örgütlenme konusunda da bunun örneklerini fazlasıyla görürüz. Örgütlenmeden birkaç kişinin faaliyetimize katılmasını algılamamızın genel bir durum olduğunu belirtmeliyiz. Öyleyse **örgütlenme deyince ne/neler anlamalıyız?**

Örgütlenmeden bahsettiğimizde neyi örgütleyeceğimiz önemlidir. Komünist partilerdeki, özü itibarıyla kadro örgütlenmelerinin yaşadığı sorunlarla, kitlelerin örgütlenmesinde yaşanan sorunlarda ortak noktalar olduğu gibi, ayrı noktalar da vardır. Kitle örgütlerine kadro örgütleri gibi yaklaşırsak, örgütlenme sorunlarını çözmemiz mümkün değildir, zira kadro örgütlerine de kitle örgütleri gibi yaklaşırsak örgütlenme sorunlarımızın çözülmesi mümkün olmayacaktır. Öyleyse bu ikisini birbirinden ayırabilmemiz gerekir.

Kitleler kitle örgütlerinde örgütlenirler

YDG’yi tanımlarken kadro örgütü değil kitle örgütü vurgusunu yaptık. Bu vurgu kendiliğinden olan bir vurgu olmayıp, bilinçli bir şekilde tanımlanmıştı. Ancak YDG’nin mevcut durumunda, her ne kadar geçmişe göre ileri adımlar atmış olsak da pratikte kadro örgütlenmesi gibi kendisini gösteren örneklerle karşılaşyoruz.

Bu durumla karşılaşmamızın şüphesiz nesnel nedenleri var. Kitleleşme sorununu çözmemiş bir kitle örgütünden bahsediyoruz. Kitlelerden kopukluğun, marjinalleşmenin olduğu yerde bu tarz pratiklerle karşılaşmamız şartırcı değildir. Kaldı ki aktif faaliyet yürüten YDG’lilerin sayısının her alanda sınırlı sayıda olması da YDG’nin kitle örgütü gibi işlememesinin nesnel koşulunu oluşturuyor.

Peki bu şartlar altında yapacak bir şey yok mu? Bu durum

bizim “kaderimiz” mi? Hiç de öyle olmadığını belirtelim. Nesnel nedenlerin yanında öznel nedenlerden de bahsetmemiz gerekiyor ve tam da bizim müdahalemizin öznel nedenler üzerine yoğunlaşması gerekiyor ki, kitleselleşme sorunları gibi mevcut gerçekliğimizi değiştirebilelim.

Kitleler kitle örgütlerinde örgütlenirler. Bu hepimizin ezberine bildiği, ancak her yönüyle bilince çıkaramadığımız bir durumdur. Pratiğimizi göz önüne getirerek değerlendirelim.

Örgütlenme deyince yakaladığımız ilişkileri YDG’ye kazanmak olarak algılıyoruz. Evet örgütlenmenin bir noktasını burası oluşturuyor ve bu noktada da sorun yaşadığımız gerçek. Ancak örgütlenme dediğimizde konunun esasını birebir kurduğumuz ilişkiler oluşturmaz. Örgütlenme dediğimizde kastettiğimiz YDG’nin örgütsel inşasına yoğunlaşılmasıdır. Kaç şehirde, kaç üniversitede, kaç semtte, halk gençliğinin bulunduğu ne kadar yerde örgütlüdür? Esas mesele budur.

Örgütlü bulunan yerlerde YDG ne kadar işlevlidir? YDG’lilerin kolektif karar alma mekanizmaları ne kadar işlevlidir? Örgütlü bulunduğumuz alan sayısı meselenin nicelik kısmını oluştururken, örgütlü alanlarımızdaki mekanizmaların işlevselliği de işin nitelik kısmını oluşturuyor.

YDG’nin kolektif mekanizmalarını oluşturalım

YDG’nin kolektif mekanizmalarının oluşturulması, YDG’nin işleyişinin sağlamlaştırılmasını beraberinde getirecektir. **Faaliyetimiz özü itibarıyla kolektiftir.** Kolektif faaliyetin tanımı, örgütümüzün sorunlarını kendi sorunumuz, örgütümüzün ihtiyaçlarını kendi ihtiyacımız olarak görmektir. Kolektif faaliyetin tanımı örgütümü-

zün sorunlarına birlikte kafa yormak, birlikte tanımlamak ve birlikte yaşama geçirmektir. Birlikte kafa yoracağımız, birlikte yaşama geçireceğimiz mekanizmalarımızın daha da geliştirilmesi ve iyileştirilmesi gerekiyor.

YDG, karar alma süreçlerini kitle toplantıları üzerinden gerçekleştirmeye çalışıyor. Zaman zaman bu toplantılar sadece faaliyetçilerin katıldığı toplantıların şeklinde ele alındığını görüyoruz ancak bu doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Daha doğrusu faaliyetçilerle yapılan toplantılarla kitle toplantılarının misyonu tamamen farklıdır.

YDG’yi demokratik bir kitle örgütü olarak tanımlıyorsak, karar alma süreçlerine halk gençliğinin katılacağı toplantıları örgütlemek

YDG’nin kolektif mekanizmasının oluşturulması açısından olmazsa olmazdır.

Aktif faaliyet yürütmeyen kesimlerin de katılacağı genel politikalarımızı belirlediğimiz toplantıları elbette çok sık yapma durumumuz yok, zaten gerçekçi de değil. Ancak nasıl ki yılda 3-4 defa divan toplantısı gerçekleştiriyorsak, her alanda aynı şekilde yılda 3-4 defa kitlesel toplantıların gerçekleştirilmesini sağlayabiliriz. Bu toplantılar aktif faaliyet yürütmesine bakmaksızın bütün YDG’lilerin katıldığı, iradelerini yansıttığı toplantılar olmalı. Bu mekanizmanın gelişmesinin, YDG’nin kitle örgütü olarak inşası açısından önemli olduğunu belirtmek gerekiyor. Alanlar özgülünde politikalarımızın yaşam bulacağı, kararlaştırılacağı böylesi toplantılar, tüm YDG’lilerin inisiyatifinin geliştirilmesine hizmet edecektir.

Bireylerin rolü, kolektifi güçlendiren bir roldür

YDG faaliyetinde kolektif mekanizmaların işlemesi, kesinlikle bireylerin çalışmalarını, tempolarını, sorumluluk almalarını ötelemesiz. Aksine ne kadar çok YDG’li taşın altına elini sokarsa, faaliyetimizin kolektif yönü o kadar gelişecektir.

Buradaki ifademiz her ne kadar çelişkili gibi görünüyorsa da dikkatli bakıldığında çelişkili görünmeyecektir. Geçmiş dönemlerde karşımıza çıkan önemli bir nokta bireysel inisiyatifin eksikliği idi. YDG toplantılarında alınan kararlar yaşam bulmadığı zamanları hep birlikte yaşadık. Burada alınan kararı yaşama geçireceklerin büyük bir sorumluluk duygusuyla harekete geçmemesinin, bazı dönemlerde atıl kalmamıza yol açtığını hep birlikte gördük. Demek ki mesele tek başına kolektif karar almak değilmiş. Kolektif karar almayı ilk adım olarak ifa-

de ediyorsak, ikinci adımın örgütlülük bilinciyle harekete geçen YDG'lilerin inisiyatif almasıdır. Burada aktif faaliyet yürütenleri kastettiğimiz açıktır. Faaliyetçilerin bir araya gelip toplantılar yapmasının, alınan kararları yaşama geçirmek için adım atmasının kolektif faaliyeti tamamlayan unsur olduğunu görmemiz gerekir. Bunun için de aktif faaliyetçilerimizin oynaması gereken rol, kolektif faaliyetin güçlendirilmesidir.

Yaşadığımız birkaç sorun...

Bireylerin rolünü doğru bir şekilde ele almadığımızda ortaya yanlış sonuçlar çıkacaktır. Aktif faaliyetçiler doğru bir ele alışla kolektif faaliyeti güçlendirebileceği gibi, yanlış bir ele alışla kolektif faaliyetin ruhuna fatiha da okutabilir.

Öyleyse bazı konuları yerli yerine oturtabilmeliyiz. Sayfalarımızda sürekli bir şekilde örgütlü olmanın öneminden, örgütlü olmanın bir ihtiyaç olduğundan bahset diyoruz. Örgütlü olmanın değerli olduğunu vurguluyoruz. Ancak buradaki **de er** kavramını bilince çıkarmamız gerekiyor. Örgütlü olmak, aktif faaliyet yürütmek şüphesiz çok değerli bir durum. Ancak örgütlü olmak, aktif faaliyet içerisinde olmak bizlere fazladan sorumluluk yükler. YDG'yi hedeflerinden ve amaçlarından kopartarak, örgütlü olmayı "kutsarsak" şüphesiz YDG'yi ve örgütlü olmayı esasta değersizleştiririz. Gerçek bağlamından kopartırız.

Anlayışımız bu sistem tarafından ezilen herkesi değerli kılmaktadır. Halk gençliği, bu sistem tarafından ezildiği için, hiçbirşey yapmasa bile değerlidir. Kitlelerin olmadığı bir devrim ancak rüyalarımızda gerçekleşebilir.

Örgütlü olmak aynı zamanda bilinçlenmek demektir. Bilinçlenmekten kastımızın da devrim bilinci olduğu açıktır. Öyleyse halk gençliğinde var olan gücü harekete geçirecek örgütlenmelere ihtiyacımız vardır. YDG tam da bu ihtiyacın ürünüdür. Bunun için de YDG'li olmak, örgütlenmek demek örgütsüz halk gençliğinin küçümsemesi, değersizleştirilmesi demek değildir, aksine YDG'li olmak, daha fazla halk gençliğiyle kaynaşmak demek olmalıdır. Örgütlü olana verilen değer halk gençliğine bilinç taşınması bağlamındadır. Bu noktada da komünist ustaların öğretmen olmadan öğrenci olmak vurgularını daha güçlü bir şekilde hatırlamalıyız.

Misyonumuzu bu şekilde tanımıyoruz. Misyonumuzun bir parçası YDG'nin kolektif mekanizmalarının işlevli hale getirilmesidir. Bir başka parçası da yakalanan ilişkilerin örgütlü bir güce dönüştürülmesidir.

Bu noktada hemen hemen bütün alanlarımızda karışımıza

çıkan telefon numarasını aldığımız, bizimle ilişki kurmak isteyenlerden uzaklığımız dikkat çekicidir. Burada devrimcilik anlayışımızda önemli bir eksiklik kendisini gösteriyor. Yakaladığımız ilişkilerle ilgilenmek, onları örgütümüze katmak, onlara politik bilinç götürmek en temel misyonumuzdur. Ancak bunu hakkıyla yerine getirmeyişimiz, kitle faaliyetinde kendimizi ajitasyon/propaganda materyallerinin dağıtımıyla sınırlamamız kabul edilebilir bir nokta değildir.

Durumumuz yakalanan ilişkileri örgütlü hale getirmede **kendimize güven sorunu** yaşadığımızı açık bir şekilde gösteriyor. Öyleyse bu kendimize güven sorununuz nasıl çözülecektir?

Faaliyetimiz özü itibarıyla **politik** bir faaliyettir. Yakaladığımız ilişkileri örgütlü hale getiremiyorsak, orada politik çalışmalardaki yetersizliğimizi görmemiz gerekiyor. Politik çalışmanın tüm çalışmaların can damarı olmasının anlamı da burada gizlidir. Bu can damarından beslenmediğimiz ya da yeterli beslenmediğimiz sürece özgüven sorunu çözülemeyecektir. Elbette bu demek değil ki pratik çalışmalardan elimizi ayağımızı çekelim. Aksine pratik çalışmalarımızı daha da güçlü hale getirmek için politik çalışmalara, ihtiyacını duyduğumuz konular üzerine daha fazla yoğunlaşmak, tartışmak, kafamızdaki soru işaretlerini netleştirmek, bunlara çözümler bulmak, özgüven sorununuzu çözecek adımların en önemlileridir.

Politik çalışmalara yoğunlaşan, pratik çalışmaları bu ek-sende örgütleyen bir YDG'nin kitleselleşmesinin önünde bir engel bulunmuyor. Yeter ki bu okyanusa girme cesaretini hiçbir zaman yitirmeyelim. Yeter ki politikalarımızı daha fazla kavrayalım, pratikleştirelim. Gelecek bizindir ve "tırnakla sökülüp" kopartılmak zorundadır.

Duygusal ilişkiler kapsamında kimi hastalıklarımız üzerine...

İkili ilişkilere yaklaşımımızı kadın sorununun mevcut durumundan bağımsız bir şekilde ele alamayız. Kadınların mevcut sistem içerisinde çeşitli baskı, sömürü yöntemiyle eziliyor olması; söz söyleme, irade koyma, inisiyatif alma yönlü her eyleminin önüne taş konulması gerçekliğinin gençlik örgütümüz içerisinde yansımalarının olmadığını söylersek yanlış bir değerlendirme yapmış oluruz.

Her iktidarın kendi niteliğine göre bir kültürel şekilleniş oluşturması gerçekliği karşımızda durmaktadır. İktidara muhalif olanların da ekonomik anlamda bir değişikliği istemesi ve bunun için mücadele etmesi aynı zamanda iktidarda olan sınıfın veya sınıfların kültürel anlamdaki egemenliklerine karşı mücadele anlamına da gelmektedir. **Egemen olan kültüre kar ı verilen mücadele öncelikli olarak devrimci, komünist örgütlenmelerin içerisinde olan egemen kültüre kar ı verdi i mücadele ile ba lar.** Mao'nun proletarya diktatörlüğü altında "dahi" devrimin sürdürülmesi olarak ortaya koyduğu ve esasta da Komünist Parti içerisindeki "burjuva karargâhlara" ilişkin hayata geçirmeye çalıştığı "bombalama" çağrısı tam da bu noktada Parti içerisinde var olan burjuva anlayışların dönüştürülmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle devrimci, komünist olma iddiasının en önemli ölçütlerinden birisi de böylesi iddialara sahip olan örgütlerin, kişilerin nasıl bir kültürel şekilleniş içerisinde hareket ettikleridir.

Burada teker teker kültürel anlamda devrimci, komünist saflarda yaratılan dejenerasyonun nedenlerine ve bu dejenerasyonun nasıl bir şekillenişe yol açtığına değinmeyeceğiz. Ancak bu kültürel dejenerasyon içerisinde önemli bir yer kaplayan ikili ilişkilere dair yaklaşımımızdaki hastalıklı yanların nedenleri ve nasıl tedavi edileceği konusu üzerinde durmak gelinen süreçte faydalı olacaktır.

Yukarıda da söylediğimiz gibi ikili ilişkilere dair yaklaşımımızdaki hastalıklı yanların nedenlerini burjuva, feodal kültürle temas yüzeyimizden bağımsız değerlendiremeyiz. Bu temas yüzeyi genişledikçe kültürel dejenerasyonun çapının genişlediğini

çeşitli pratiklerden yola çıkarak da söyleyebiliriz.

İkili ilişkilere yaklaşımımızı kadın sorununun mevcut durumundan bağımsız bir şekilde ele alamayız. Kadınların mevcut sistem içerisinde çeşitli baskı, sömürü yöntemiyle eziliyor olması; söz söyleme, irade koyma, inisiyatif alma yönlü her eyleminin önüne taş konulması gerçekliğinin gençlik örgütümüz içerisinde yansımalarının olmadığını söylersek yanlış bir değerlendirme yapmış oluruz. Genç kadınlar saflarımızda örgütlenme iradesi koyduktan sonra sistemin kadına biçmiş olduğu 'misyon'a (bu misyon gerek ailede, gerek siyasette, gerek çalışma hayatının veya kadının yaşam alanının herhangi bir noktasında çok da fikirlerinin 'dikkate alınmasına', dinlenmesine gerek duyulmayan bir 'misyon' dur.) paralel bir anlayışa sahip olmalarına rağmen örgütlenmektedirler. Sistemin anlayışına 'paralel' bu anlayıştaki sakatlık ikili ilişkilere yaklaşımda bariz bir şekilde gözlenebilmektedir. İlişkinin nasıl başladığı/nasıl başlaması gerektiği bir kenarda dursun, bu ilişkinin devrimci faaliyet içerisinde nasıl sürdürüldüğü de son derece önemlidir.

Saflarımızda duygusal ilişkilere "tipik kadın" veya "tipik erkek" rollerini görmekte zorlanmıyoruz. Örneğin kadın yoldaşımız (kadın sorunu konusunda daha ileri bir bilince sahip olduğu halde) kendi duygusal ilişkisinde çok daha geri bir noktayı temsil edebiliyor. Örneğin kadının metalaştırılmasına ilişkin "espriler" aynı kadın yoldaşımızı (bu meselelerde daha ileri bir bilince sahip olan kadın yoldaşımızı) "normalde" son derece "rahatsız" ederken (ve yoldaşımız buna müdahale ederken) kendi duygusal ilişkisinde kadın yoldaşımızın bu anlayış temelinde kendisine yapılan "espriler" ses-

siz kalması, sessiz kalmayı da geçelim bu “esprilerin” yer yer kadın yoldaşımızın da “hoşuna gitmesi”nin, bir başka anlamı olabilir mi?

Ya da kadın yoldaşlarımızın gelişim seyrinin ilişkide “tipik erkek” rolünü üstlenmiş bir diğer yoldaşımızın gelişiminden **ba imsız biçimde ilerleyememesinin** bir başka açıklaması olabilir mi? Genelde “tipik erkek” faaliyette kaldığı ve ilerlediği sürece kadın yoldaşımız da ilerliyor, “tipik erkek” geri-lerken kadın yoldaşımız da geri-liyor. “Tipik erkek” yoldaşımız nasıl düşünüyorsa kadın yoldaşımız da hemen hemen aynı düşünüyor ya da aynı düşünmeye çalışıyor, kendisini “tipik erkek” yoldaşımızın düşünceleri doğrultusunda ‘ikna’ etmek için çabalıyor. (Çünkü daha doğru olanı, daha ileri olanı “erkek rolünü” üstlenen taraf temsil ediyor.) Yani kadın yoldaşımız da “tipik kadın” rolünü üstleniyor. Bu maalesef ki “çok uyumlu bir çift” yaratmıyor. Kadın kimliği tıpkı egemen olan toplumda olduğu gibi bu ikili ilişkide de edilgen olan kimlik oluyor. İlişkide belirleyici olan, bu ilişkiye yön veren erkek kimliği oluyor.

İlişkide kimi sorunlar yaşandığında yine aynı edilgenlik kendini gösteriyor ve kadın yoldaşımız çoğu zaman “idare eden, sürdürmeye çalışan” oluyor. Sorunları “unutma, görmezden gelme, tartışmama” yönünde kadın yoldaşımız “özel bir çaba” gösteriyor. İlişkideki sorunlar karşısında tepki verdiği zamanlarda ise değiştirme, dönüştürme, eleştirme çabası göstermek yerine, toplum içerisindeki “tipik kadın rolleri” içerisinde sıkça gördüğümüz tepkiler karşımıza çıkmaktadır. Bu tepkileri “duygusal tepkiler” olarak ifadelendirmek mümkündür.

Burada elbette “tipik erkek” kimliğine de değinmek gerekiyor. Ancak belirtilmesi gereken nokta **toplumsal cinsiyet kısılcığında sıkı mı olan kadın yoldaşlarımızın meselenin çözümünde daha belirleyici bir noktada durmalarındadır.** Öyle ki egemen sistemden azade bir biçimde sürdürülemeyen her ilişkide bir “proletarya” ve “burjuvazi” bulunmaktadır. Ve çözümün “proletaryadan” doğru gelişeceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Bu değininin arkasından “tipik erkek” kimliğine geçerse

bu kimliğin ‘ezen’ konumunda olduğunu söyleyebiliriz. Bazı “kaba” yaklaşımlar bir kenara (ki bu yaklaşıma sahip yoldaşlarımız çok az da değildir.) “inceden” olarak tarif edebileceğimiz kimi yaklaşımlar var ki bunlar saflarımızda çok sık görülüyor. Ancak biz “kaba” olanla “inceden” olan arasında bir tercih yapmak istemiyoruz. **“Kaba” olanı da “ince” olanı da değ i tirip dönü türmek istiyoruz.** Toplumsal cinsiyet rolleri kısılcığında sıkışık kalmış olan yoldaşlarımızın bu “inceden” yaklaşım içerisinde de ‘inisiyatif alma, irade koyma, politika üretme, politikaya yön verme(...)’ misyonları engelleniyorsa “ince” olmasının bir önemi yoktur.

Bu “incelik” var olan anlayışların üzerinin biraz daha örtülmesinden başka bir anlam ifade etmiyor.

“Tipik erkek\kadın” rollerini saflarımızda görmekte zorlanmıyoruz dedik. Öyleyse duygusal ilişkilere yaklaşımımızda hastalıklı yanlar var. Ve bu hastalıklı yanların devrimci faaliyet içerisinde nasıl görüldüğünün de üzerinde durulması gerekiyor. Mevcut burjuva, feodal anlayış içerisinde kadına bir ya da birkaç erkeğe bağımlı bir hayat sunulmaktadır. (Bilinen bir tanımlamayla) “evlenmeden önce baba, evlendikten sonra koca” kadının bağlanması gereken zincirdir. Bu anlayış saflarımızda **nasıl bir ekilde olursa olsun** mahkûm edilmeli ve devrimci dönüşümü sağlanmalıdır. Burasını herkes kabul eder. Ancak “ayrılık noktalarımız” nelerin bu anlayıştan beslendiğidir. Yukarıda “tipik kadın\erkek” rollerine kısaca değindik. Bu “tipik” olma durumu bahsini ettiğimiz bu anlayıştan beslenmektedir. Değiştirmek istediğimiz de budur. Var olan sakat anlayışlar birbirine bağımlı (**ba - lı de il ba mlı**) bir ilişki doğuruyor. Sevgiyi, emek vermeyi, paylaşımı günün mümkün olan her saatinde “yan yana” olmaya indirgeyen bu anlayışlara müdahale edilmeyince bağımlılık giderek derinleşebiliyor. Öyle ki “yan yana” olunmadığı zamanlarda faaliyet duraksıyor ve aynı zamanda “yan yana” olunmayan her an yoldaşlarımızın ilişkisinde bir sorun olarak değerlendiriliyor. Sevgi “kıstası” zamana indirgeniyor, çok vakit geçiren “iyi bir ilişki” sürdürüyor! İlişkinin gelişim seyri faaliyetin gelişim seyriyle bir oluyor. Yani ilişki iyiye gittiğinde faaliyet de iyiye gidiyor, ilişki kötüye gittiğinde faaliyet daha

da kötüye gidiyor. Burada belirleyici kabul edilen ilişki faaliyetten ayrı ve bağımsız bir hatta değerlendiriliyor. Kuşkusuz o mu belirleyici bu mu belirleyici tartışmasına ihtiyaç duymuyoruz. Çünkü biz devrimci olmanın ikili ilişkileri dışlayan bir niteliği olmadığını kabul ediyoruz.

Ancak dünyayı değiştirme iddiasında olan bir devrimcinin kendi ikili ilişkisine sıkışıp kalmış anlayışını da doğru bulmuyoruz. İkili ilişkisini devrimci mücadeleden kopartıp bir hayli uzağa götürerek orada burjuva anlayışların pençesinde sürdürmek dünyayı temellerinden sarsma iddiasıyla bir çelişki yaratmıyor mu? Bu çelişkiyi yaratan, burjuva anlayışlarla tam olarak hesaplaşmamış olmamız değil midir? Yani biz bu anlayışlardan kurtulma çabası gütmeliğimiz zaman sisteme kan taşımıyor muyuz?

Burjuvazi, sevginin, emeğin, paylaşımın içini boşaltarak ilişkide bir “memur mantığı” yaratmaya çalışıyor. Günün belli saatlerinde arayarak, yılın belli günlerinde hediye olarak vs. kendisine, ilişkisine ve sevdiği insana karşı “görevlerini” yerine getirmiş olmanın “iç huzurunu” yaşıyor. İlişkinin sevgi temeli üzerinden yeniden ve yeniden üretimini engelliyor. İşte tam da burada sevgi temelini yok ediyor ve “memur mantığını” devreye sokarak ilişkiyi kendi yoz anlayışına yedeklemeye çalışıyor.

Bu durumun ilişkiye vermiş olduğu zarar bir yana, devrimci faaliyete verdiği zarar da göz önünde tutulmalıdır. Öyle ki faaliyet alanları farklı yoldaşlarımız “yan yana” olmak için kendi faaliyet alanından elini eteğini çekebiliyor (elini eteğini çeken çoğu zaman kadın oluyor). Yani böyle bir durumda bu duygusal ilişkinin faaliyetimizi beslemesi veya faaliyetimizin bu duygusal ilişkiyi beslemesi durumu giderek silikleşiyor.

Bahsini ettiğimiz durumlar gerçekliğimizi yansıtmaktadır. Bu nedenle söylemekte herhangi bir sıkıntı görmüyoruz. Çünkü devrimci tavrın bu hastalıkların ilişkilerin burjuva, feodal koridorlarında sürdürülmesinin önüne geçerek, politik zeminde tartışılmasını sağlamak olduğunu düşünüyoruz. Buradan hareketle duygusal ilişkiler cephesinde yaşadığımız hastalıkları tedavi etme çabamız devrimci niteliğimizden ileri gelmektedir.

Proleter ideolojinin hâkim kılınmadığı yerde burjuva ideolojiler hâkim olduğuna göre hastalıklı yanlarımızda burjuva anlayışlara soluk borusu açıyoruz ve saflarımızda kültürel bir dejenerasyon yaratıyoruz. Bu kültürel dejenerasyonun giderilmesi ve önünün tamamen kapanması proleter kültürün yaşatılması noktasında alacağımız net tutumlara bağlıdır. **Egemen olan burjuva feodal anlayış her cephede savaş elzemdir.** Bu nedenle sisteme karşı olanların ellerindeki en önemli silahlarından birisi de kültürleridir. Biz bu kültürün yeniden ve yeniden üretimini sağlamayı bir görev sayıyorsak, hastalıklarımızı görmede ve tedavi etmede daha cüretli olmalıyız. **(Bir YDG’li)**

Burjuvazi, sevginin, emeğin, paylaşımın içini boşaltarak ilişkide bir “memur mantığı” yaratmaya çalışıyor. Günün belli saatlerinde arayarak, yılın belli günlerinde hediye olarak vs. kendisine, ilişkisine ve sevdiği insana karşı “görevlerini” yerine getirmiş olmanın “iç huzurunu” yaşıyor.

15-16 Haziran'dan TOGO'ya

İşçi sınıfı(nın) mücadelesi öğreterek/öğrenerek ilerliyor!

Açlığın, yoksulluğun, zulmün, sefaletin ve yoksunluğun ve sömürünün ve ezilmenin, yok sayılmanın kol gezdiği dünyamız sadece ezenin, “güçlünün” yazıldığı bir tarih yazına sahne olmuştur. Oysaki gerçek tarihi yazanlar/yazacak olanlar ezilenler, sömürü çarkının dişlileri arasında yoğrulanlardır. Türkiye’de de işçilerin bu baskı ve zulme karşı durdukları onlarca örnek vardır. Bu örneklerden Türkiye işçi sınıfı açısından en öğretici olanlarından 15-16 Haziran direnişinin 42. yılında bu büyük direnişe geçmeden önce işçi sınıfını o güne getiren sürece kısaca değinmek anlamlı olacaktır.

TC tarihinin 1960’lı yılları kapsayan bölümü, tüm diğer kesitlerinde olduğu gibi faşist diktatörlüğün hükmünü sürdürdüğü, işçi ve emekçilerin baskı cenderesine alındığı yıllardı. Büyük Proleter Kültür Devriminin etkileri tüm dünyada işçi ve emekçi kitleleri etkisi altına almış ve karşı tepkiler dile getirilmeye başlanmıştı. Sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki devrimci savaşlar devam ederken, Avrupa’da öğrenci hareketleri kıvılcım olup yanarken/yakarken Türkiye’de de bunun yansımaları bu dönemde yaşanmıştır. Bu süreçte reformist burjuvazinin sözcüsü TİP parlamentoya girmiş, üniversitelerde fikir kulüpleri (FKF) kurulmuş, Dev-Genç örgütlenmiş dünyada yaşanan değişim rüzgârından Türkiye de payını almıştır. 15 Temmuz 1963’te 274 sayılı (sendikalar yasası) yasa, 275 sayılı (toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası) yasa kabul edilmiştir. İşçilerin sendikal mücadelesi noktasında da TÜRK-İŞ’e reformist alternatif olarak 13 Şubat 1967’de DİSK kurulmuştur. Bu arada egemenler cephesinden ise; DİSK’in kuruluşu “sendikal rekabet iyidir, işçinin hakkını aramak için birbirleri ile yarışır” perspektifi ile olumlu karşılanmıştır. DİSK’in kuruluşuna dair daha net

bir fikir edinebilmek açısından DİSK Genel Başkanı Türkler’in DİSK kurultayındaki sözlerine burada yer vermek gerekir: “Bazı demokratik devrimci gençler bana posta koydular. ‘Biz seninle konuşuyoruz, ama asıl temasımız işçilerdir’ dediler. Ben onun tedbirini iki senedir aldım. Biz proletarya diktatörlüğüne karşıyız arkadaşlar!... Bizim prensibimiz demokrasidir(!)” Türkler bu sözleriyle esasta hangi sınıfın hizmetinde olduğunu orta yere koymuştur. İbrahim KAY-

PAKKAYA’nın dediği gibi TÜRK-İŞ “emperyalizmin beslediği ve işçi sınıfının içine soktuğu Truva atıdır”, DİSK ise işçi sınıfının mücadelesini, burjuvazinin de kabul edebileceği sınırlara sıkıştıran bir anlayışla hareket etmektedir. Bu yaklaşım kendisi de -son da söyleyeceğimizi başta söyleyelim- 15-16 Haziran direnişinin gelişmesini, daha da büyümesini engelleyen bir noktada göstermiştir. 1969 genel seçimlerinde hükümet olan AP, ekonomik-siyasal krizin had safhada olduğu ortamda krizin bütün yükünü işçi ve emekçilere kesme ve hâkim sınıfların ellerini rahatlatma politikası ile işe koyuldu. İlk işi mevcut muhalefeti bastırmak, kazanılmış hakları birer birer kırmak bu noktada da bir dizi yeni yasa çıkartarak işçi ve emekçileri baskı cenderesinde açlık ve yoksulluğa zincirlemektir. Türkiye işçi sınıfının şanlı 15-16 Haziran direnişi işte tamda bu süreçte tarihimize işlenmeye başlıyordu.

15-16 Haziran büyük işçi direnişi Türkiye işçi sınıfının gelişim sürecinde ve mücadele tarihinde önemli bir okuldur.

15-16 Haziran’ın ön gününde 274 sendikalar kanunu ve 275 sayılı grev ve lokavt kanunu TC meclisine getirilerek işçilerin sendika seçme özgürlüğünü kısıtlayan, federasyonlaşma ve konfederasyonlaşma haklarını sınırlayan politikaların yaşama geçirilmek istenmesi büyük, etkili ve beklenmedik bir tepkiyle, işçilerin öfkesiyle karşılaştı. Bu yasa kabul etmeyen ve değişikliğe karşı direnişe geçen işçiler, işyerlerinde bağımsız komiteler kurmuş, bu yasa tasarılarına, baskıya, sömürüye ve zulme karşı ayağa kalkmış ve devletin karşısına dikilmişlerdi. Direnişin ilk günü işçiler “uslu durun” çağrılarına inat İstanbul ve Kocaeli’den büyük

bir yürüyüş düzenlediler. O gün bu şehirlerdeki fabrikalarda üretim durduruldu. Türk-İş yönetiminin bütün uyarılarına, sendikadan çıkarılma tehditlerine, patronların işten çıkarma tehditlerine rağmen yalnız DİSK’li işçiler değil Türk-İş’e bağlı sendikalı işçiler de kitleler halinde eyleme katıldı. 15 Haziran’daki yürüyüşe 70 bine yakın işçi katıldı. İstanbul üç koldan, Kocaeli iki koldan yürüyüşe başladı. Yürüyüş sırasında gözaltına alınan işçileri diğer işçiler karakollar önüne birikerek kolluk kuvvetlerinin elinden alıyorlardı. 16 Haziran’daki yürüyüşe ise 100 binin üzerinde işçi katılırken direniş çok daha kitleseldi. İşçi sınıfının kahredici/yaratıcı gücü karşısında hâkim sınıflar afallamış/pervasızlaşmıştı. İşçilerin öfkesi karşısında eli ayağına dolaşan egemenler orduyu devreye sokarak işçilerin direnişini baskı ve şiddetle durdurmaya çalıştılar. Askeri birlikler polislerin hemen arkasına barikatlar kurdu. İşçilerin hiçbir aracı, ona saldıranlara karşı bilinçlerinden ve iradelerinden başka silahları yoktu. İşte tam da bu noktada kurulan barikatlar kâğıt gibi parçalanıp geçiliyordu. Levent’te, Topkapı’da, Kadıköy’de polis ve askerlerle çatışmalar gerçekleşti, çatışma sırasında polis silah kullandı. En büyük çatışmalardan birinin yaşandığı Kadıköy Yoğurtçu Parkı çevresinde yüzlerce işçi yaralandı, bir polis öldü. Kadıköy iskelesinde toplanan işçilerin üzerine polis ateş açtı ve açılan ateş sonucu Mustafa Baylam, Abdurrahman Bozkut, Yaşar Yıldırım isimli işçiler şehit düştüler. Yarı feodal, yarı sömürge ülkemizin bağrında kabaran bu öfke seli işçilerin, emekçilerin, köylülerin, o güne kadarki biriktirdikleri sınıf kininin bir sonucuydu. 16 Haziran akşamı egemenler radyodan İstanbul ve Gebze’de sıkıyönetim ilan ettiler. İşçilerin öfkesi karşısında şaşkına dönen hakim sınıflar işçileri baskı ve şiddet yoluyla durduramayacağını anlayınca DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler’i ve DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker’i devreye sokarak şanlı direniş bastırmaya çalıştılar. Türkler radyodan işçilere şöyle seslendi “İşçi kardeşlerim, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri, sizlere sesleniyorum. Beni iyi dinleyiniz. Anayasal haklarınız için direndiniz, direniyorsunuz. Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlerin silahlı ve silahlı olmayan emredir. Bizler anayasaya sınıksız bağlı işçiler olduğumuz için hiçbir hareketimiz anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki bizim aramıza çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hatta şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü maksatla taş atabilirler, tahrik yapabi-

lirler. DİSK genel başkanı olarak sizleri uyarıyorum.” Türkler işçileri direniş bitirmeleri noktasında uyarıyordu. Sülker, de yine radyolardan “eylemi sahiplenmediklerini” açıklayarak eylemi tahripkâr bulduğunu söylüyordu. Bütün bu radyo ilanlarına rağmen işçiler gasp edilen hakları için ayağa kalkmış ve direniyordu. İşçi sınıfı devletin zulmüne ve DİSK bürokratlarının teslimiyetçi ve devletçi tutumlarına rağmen canla, başla direnmiş ve mücadele etmiş olsa da sonuçta şanlı 15-16 Haziran direniş bastırılmıştır. 2 gün süren direniş boyunca 121’i TÜRK-İŞ’e bağlı sendikaların örgütlü olduğu işyerleri olmak üzere toplam 168 işyerinde üretim yapılmadı. İstanbul ve Gebze’de ilan edilen sıkıyönetim 3 ay sürdü. Bu süre içinde 5 bin işçi işten çıkarıldı, 130 kişi hakkında dava açıldı. Bunca ödenen bedeller sonucunda 274 sayılı yasa anayasa mahkemesinden döndürüldü. 275 sayılı yasa ise hiç meclise getirilmeden geri çekildi. Türk ve Kürt Türkiye işçi sınıfı bu direnişten edindiği büyük deneyimden önemli dersler çıkarmıştır. 15-16 Haziran direniş kendiliğinden, ekonomik talepler doğrultusunda gelişen bir eylem olsa da işçi ve emekçilerin bilincinde bir sıçramaya yol açmıştır. Türkiye devrim mücadelesinin filizlenmesinde önemli bir noktada durmaktadır. Devrimci önderlerden İbrahim Kaypakkaya da bu direnişe katılmış, sınıf mücadelesinde devrimcilerin sadece yol gösteren öğretenden değil birebir pratiğin içinde kitlelerden öğrenen bir hatta ilerlenmesi gerektiğini pratiğiyle de ortaya koymuştur. Üstelik sadece direnişe katılmakla da kalmayıp direnişten çıkarılması gereken dersleri Marksist/Leninist/Maoist bir süzgeçten geçirip deneyim olarak gelecek kuşaklara aktarmıştır. Bu açıdan İbrahim Kaypakkaya’nın 15-16 Haziran’dan çıkarttığı sonuçları burada aktarmak önemlidir.

15 -16 Hazirandan çıkardığımız dersler:

Türkiye gibi yarı-feodal, yarı-sömürge sosyo-ekonomik yapıya sahip, faşist diktatörlüklerde bazı dönemlerde şehirlerde ayaklanmalar olsa da bu ayaklanmalar işçi sınıfını başarıya götüremeyecektir/götürememiştir. İşçi sınıfının başarısının şartı kırlardan başlayıp şehirlere doğru bir gelişim göstermesi noktasında bir strateji izlenmelidir. Çünkü şehirlerde egemenler çok daha güçlü ve ezilenlerin mücadelesini bastırmak noktasında daha avantajlıdır. 15-16 Haziran direnişi işte tam da bu noktada şehirlerde görece bir zamanda ayaklanma yoluyla devrimin gerçekleşeceği düşüncesinin ülkemizde bir gerçekliğinin olmadığına dair önemli bir ders olmuştur.

Ülkemizde devrimin objektif şartlarının var olduğu açık bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Sıkıyönetim koşullarında dahi güçlü/illegal bir örgüt-lülükle mücadelenin sürdürülebildiği ortaya çıkmıştır.

Sınırlı sayıda aydına dayanılarak devrimin yapılamayacağı anlaşılmış ve devrimin kitlelerin eseri olacağı şiarı ete kemiğe bürünerek can bulmuştur.

Orduya bel bağlayan M. Belli, D. Avcıoğlu, H. Kıvılcımlı gibi cuntacı hayalperestlerin, anti Marksist-Leninist devlet ve ordu tahlillerinin yanlışlığı ortaya çıkmıştır.

Devrimin parlamentoya bel bağlayarak değil, zor ve şiddete dayanarak olacağını 15-16 Haziran büyük işçi direnişi ortaya koymuştur.

Hak arama mücadelesinde ortaya çıkan kendiliğinden-ci ve ekonomik talepler etrafındaki mücadeleler bugün de halen düzenin sınırları içinde devam ederken sınırlı düzeyde de olsa kendisini ekonomik mücadele ile sınırlamayan gerçek kurtuluşun ancak devrimde, ezilen yoksul halkın sömürücü sınıflara karşı yürüttüğü mücadelede olduğunu düşünen ve bu yolda mücadele eden işçiler de vardır. İşte tam da bu noktada sınıf bilinçli işçilere, devrimcilere ve komünistlere düşen görev 15-16 Haziran işçi direnişinden çıkardığımız derslerle kitlelere gitmek, gitmek, ille de gitmek... Ve devrimin gerçek yaratıcısı kitlelere güvenmek, işçi sınıfına bilinç taşımak ve ülkemizde temel güç olan köylülüğe dayanmaktadır.

Dünden bugüne baskı şiddet ve sömürü devam ediyor

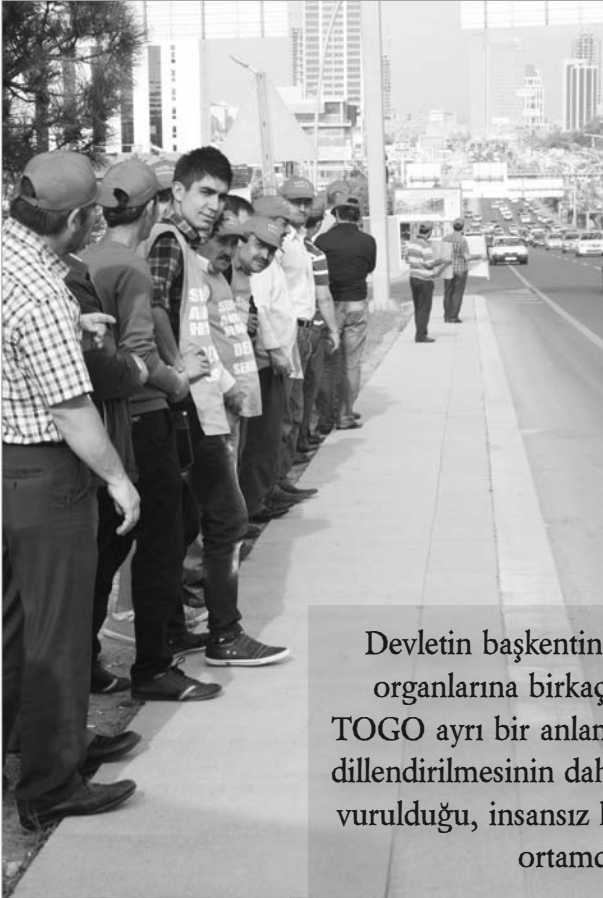
Çok iyi biliyoruz ki egemenler bunalım ve kriz dönemlerinde işçi ve emekçilere, ezilen yoksul halka karşı baskı ve şiddet politikalarını pervasızca kullanmaktadırlar. 1970’te olduğu gibi günümüzde de kendi koydukları yasa-

ları dahi tanımayan egemenlerin hak arama mücadelesine tahammülünün olmadığı günümüzün de gerçeği olarak karşımızda durmaktadır. Güvencesiz-esnek çalıma koşullarının tek seçenek olarak sunulduğu, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, saldırıları ile işçiler sömürülmeye devam edilmektedir. Bir yanda sendikalı olmak bu devletin anayasasında “güvence altına” alınmış olmasına rağmen, öbür yanda kamu alanında çalışan işçilerin sadece % 5’e yakını sendikalı iken özel sektörde durum çok daha vahimdir; bu alanda işçilerin sadece % 2’si sendikalıdır. Hakim sınıfların baş sözcüsü R. T. Erdoğan ise sürekli ileri demokrasi martavallı okumaktadır. Asıl gerçek ise çalışma koşulları her gün ağırlaştırılmakta, emperyalistlerin yaşadığı küresel kriz emekçi halka faturalandırılmakta, işçi ve emekçilere ödettirilmeye çalışılmaktadır. Güvencesiz, esnek, sendikasıız, çalışma koşulları yaygınlaştırılmaya çalışılırken, kuralsız çalışmak kural haline getiriliyor. İşçilerin işte tam da bu noktada can bedeli kazanılmış hakları da bir bir ellerinden alınmak isteniyor. Özellikle son on yıl içerisinde çıkarılan, yeniden düzenlenen yasalarla örgütlenme önündeki engeller daha da geliştirilerek devam etmektedir. İşçilerin durumu ise 1970’lerdeki 1990’lardaki hak alan militan çizgiden iyice kopmuş, onun yerini mevcut haklarını dahi koruyamayan/kullanamayan bir noktaya kadar gerilemiştir. Bu süreçten belli çıkış yolları aranırken son günlerde özellikle birçok işyerinde işçiler sendikalı olma mücadelesi verirken, işten çıkarılmakta ve direnişe başlamaktadırlar. Tam da bu durumdan bahsederken son günlerde başlayan fabrika önlerinde uzun süre devam eden, sendikalı olmak için yürütülen mücadeleler önem kazanmaktadır. Genellikle bu tür direnişlerde patron çok uzun süre direniyor ve bu uzun süreç içerisinde direnişi yavaş yavaş kırmamanın yollarını arıyor. Bu noktada direnişleri sürdürmeye çalışan direnişçi sendikalar ise birçok zorlu sorunla karşı karşıya kalıyor.

15-16 Hazirandan TOGO’ya hak arama mücadelesi sürüyor!

TOGO direnişi bu açıdan değerlendirilmeye değer, önemli direnişlerden birisi haline gelmiştir. TOGO işçileri çok kısa sayılabilecek bir süre içerisinde sendikalı olmuş ve yetki alacak sayıya ulaşmıştır. İşçilerin genelinin bir önceki seçimlerde AKP’ye oy vermiş, bir kısmının MHP’li olduğu gerçeği de yine önemli bir noktadır. TOGO işçileri bu direnişi bir okul olarak görmeye başlamış, çok kısa bir süre içerisinde önemli sayılabilecek bir değişim geçirmiştir. Direnişin ilk günlerinde slogan atsam mı atmasam mı, elimi kaldırsam mı kaldırmam mı diye düşünerek ciddi bir

tedirginlik yaşayan işçiler bugün devletin polisine kolluk kuvvetlerine tavır alabilmektedir. Üç kere gözaltına alınmalarına rağmen kırılma göstermeyen işçilerin sınıf kını bilenmeye başlamış, öfkeleri sadece TOGO patronuna değil mevcut sömürü sistemine yönelmeye başlamıştır. Direnişin Mayıs ayında başlaması da işçilerin Mayıs şehirlerini anma etkinliklerine katılmalarına yol açmış, işçiler bu süreçte devrimci önderleri tanımaya da başlamışlardır. TOGO patronunun devletin valisiyle, polisiyle, nasıl birlikte hareket ettiğini gören işçiler dost-düşman ayırımını da bu süreçte yapmaya başlamıştır. İşçilerin çok büyük bir çoğunluğunun yaş ortalamasının yüksek olduğu, bir çoğunun emekliliğine az kalmış olmasına da değinmek önemlidir. Yine bu işçiler direnişte çok kararlı ve sağlam duran işçilerdir aynı zamanda. Ancak daha genç işçilerin daha dinamik olduğunu söyleyelim. Direnişin tek kadın işçisi direnişi derleyen ve toplayan konumunda. Direnişteki genç işçilerin öğrenmeye duydukları açlık ve bu noktadaki çabaları işçi alanına ne kadar kafa yormamız gerektiğini önümüze koyuyor. TOGO direnişi ayrıca devrimci mücadeleyi/dayanışmayı ve işçilerin geri yanları ile uzlaşmadan işçilere devrim mücadelesini anlatma koşullarını muazzam derecede sunmaktadır.

Devletin başkentinde, şehrin göbeğinde, devletin bütün bürokrasi organlarına birkaç kilometre uzaklıkta yürütülen bir direniş olan TOGO ayrı bir anlam taşımaktadır. Ezilenlerin demokratik taleplerinin dillendirilmesinin dahi suç sayıldığı, sokak ortasında Kürt çocuklarının vurulduğu, insansız hava uçakları ile Kürt köylülerinin katledildiği bir ortamda gelişen direnişler büyütülmelidir.

Burada dar grupçu anlayışlara düşen siyasetlerle işçi sınıfının mücadelesini savunanlar arasındaki fark çok açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır. TOGO işçilerinin bu direnişte kazanması çok önemlidir. Direniş alanının devletin başkenti olması, bu alanda işçi örgütlenmelerinin ve direnişlerinin yaygın olmaması ve bu direnişin zaferinin Ankara'da birçok işyerinde işçilere cesaret ve özgüven vereceği gerçeğini göz önünde bulundurduğumuzda TOGO'da direnişin zaferinin önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

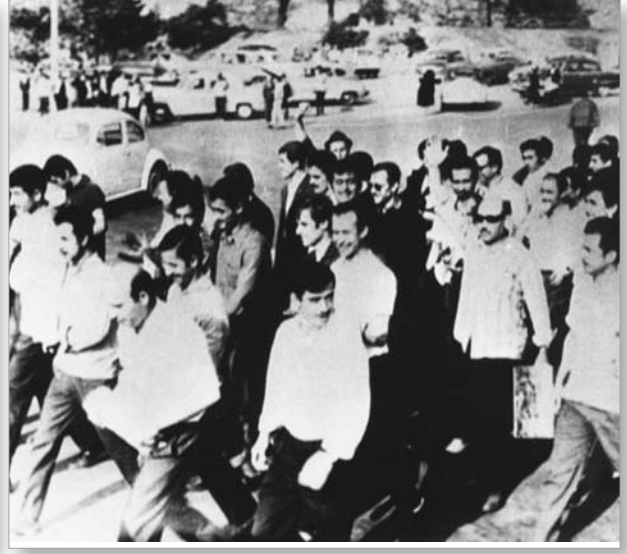
Sonuç yerine;

Önümüzdeki günlerde işçi ve emekçileri bekleyen daha fazla sömürü ve daha fazla hak kaybı olacaktır. Birçok alanda sendikaların, sendikasız, güvencesiz, işçileri örgütlemek noktasında durmaktansa zaten sendikalı olan işçileri o sendikadan diğerine transfer etmeyi tercih ettiği "sendikal mücadele" işçiler tarafından artık kabul edilmemektedir. **Bu noktada asıl mesele işçilerin sendikalı olmasını savunmak ve sendikasız direnişler örgütlemek de il, sınıf sendikacılığını mevcut sendikalara hakim kılmaya çalışmak olmalıdır.** Sendikalı olmayan işçileri ise sendikalı olmaları noktasında bilinçlendirmek, bunu yaparken ise esas işimiz olan devrimin propagandasını yapmak olmalıdır. Bu süreçte güvencesiz işçilerin örgütlenmesi ayrıca bir anlam taşımaktadır.

Devletin başkentinde, şehrin göbeğinde, devletin bütün bürokrasi organlarına birkaç kilometre uzaklıkta yürütülen bir direniş olan TOGO ayrı bir anlam taşımaktadır. Ezilenlerin demokratik taleplerinin dillendirilmesinin dahi suç sayıldığı, sokak ortasında Kürt çocuklarının vurulduğu, insansız hava uçakları ile Kürt köylülerinin katledildiği bir ortamda gelişen direnişler büyütülmelidir. Ezilenlerin, yok sayılanların yürüttükleri direnişler birleştirilmeli ve asıl hedefe yönlendirilmelidir. Öyle laf olsun diye değil sistematik bir biçimde egemenlerin sistemli saldırılarına karşı yeni/yeniden örgütlenme ve mücadele ağları örmek sadece bir görev değil zorunluluktur.

Ankara'dan bir YDG'li

İşte 15 Haziran sabahı 70 bin işçi direnişi başlattılar...

15-16 Haziran direnişi Türkiye işçi sınıfı tarihi içerisinde büyük bir öneme sahiptir. Bu tarihlerde İstanbul, İzmit ve Gebze'yi kapsayan bölgede 113 işyerinde 100.000'i aşkın işçi işi bırakarak direnişe geçti ve büyük protesto eylemleri yaptı.

Bu büyük direnişlerin hangi tarihsel gelişmeye dayandığını, neye karşı yapıldığını anlamak için, direnişten önceki koşullara değinmekte yarar vardır. Bu büyük direniş, dönemin iktidarının ve burjuva basınının iddia ettiği gibi "işçilerin isyanı", "baldırcı çıplakların başbozuk bir saldırısı" değildi. Aksine, dönemin Adalet Partisi hükümeti işçi düşmanı kararlarla, işçilerin ellerinden sendika seçme, toplu sözleşme ve grev yapma haklarını almak istiyordu ve işçiler bu saldırıya direniyordu.

DİSK'in kurulmasıyla işçi hareketinin ivme kazanmasını ve işçi sınıfının örgütlülük düzeyi ile kazanımlarının artmasını hazmedemeyen egemen sınıflar, AP hükümeti aracılığıyla sendikalar yasasının değiştirilmesini öngörüyordu. Daha değişiklik tasarısı meclise yeni geldiğinde Çalışma Bakanı Seyfi Öztürk, Erzurum'da DİSK'i kapatacaklarını açıklamıştı.

274 ve 275 sayılı yasalarda yapılacak değişiklikler üzerine ilerici, devrimci işçilerin tazyikiyle DİSK ve tüm ilerici kesimler, devrimciler tartışmaya başladılar. Bu yasa de-

ğişikliği gerçekleşirse ne olacaktı? Neler getirip, neler götürülecekti? Ne yapılması gerekiyordu? İşte DİSK, bu değişikliğe karşı hazırlıklı olabilmek amacıyla bu yasa değişikliği gündeme gelir gelmez bir komite oluşturdu. İşyerlerinde de bilinçli işçiler bu konuda düşünmeye ve aralarında tartışmaya başlamışlardı. İşyerlerinde, ileride kararlaştırılacak eylemlerin oluşturulması görevini üstlenerek gerekli çalışmalarını yapacak direniş komiteleri kuruldu. Değişiklik önerilerinin meclise gelmesiyle birlikte de bu çalışmalara hız verildi.

Gerçekten yasanın değiştirilmesiyle ilgili tasarı 11 Haziran 1970 tarihinde Meclis'te görüşülüp 4 ret oyuna karşı 230 oyla kabul edildi, 214 milletvekili ise oylamaya katılmayarak "çekimser" kalmış oldu.

Bunun üzerine **14 Haziran 1970** günü DİSK büyük bir toplantı düzenledi. DİSK Genel Başkanı Kemal Türker, 12 Haziran 1970 günü bir basın açıklamasıyla bu toplantıyı kamuoyuna da duyurmuştu.

Direnış Başlıyor

15 Haziran Pazartesi sabahı 70 bin işçi eylemi başlattılar.

Eylemlere sadece DİSK üyesi işçiler değil, Türk-İş üyesi ve bağımsız işçiler de kitlesel olarak katıldılar. İşyerlerine giden işçiler önce sessiz direnişe geçtiler, sonra fabrikalardan çıkarak yürüyüşe başladılar. İstanbul'da yürüyüş başlıca üç koldan oldu. Kadıköy bölgesinde, Ankara yolu üzerindeki fabrikalardan çıkan işçiler Kartal bölgesine doğru yürüyüşe geçtiler. Eyüp bölgesindeki fabrikalarda çalışan işçiler de Topkapı'ya doğru yürüyüşe geçip Kâğıthane'de polisle karşılaştılar.

İki arkadaşlarının gözaltına alınmasını Eyüp Karakolu önünde öfkeyle protesto eden işçiler, arkadaşlarının serbest bırakılmasını sağladılar. Eyüp yolu olaylar sırasında bir süre trafiğe kapandı. Bakırköy'deki fabrikalarda da işçiler Londra Asfaltı üzerinde yürüyüşe geçerek bu yolu bir süre trafiğe kapadılar. Şehrin merkezine yakın fabrikaların işçileri ise özellikle Taksim Gümüşsuyu ve Şişli yönünde yürüdüler. Tuzla, Çayırova, İzmit yörelerindeki fabrikalardan işçiler Ankara Asfaltını bir süre trafiğe kapattılar. Aynı gün, hitaben tasarının meclisten geri alınmasını talep eden ve geri alınmaya kadar direnme hakkını kullanma konusunda kararlılığı bildiren 10 binin üzerinde protesto telgrafı çekildi.

16 Haziran günü direniş olaylı geçti. Yürüyüşlere katılan işçi sayısı 150 bini buldu. Topkapı bölgesinden sabah saat 08.00'de farklı kollardan şehrin çeşitli yerlerine yürüyüşe başlayan işçiler, Fatih ve Cağaloğlu-Beyazıt yönünde yürüyüşe devam ettiler. Cağaloğlu'ndan gelen yürüyüş kolu buradan vilayetin önüne gitmek istedi. Ancak zırlı birlikler Babıâli ve Divanyolu caddesinin kesiştiği noktada barikat kurmuşlardı. İşçilerin bir kısmı bu barikadı aşip vilayetin önüne, oradan da Eminönü'ne çıktılar. İstanbul ile Beyoğlu yakasındaki işçilerin birleşmesini engellemek için ise köprüler açıldı. Yine Levent ve Mecidiyeköy yöresinde başlatılan yürüyüşler İstinye'deki yürüyüşle birleşti ve Zincirlikuyu yönüne doğru yürüyüşe geçildi, ancak Levent'te polis barikadı ile karşılaşıldı, polislerin yürüyüş kolunun önündeki kadın işçileri coplama üzerine çatışma başladı. İşçiler çatışma sonunda barikadı yararak yürüyüşe devam ettiler.

Kadıköy yakasında da Ankara Asfaltındaki fabrikalardan işçiler akın akın Üsküdar ve Kartal'a doğru iki koldan yürüyüşe geçtiler. Ankara yolu girişinde polis barikadı ile karşılaştılar. İşçiler yürüyüşe devam etmek istediysede polis silah kullandı ve çatışma başladı. İşçiler burada da barikadı aştılar. Kısacası İstanbul'un bütün bölgele-

Polisin açtığı ateş sonucu olaylarda 5 kişi katledildi, 200'e yakın kişi de yaralandı, çok sayıda işçi gözaltına alındı. 16 Haziran akşamı İstanbul'da ve Kocaeli Merkez'de ve Gebze'de Bakanlar Kurulunca sıkıyönetim ilan edildi. Binlerce işçi işten atıldı. Ancak işçiler işten atılan arkadaşları için güçlü bir dayanışma örneği verdiler.

rinde işçiler direnerek kararlılıklarını gösterdiler. Karşılaştıkları barikatları aşarak yürüyüşlerine devam ettiler. Polisin açtığı ateş sonucu olaylarda 5 kişi katledildi, 200'e yakın kişi de yaralandı, çok sayıda işçi gözaltına alındı. 16 Haziran akşamı İstanbul'da ve Kocaeli Merkez'de ve Gebze'de Bakanlar Kurulunca sıkıyönetim ilan edildi. Bugünün ardından gelen tarihlerde, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde işçiler, DİSK yöneticileri, işyeri temsilcileri ve öğrenciler hakkında dava açıldı. Binlerce işçi işten atıldı. Ancak işçiler işten atılan arkadaşları için güçlü bir dayanışma örneği verdiler.

Olaylar karşısında hükümet, çareyi sıkıyönetim ilan etmekte buldu. 3 ay süren sıkıyönetim sonunda 5 bini aşkın işçi işten çıkarıldı. Sıkıyönetim sürecinde Cumhurbaşkanı'nın onayından geçen 274 sayılı yasadaki değişiklik, sıkıyönetimden sonra, TİP'in hemen ardından CHP'nin (hâlbuki CHP, AP'yle birlikte tasarımı hazırlayıp meclisten geçirmişti) iptal için Anayasa Mahkemesi'ne başvurması üzerine, değişikliklerin önemli bir bölümü iptal edildi. 275 sayılı yasadaki değişiklik öngören tasarımı ise, meclise bile sevk edilmeden geri çekildi. (1-Turgan Arınır-Sırrı Öztürk, İşçi Sınıfı-Sendikalar ve 15/16 Haziran, Sorun Yayınları, Şubat 1976. 2- Ürün Sosyalist Dergi Şubat 78.)

THY: GLOBALLY NOT(!) YOURS!

Şatafatlı reklamları için dizi oyuncularına, futbolculara, kompradorlara trilyonlar akıtan THY, 17 aydır sür(ün)dürdüğü TİS sürecinde sendikanın ve çalışanlarının istediklerini vermeyeceğini belli etmişti. Bunun üzerine çalışanların yaptıkları iş yavaşlatma eylemi şirket için milyar dolarlık zarar ve prestij kaybına mâl oldu. Zaten 2007'de çalışanların 45 gün süren direnişleri, THY'nin her türlü oyalamasına, grev oylamasına rağmen ciddi bir iradeyle grev kararıyla başlamıştı. THY'nin resmi internet sitesinden yapılan tehdit açıklamalarına, grev kırıcılığını "vatan-millet sevgisi" ile özdeşleştirmesine rağmen işçiler bugünün gelişini o günden hazırlamışlardı. Bunun farkında olan işçiler greve çıkma aşamasındaydılar. Bu nedenle THY süreci geciktirmek için iki dava açtı. Davanın, grev yasağının yasalaşmasıyla eş zamanlı olarak denk gelmesi için dört ay sonraya ertelendiğini anlamak zor olmadı onlar açısından. Bunu protesto eden işçilerden, 305 çalışana bir mesajla işten atıldıkları bildirildi bir çırpıda. Oysa TİS sürecinde sendikanın sunduğu bazı maddeler şu an 22. toplu iş sözleşmesinde kullandıkları haklar fakat şirket

var olan kazanılmış haklar için de geriye gidiş talep ediyor. Mesela var olan minimum 12 saat istirahat hakkı; haftalık, aylık, yıllık olarak mesai saati sınırlamalarında limiti yukarı çekmek istemesi sadece bir örnek. Ayrıca kazanılmış haklarının geri alınması için de teklifler veriliyor şirket tarafından. Çok uzun zamandır toplu iş sözleşmesi yapamadıkları için maaşlarına zam alamadılar örneğin. Şimdi de şirket yüzde 3 teklif ediyor. Sendikanın talebi ise yüzde 14.

Çalışma koşulları kötü!

Rapor alıp ameliyat oldunuz. Ameliyat evraklarınız, kan testleriniz, reçeteleriniz, ilaçları kullanıp kullanmadığınız, hepsi didik didik kontrol edilip; yetmedi, eve doktor, hemşire gönderiyorlar. Evde misin, değil misin, bakıyorlar. Telefon açılıyor, "size doktor gönderdik, gerçekten istirahat etmeniz gerekiyor mu diye bakacak" deniyor.

Yedi gün rapor aldığı için çalışanların iş akdini feshedip sonra mahkemeye gönderdiler. Müdürler, "uçuşa gelmediği için uçak yerde kaldı" şeklinde beyanlarda bu-

lunduğu için insanlar işe iade davalarını kaybettiler. Daha sonra hasta çalışanlar hastanelere başvurduğunda rapor alamadıklarını fark ettiler. Hastane iğne yapmayı kabul ediyor, ama istirahat vermiyordu.

Grev yasağı insan hakkı ihlalidir!

Evrensel ve anayasal, demokratik temel hak olan grev hakkının AKP milletvekili Mustafa Külünk tarafından 12 Eylülün ürünü olan 2822 sayılı yasada var olan grev yasakları içine havacılığın tüm işlerinin alındığı bir madde eklenen yasa teklifi önerisinin kabul edilmesiyle gerçekleştirildi. Bu yasa; ILO'nun 87. ve 98. sayılı sözleşmeleri olmak üzere Avrupa Sosyal Şartı, BM Ekonomik, Sosyal Kültürel Haklar Sözleşmesi gibi birçok sözleşmeyle birlikte Anayasa'nın 90. Maddesine de aykırı.

Yetmezmiş gibi İstanbul Vali Yardımcısı ve Mülki İdare Amiri Ahmet Aydın başkanlığında yapılan toplantıda alınan karara göre Atatürk Havalimanı sınırlarında gösteri ve eylem yapmak yasaklandı.

Bu tür eylemlerin uçuş güvenliğini ve havalimanı güvenliğini zaafa uğrattığı gerekçesiyle alınan bu kararla birlikte Atatürk Havalimanı Dış Hatlar

Geliş kapısı önünde işten atılan Hava-İş üyelerinin yaptığı eylemin de sonlandırılması amaçlanıyor.

Hükümetten "inciler"!

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, Türk Hava Yolları'nda (THY) 305 kişinin işten çıkarılmasıyla ilgili süreci değerlendirirken, "THY ile ticari olarak başa çıkamayanların, birtakım manipülasyonlarla THY'yi itibarsızlaştırmaya çalıştığını" savundu. "O şirkette 30 bin insanın emeği var. Şimdi 30 bin insanı mı düşünelim, 305'ini mi? Sizin işçileriniz işe gelmezse 'Canınız sağ olsun' der misiniz?" "Burada parasal bir mesele yok. Başka şirketlerde çalışanların 3 katı para alıyorlar" dedi. Başbakan da "uzun süreli bir grev olduğu zaman bunun bedelini kim ödeyecek? Millet ödeyecek, millet öder" dedi.

Doğru söylemiyor da değil hani. Grev esnasında grevdeki uçak mürettebatı ve kabin memurlarının yerini sertifikası olmayan, eğitimsiz çalışanlarla dolduruyorlar. Bu durum ciddi risklere, ölüme davetiye çıkarıyor. Dolayısıyla bedelini millete ödetmek istediklerini biliyoruz. Oysa sendikalar, bu koşullarda çalışan personeli de örgütlenmeye çağırıyor.

Ayrıca hükümet; grev yasağını, şirketin zarar ettiği gerekçesiyle getiriyor. Çalışanların grev hakkı tam da bu amaçla kullandıkları bir araç değil mi zaten? İşyerleri maddi-manevi zarara uğrasın ve koşulları iyileştirsün diye yapılmıyor mu onca direniş? Başka ne olacaktı ki! Böyle bir gerekçeyle (başka hiçbir gerekçeyle de) grev yasağı getirilemez, ayrıca grevin faturası direnişçilere kesilemez.

Tüm bu tartışmalarla beraber kesin olan şey şudur ki; sermaye, hava işkolunda grev hakkının gasp edilmesinden aldığı güçle önümüzdeki dönemde yeni baskı ve yasakları gündeme getirecektir. Bu açıdan, havayolundaki grev yasağı yarın metal, tekstil ve petrokimya gibi pek çok sektörde keyfi yasak ve dayatmaların gerekçesi haline getirilebilir. Bundan kuşku duymamak gerekir. Ancak şunu da göz ardı etmemek gerekir; sendikalar ve sendikacı bürokratlar da en az işçiler kadar inisiyatif göstermeliler ki bu saldırı yasaları geri çekilebilsin. Hava-İş'in bu süreçte atıl kalması, bu tehlikenin göstergelerinden biridir. Diğer sendikaların da kısmi duyarlılığı bu anlamda sınıksız olmaktadır. Kamuyunun desteğinin daha da artması da aynı paralellikle önemlidir. Dolayısıyla THY grev süreci hem sermaye hem de emekçiler açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Bir “devrimçileşme” pratiği:

KÖY ÇALIŞMALARI

İlk kez 2000’li yılların başlarında örgütlenen ve daha sonra kesintiye uğrayan köy çalışmaları, 2005 yılında örgütlediğimiz köy çalışmalarında, belirli bir seviye ve istikrar yakalanmış ve yeni deneyimler biriktirilmiştir örgütümüzce...

Yaz çalışmaları birçok devrimci gençlik örgütü için önemli bir yerde durmaktadır. Yaz döneminin özgünlüğüne uygun olarak ülkemizdeki birçok devrimci-ilerici gençlik örgütü yaz kampları, eğitim çalışmaları, köy çalışmaları, festival çalışmaları, işçi çalışmaları, halk eğitim kursları vb. çalışmalar örgütlemektedir. Bu çalışmaların her biri kendi özgünlüğü içerisinde olumlu yönleri barındırmaktadır. Ve her gençlik örgütü de olanakları, ihtiyaçları ve elbette politik duruşuna uygun olarak böylesi çalışmaları örgütlemekte, seçenekler arasında uygun olan çalışmaya yönelmektedir. Dolayısıyla her bir çalışmanın örgütlenme biçimi ve çalışmanın kendisinin yarattığı bir etki olmaktadır. Fakat örgütlenen bütün yaz çalışmaları açısından bahsedilebilecek ortak yan örgütlerin ihtiyaçlarına uygun olarak gelecek sürece hazırlanmalarıdır. Bu açıdan yaz çalışmalarında kitle çalışması kısmi olarak tali plana düşerken eğitim yönü esas yan olarak öne çıkmaktadır.

YDG, yaz sürecinde uzun yıllardır köy çalışmaları, festi-

val çalışmaları, eğitim çalışmaları, işçi çalışmaları vb. çalışmalar örgütlemektedir. Bizim açımızdan bu çalışmalar içerisinde öne çıkan çalışma şüphesiz köy çalışmalarıdır. İlk kez 2000’li yılların başlarında örgütlenen ve daha sonra kesintiye uğrayan köy çalışmaları, 2005 yılında örgütlediğimiz köy çalışmalarında, belirli bir seviye ve istikrar yakalanmış ve yeni deneyimler biriktirilmiştir örgütümüzce... Bu konuda atılan ilk adımlardan elde ettiğimiz olumlu deneyimler çeşitli dost devrimci kurumlar tarafından da örnek alınmış ve gençlik hareketleri içerisinde köy çalışmalarının farklı yönlerden yeniden gündemleşmesi sağlanmıştır. Bu durumun kendisi bile başlı başına bir olumlulukken köy çalışmalarının önemini bunlarla sınırlamak büyük bir eksiklik olacaktır.

YDG 2005’ten bu yana köy çalışmalarını merkezi bir çalışma olarak gelenekselleştirmiş, bu çalışmanın önemi konusundaki tecrübelerini iletmiştir. Bu nedenle, her dönem farklı ihtiyaçlar üzerinden farklı yerlerde örgüt-

lenen köy çalışmaları bu tecrübeler üzerinden daha ileri düzeylerde örgütlenmelidir. Örgütümüzün her köy çalışması öncesinde önüne koyduğu bu hedefi gerçekleştirebilmek için genel olarak YDG'nin köy çalışmalarını nasıl ele aldığını, neleri hedeflediğini, bu çalışmalarda nelere dikkat edilmesi gerektiğini belirtmekte fayda olacaktır.

Sömürüyü Tanımak

Öncelikle şu gerçekliği belirtmek gerekiyor. YDG faaliyetinin dayandığı kitle genel olarak öğrenci gençlikten oluşmaktadır. Bu gerçeğin yarattığı birçok avantajın yanında dezavantajlar da söz konusudur. Öğrenci gençliğin bilinen genel özellikleri devrimci öğrenciler açısından da geçerlidir. Olumlu özelliklerin yanında devrimci çalışmada olmaması gereken düzensiz, disiplinsiz, plansız yaşam tarzı öğrencilerin genel yaşamları içerisinde fazlasıyla yer kaplamaktadır. Bu durum kendini faaliyette de farklı yönleriyle göstermektedir. Faaliyetimizde sıkça karşılaştığımız gününbirlik, kendiliğinden ve plansız çalışma tarzının öne çıktığı durumlar bu maddi zeminle de ilgilidir. Öğrenci gençlik içerisinde esas olarak emekçi aile çocuklarına dayanan yapımız bu gerçeği değiştirmemektedir.

Bu gerçeğin dayandığı zemin dolaysız emek sürecinin dışında olmaktadır. Dolayısıyla öğrenci gençlik küçük burjuva sınıf özellikleri taşımaktadır. Öğrenci gençliğin, dolayısıyla YDG faaliyetçilerinin bu özelliği emek sömürüsü başta olmak üzere emeğe dair birçok teorik önermenin somutlanmasını zorlaştırmakta, bu durum da emekçi sınıflara belirli bir mesafenin doğmasına yol açmaktadır. Dünyayı emeğin gözünden okuyanların, emeğin dünyasını anlamaları, bu dünyaya karışmaları şüphesiz birçok pratik ve yöntem üzerinden gelişir. Bu-

nunla birlikte kolektif ve planlı bir çalışma doğrultusunda bunu yaratan en önemli pratiklerden birisi köy çalışmalarıdır.

Köy çalışmalarına katılan birçok YDG'linin deneyimlerinde de somutlandığı gibi yoldaşlarımız üretim sürecine katılmakta, "sömürüyü" birebir pratiğiyle deneyimlemekte, emekçi sınıflara dayatılan yaşam biçimini daha yakından tanımaktadır. Bu sonuçların planlı bir çalışma, tartışma ve eğitim toplantılarıyla desteklenmesi ise daha olumlu sonuçları açığa çıkartmaktadır.

Kendini ve Örgütü Tanımak

Faaliyet içerisinde karşılaştığımız her sorun ve çelişki, üzerinden atlanması gereken her eşik yeni yönlerimizin ve daha önce farkına varmadığımız çelişkilerimizin açığa çıkmasına hizmet eder. "Atlantılan" her süreç bizleri yeniler ve yoldaşlarımız ve devrimci mücadelelerimizle yeni bağlar geliştirmemize hizmet eder. Köy çalışmalarında ortaya çıkan en önemli özelliklerden birisi de şüphesiz budur. Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden ötürü nispi olarak disiplinsiz ve kendiliğinden bir yaşam biçiminin doğurduğu alışkanlıklar kısa süreliğine olsa da yerini kolektif bir disiplin ve çalışmaya bırakmaktadır. İstenilen saatte yatılıp istenilen saatte uyanılan, bazı günler çok, bazı günler az çalışılan bir yaşam biçimi yerini daha disiplinli koşullara bırakmaktadır. Örgüt bilinci ve disiplini açısından olumlu sonuçlar doğuran bu süreç elbette sancılı ve bir iç hesaplaşmayla geçmektedir. 13-14 saatlik bir çalışma gününün ardından eğitim ve tartışma konularına yoğunlaşmak, çeşitli etkinlikler örgütleme, günlük yaşantıyı kolaylaştıracak çeşitli işlerle ilgilenmek vb. birçok pratik, kişinin devrimci yaşamın ciddiyetini bilince çıkartmasını sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra köy çalışmalarında daha sistematik bir hale bürünen çavuş, nöbetçi, çeşitli komisyonlar ve eğitim çalışmalarında sunum yapma gibi pratikler, yoldaşlarımızın kendilerini daha iyi tanımalarına ve geliştirmelerine olanak sunmaktadır. Belirli bir zamanı, bir eğitim çalışmasını vb. örgütlemenin sorumluluğunu almak, bir kolektif bütüne yön vermek, daha önce hiç denemediği halde bir kolektifin önünde teorik veya pratik bir konuyu tartışıp yönlendirmek köy çalışmalarına katılan kolektif bileşenin tamamı açısından olumlu sonuçlar doğurmaktadır. Yanı sıra daha az bilinen bir çalışmada ortaya çıkan yeni sorunları aşacak

pratik yaklaşımlar geliştirmeye yüz yüze kalmak her yoldaşın yeteneklerini yeniden keşfetmesine hizmet etmektedir. İlk köy çalışmasına katılan bir yoldaşın “Ben, altı yıldır tanıdığım bu yoldaşı meğer hiç tanımyormuşum” cümlesi bu konuda belirttiğimiz birçok şeyi özetlemektedir. Faaliyet alanlarında ortaya çıkmayan birçok zaafın ortaya çıktığı, paylaşıldığı bir ortam olmasından kaynaklı köy çalışmaları ileri görünenlerin geri, geri görünenlerin ileri yanlarını keşfettiği bir politik ortama dönüşmektedir. Dolayısıyla zaaflarıyla yüzleşmeyi, devrimci mücadele iddiasını ileriye taşımaya düşleyen tüm genç devrimciler için köy çalışmaları önemli olanaklar sunmaktadır. Bu süreçleri başarılı şekilde geçiren yoldaşların birçoğu faaliyet alanlarında da daha başarılı bir pratik sergilemektedir.

Ayrıca birçok alandan YDG'nin katılımıyla gerçekleşen köy çalışmaları bizlere faaliyetini örgütlediğimiz örgütümüzün genel politik ve örgütsel düzeyini daha yakından tanıma olanağı sunmaktadır. Yoldaşların benzer sorunların yanında özgün sorunları da kolektif bir şekilde tartışıp ele aldığı ve çeşitli çözümler ürettiği bir ortam olmaktadır köy çalışmaları.

Eğitim Çalışmaları

YDG esas olarak güncel taktik yönelimi itibariyle öğrenci gençlik ağırlıklı bir örgütlenmedir. Fakat ufku üniversite kampüsleriyle, lise sınırlarıyla sınırlı bir örgüt değildir. YDG halk gençliğinin geleceği ellerine alma ve şekillendirme isteğidir aynı zamanda. Bu nedenle proleterleşme, daha ileri düzeyde devrimcileşme için MLM bilinci kuşanmak gerekliliğine inanmaktadır.

Köy çalışmaları saydığımız çeşitli gerekçelerden ve sunduğu doğal ortam nedeniyle başlı başına bir eğitim çalışması olmaktadır elbette. Fakat bu doğal eğitici ortamın somut bir plan ile pekiştirilmesi daha ileri sonuçlar doğurmaktadır.

Köy çalışmalarında eğitim konusu olan belli başlı politik ve teorik konular elbette her şeyden önce örgütümüzün somut yönelimleri ve ihtiyaçları çerçevesinde belirlenmektedir.

Alan çalışmalarında verimli eğitim çalışmalarını örgütlemenin zorluğu göz önüne alındığında köy çalışmalarının sınırlı olanaklarının eğitim çalışmalarına yansması kaçınılmaz olacaktır. Fakat köy çalışmalarının sunmuş olduğu atmosfer ciddi bir avantaj yaratmakta ve bu avantaj eğitim çalışmalarına en yalın haliyle yansımak-

YDG'nin merkezi ve yerel olanaklarını zorlayarak daha nitelikli yaz süreçlerini ardında bırakması mümkün ve olanaklıdır. Bu nedenle önümüzdeki yıllar için birden fazla merkezi ve yerel köy çalışması örgütlemeye çalışmak somut yönelimlerimizden olmalıdır.

tadır. Pratik yaşamla, emekçilerle iç içe ele alınan konular ciddi düzeylere tırmanmakta ve olumlu sonuçlar doğurmaktadır. 24 saatini birlikte geçiren yoldaşların devrimci pratik ve çalışma ortamından başka herhangi bir şeyden etkilenmediği köy çalışmaları bu nedenle nice gençlik örgütünün yaz kamplarında profesörlerle, uzmanlarla örgütlediği eğitsel seminerlerden daha etkili sonuçlar doğurmaktadır. Diğer yandan eleştiri-özeleştiri etkinlikleri de ciddi eğitim çalışmaları olmaktadır. Tüm bu saydığımız olumlulukların yanında köy çalışmalarında köylülerle, mevsimlik tarım işçileriyle ilişki geliştirmek, çeşitli yöre festivalleri, araştırma grupları, kültürel etkinlikler üzerinden kitle çalışması yürütmek de mümkün ve önemle gündeme alınan konular olmaktadır.

Sonuç olarak köy çalışmaları tüm bu saydığımız nedenlerden ötürü devrimci bir pratik olmanın ötesinde yeni faaliyet dönemine hazırlanmanın en önemli çalışmalarından olmaktadır. YDG'nin merkezi ve yerel olanaklarını zorlayarak daha nitelikli yaz süreçlerini ardında bırakması mümkün ve olanaklıdır. Bu nedenle önümüzdeki yıllar için birden fazla merkezi ve yerel köy çalışması örgütlemeye çalışmak somut yönelimlerimizden olmalıdır.

KENTSEL DÖNÜŞÜMÜN TARİHÇESİ VE ÇÖZÜM YOLLARI-3

Kentsel dönüşümün toplumsal boyutları

a-) Ekonomik Boyutlar

Tüketime dayalı sistemde, birçok şey gibi halkın barınmak için kaldığı konutlar da meta olarak görülmektedir. İnsanların yaşadığı konutlar meta olarak, kâr etme aracı olarak görüldüğü müddetçe konut sorunu çıkmaza girmeye devam edecektir. Konut sorununu özel mülkiyetten, sınıfsal farklılıklardan ve sermaye sömürüsünden ayrı ele almak onu çözmek yerine daha da derinleştirecektir. Engels'in belirttiği gibi konut sorununun, her şeyden bağımsız olarak tek başına "çözüleceğini", yani devletin herkese belirli standartlarda konut sağlayabileceğini varsaysak dahi, emekçilerin maddi koşullarında bir değişiklik olmayacaktır. Bu durumda patron (kamu ya da özel) bugün konut kirası olarak işçinin ödediği miktarı düşerek ücret ayarlaması yapacaktır. Çünkü işgücünün de alınıp satılan bir "meta" olduğu kapitalist sistemde ücret, daima belirli bir maksimum refaha göre ayarlanmaktadır.

Türkiye'de özellikle Wan depreminde sonra gündeme gelen kentsel dönüşüm projelerinde; deprem bahane edilerek sermayenin çıkarlarına hizmet edecek yasalarla halkımıza yapılacak olan saldırıların temelleri atılmaktadır. Faşist TC devleti, sermayeye bir yandan rant kazandırırken, sınıfsal farklılıkların yanına mekansal ayrışmayı da eklemektedir. Depremden sonra sağlam zemine sahip toprakların önemini kavrayan egemenler, şimdiye kadar yoksul ve emekçi halkın oturduğu gecekondu mahallelerinin yer aldığı yerleşim bölgelerine göz dikmiştir. Çıkardığı yasalarla belediyelere tam yetki veren devlet, kent yoksullarına ve Kürt halkına gecekondu tapulu olsun ya da olmasın yapılacak konutlardan vermektan kaçınıp onları şehrin dışına atmak istemektedir.

Her dönem kendi sermayesini yaratan sistemin, kentsel dönüşüm yalanları altında yaptıkları saldırıyı destekleyen sermaye temsilcilerini bulması da zor olmamıştır. Ancak burada dikkat çeken, toplumsal muhalefetin zayıflamış olması ve devletin toplumun her katmanına saldırılarını arttırmasında da etkisiyle sermaye sözcülerinin demeçlerinde pervasız bir tutuma bürünmeleridir. Örneğin Ağaoğlu Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ağaoğlu; "Konutların yıkılabilmesi için aranan yüzde 100 obyirliği kıstasının bazı fırsatçılar turettiğini" belirterek "Bunlar, kentsel dönüşüm yapılacak yerlerden 'nasılsa dönüşüm başlayacak' diye ucuz fiyata daire alıyorlar. Apartmanda diğer bütün sakinlerle anlaşsanız dahi, o kişi anlaşmak istemiyor. Dolayısıyla fiyat yükseltmeye çalışıyor. Ancak sakinlerin 3'te 2'sinin rızasını öngören yasa çıkarsa, bu fırsatçıların işine de çok sokulmuş olacak" diyerek açık bir şekilde devletin kendi çir-

karları için çıkaracağı yasayı büyük bir hırsla beklediğini ifade etmiştir. Yine Ağaoğlu; "Vatandaşın muhakkak ikna edilmesi gerekiyor, ancak vatandaşın da burada açgözlü olmaması lazım. Burada sürecin tıkanması halinde mutlaka devletin müdahale etmesi gerekir" demiş ve adeta evlerine zorla el koyacağı halkı tehdit etmiştir.

Bu süreçte devlet ve sermaye kitle iletişim araçlarını yöneten olmanın rahatlığıyla, özellikle televizyon ve gazeteler aracılığıyla vaatlerde bulunup yapılacak olan saldırıların meşru zeminini hazırlamaya çalışmaktadır. Burada amaç evlerine el koyacakları halka sözde alternatif konutlar önererek, kendi konutlarından çıkmak istemeyen halkı toplum nezdinde haksız gösterip toplumsal dayanışmanın önüne geçmektir. Yaptıkları konut reklamlarında ikiyüzlü bir tutum sergileyen egemenler, "kira öder gibi ev sahibi olun", "ehrin gürültüsünden uzak lüks daireler" gibi sloganlarla halkın gözünü boyamaya çalışmaktadır.

Yıllardır kendi mahallerinde belirli bir dayanışma içerisinde yaşayan halk, sermayenin önerdiği konutlara çıktıklarında kısa süre içerisinde kirayı dahi ödemekte zorluk çekip evsiz kalmaktadır. Burada devlet, önce halkın kaldığı evlere normal değerinin çok altında bir fiyat belirleyip, evlerinden çıkmadıkları durumda da kolluk güçleri eşliğinde saldırıp zorla çıkartmaktadır. Evini satmaya razı olup devletin önerdiği konutlara geçmeyi kabul eden kişileri ya da aileleri ise daha zorlu bir süreç beklemektedir. Kira parasının yanına yol parası, aidat gibi giderler eklenmekte ve kira ödemede bir gecikme olması durumunda da yüksek faiz devreye girmekte ve belli bir süre sonra da kaldıkları konutlardan zorla çıkartılmaktadır. Yani sonuç olarak emekçi ve yoksul halk kitleleri her durumda evsiz bırakılmaktadır.

TC devleti, '80'lerden başlayan ve dünya çapında yürütülen

neo-liberal saldırganlığa kendi misyonuna uygun şekilde eşlik etmiştir. Başlarda işçi ve emekçilerin yaşadığı bölgeleri kentsel dönüşümün dışında bırakan devlet, sermaye için rant getiren alanlara gecekondular yapıldığında ise devreye girerek rantı korumaya çalışmış, ancak halkın devrimciler ve sosyalistlerle birlikte yürüttüğü direniş sonucu başarılı olamamıştır. (1 Mayıs Mahallesi'nin kuruluş süreci bu duruma örnek verilebilir.) İlerleyen yıllarda sermaye, kapitalizmin girdiği krizlerin de etkisiyle tecrübe kazanmış, risksiz ve kârlı olması sebebi ile konut sektörüne yönelmiştir. Bu süreçte parklar, alışveriş merkezleri yapan devlet, bir süre sonra bunların yanına toplu konutlar yapmaya yönelmiştir.

Son olarak ise kentin merkezinde ya da önemli yerlerinde bulunan yoksul halkın yaşadığı yerleşim bölgelerine yönelmiştir. Yani daha önce şehrin dışında kaldığı için önemsiz görünen bu yerleşim bölgeleri, şehrin içinde kalınca devletin ve sermayenin gözünde değer kazanmıştır. Sermaye de doğası gereği, kâr getiren bu bölgelerin bir an önce "işgalcilerden" kurtarılması için elinden geleni yapmaya başlamıştır. Bunun için emekçilerin ve genel olarak yoksul halkın evlerini düşük fiyata satın almaya çalışmış ve birçok yerde mafya gibi yöntemleri kullanmıştır. Ancak bu tarzın yarattığı tepkiden dolayı başka çözüm yolları üreten devlet ve sermaye sözcüleri, bu defa da belediyeleri devreye sokmuştur. Belediyeler de "kentsel dönüşüm" adı altında, emekçilerin binbir zorlukla edindikleri ev ve arsalarına çok düşük fiyatlarla el koymuş ve sermayenin çıkarlarına hizmet etmiştir. Direniş gösteren yerleşim bölgelerine ise belediye hizmetlerini akatarak, buraları çöküntü alanlar kapsamına almaya çalışmıştır. (İstanbul Tarlabası ve Dolapdere'de belediye çöpleri toplama-yarak, hizmet götürmüyerek, şehrin göbeğindeki bu büyük alanın çöküntü alanı ilan edilmesini ve zor yoluyla ranta açılması sağlanmaya çalışılmaktadır.)

Son zamanlarda neo-liberalizm ve kapitalizm politikalarına uygun kentleşme dünyanın her yerinde artmaktadır. Birçok ülkedeki merkezi ve yerel yönetimler, eşitsizliklerle mağduriyetleri düzelterek sosyal adalet ve insan odaklı bir kent inşa etmek yerine, neo-liberal politikalar paralelinde, ranta ve büyümeye odaklı "kentsel dönüşüm" yapmaktadır. Kentler, insanı hiçe sayan bir şekilde, bir meta olarak sermayeye pazarlanmaktadır. Yönetimlerin birincil amacı, adil ve eşitlikçi kentlerde sakinlerin mutlu bir yaşam sürmelerine yönelik hizmet değil, konutsuz bırakılan milyonlarca insana rağmen sermayeye destek olmaktadır. Sermayenin kârını toplumsal yararın önüne çıkaran bu sistemde konut sorununun çözülebilmesi için her şeyden önce rant projelerinden vazgeçilip halkın yararına ve barınma sorununa çare olabilecek kentsel projelerin uygulanması gerekmektedir.

B-) Sosyal ve Kültürel Boyutları

Sosyo-kültürel anlamda kentleşme, demografik ve ekonomik olarak kentleşen nüfusun kentin normlarını ve yaşayış biçimi-

ni bir tarz olarak benimsemesi, yaşaması, yani "kentleşmesi" demektir. Kentleşme temelde bir kültür değişmesidir. Kentleşme için kent kültürünün geliştirilmesi yanında, kentte yaşayanların fiziksel ve davranışsal olarak da uyum içinde olmaları gerekmektedir. Kentsel dönüşüm özne olarak insanı ele alan ve tüm toplumu ilgilendiren bir olgu olduğu için etkilerini de en fazla sosyal ve ekonomik alanda göstermektedir.

Kentsel dönüşümü ele alırken, en temel insani ihtiyaçlardan olan "barınma hakkının" üzerinde durmamızın sebebi ise egemenlerin kentsel dönüşümüne insani yönden değil de "rant kapısı" olarak bakmasıdır. Egemenler, daha çok küresel sermayeye hizmet etmek için "dünya kenti", "markala ma" söylemleriyle, "toplumun refah seviyesini artıracak" yalanlarıyla, tarihsel kimliklerinin yok edildiği bir kent yaratmak isterken, her fırsatta amaçlarına engel olma potansiyeli taşıyan emekçi ve yoksul halka saldırmayı görev/misyon edinmişlerdir.

Türkiye'de kentsel dönüşüm projeleri; AKP hükümeti ve belediyeleri tarafından anlatıldığı gibi değildir. Belediyeler bir yandan yoksul ve emekçi halkın binbir zorlukla yaptığı gecekondularını sermayeye peşkeş çekerken, diğer yandan toplumsal oluşumların parçalandığı ve sosyal dışlanmanın arttığı, gelir adaletsizliğinin daha fazla hissedildiği kentlerin temellerini atmaktadır.

Sınıf ayrımının net bir şekilde hissedildiği günümüzde kentsel dönüşüm projeleri ile yoksulların şehrin dışına atılıp burjuvazinin bu "görüntü kirliliğinden" kurtulmasını sağlamak isteyen egemenler "dikensiz gül bahçesi" yaratmaya çalışırken sermayenin de çıkarlarına hizmet etmekten geri durmamaktadır. Devlet ve kolluk güçleri tarafından "kentsel dönüşüm" adı altında yıkımlar hız kesmeden sürerken, devlet ve burjuva-feodal medya yıkılan alanları "çöküntü alanlar", "suç mekanları", "terör yuvası" diye tanıtır yıkımların meşru zeminini hazırlamaktadır.

Bugün ABD ve Avrupa'da emekçiler kent mekânlarından dışarıya gettolarla hapsedilip, kendi içine kapatılarak, Amerikan sistemi bir çürümeye maruz bırakılmaktadır. Yoksul kesimler sosyal konutlar adı altında kent dışlarına sürülerek, kendi içlerine kapatılmış, her türlü sosyal hak ve hizmetten mahrum bırakılmışlardır. Türkiye'de de emekçilerin üretim yerlerine yakın yerlere yaptıkları yerleşim yerlerine devlet ilk başlarda su, elektrik gibi hizmetleri götürmüş, ancak daha sonra yoksul halkın konutları kent merkezi içinde kalınca zorla el koymaya başlamıştır. (Tarlabası gündemde yer aldığı için bu duruma iyi bir örnektir.)

Yani emperyalizme uşaklığı elden bırakmayan TC devleti kentsel dönüşüm projelerinde de uşaklığını yaptığı ABD gibi devletleri örnek almaktadır.

Kapitalizm emekçiler üzerinde yoğun sömürsünün olduğu ülkelerde, emekçi halkı kontrol altına almak için gettolaşmayı ve bireyciliği ön plana çıkaran politikalar uygulanmaktadır. Bu durum da bireysel suç oranlarında artışa ve yoksulların kendi aralarındaki rekabete girişmesine sebep olmakta, sonuç olarak da

sınıf aidiyetinin yerini tarihi ve kültürel olarak baskın gelen etnik kimliklere, cemaatçi, mezhepçi odaklara bırakmasına vesile olmuştur. Bu da sınıf hareketinin zayıflamasına, politik durumun gerilemesine yol açmıştır. Yoksul halkın arasındaki rekabeti daha da artırmak için yeri geldiğinde “konut kampanyaları” yapan egemenler diğer yandan da halk içindeki dayanışmanın önüne geçmek için elinden geleni yapmaktadır. Anadolu’da geçmişten günümüze gelen gecekondular arasındaki dayanışma egemenleri rahatsız eden etkenlerin başında gelmektedir. Yeri geldiğinde en sert muhalefeti yapan bu gecekondular mahalleleri her daim potansiyel tehlike olarak görülmüştür.

Bu yüzden şehir dışına yaptığı sitelerle emekçileri o dayanışmadan koparmak isteyen devlet ve yine aynı şekilde onları kontrol altına almak istemektedir. Bugün gecekondular mahallelerinde yapılan bu kentsel dönüşüm projeleri ve rant saldırıları yıllardır ülkedeki muhalif, ilerici, devrimci ve Kürt halkı başta olmak üzere halka yapılan saldırıların bir devamı niteliğindedir. Yine aynı şekilde tarihi ve kültürel yerler yıkılmakta ya da restore edeceğiz yalanlarıyla sermayeye peşkeş çekilmektedir. (Haydarpaşa Garı bu duruma örnek verilebilir.) Kentler “soylulaştırma” projeleriyle, “dünya kültür başkenti”, “turizm kenti”, “finans merkezi”, “olimpiyat kenti” vb. demecilerle görücüye çıkarılmakta, yoksul halkın yaşadıkları bölgeler ise beş yıldızlı oteller, rezidans, AVM gibi binalar yapıp sermayeye hizmet için yenilenme-dönüşüm adları altında zorla tahliye edilmektedir. Yoksul halkın yıllardır ördükleri komşuluk ilişkileri, dayanışma ağları, kültürel yaşam alanları rant ve sermaye için yok edilmeye çalışılmaktadır. (Bugün basit bir örnek vermek gerekirse İstanbul’da beş milyon kişi zorla tahliye tehdidi altındadır!)

Kentsel dönüşüm projelerinin sözde amaçlarından biri de, şehirlerin kültürel ve tarihi kimliklerinin korunması, canlandırılması, doğal yapısının korunması ve gelecek nesillere aktarılmasıdır. 5366 sayılı “Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun”, tarihi eserlerin, kültürel ve tabii varlıkların yerel

yönetimler tarafından “yenilenmesine” olanak sağlamaktadır. Yenilenme alanları belediyelerde belediye meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı, il özel idarelerinde il genel meclisinde tespit edilmektedir. Yani tüm topluma mal olmuş kültürel ve tarihi varlıklar ile ilgili kararlarda belediyeler tek yetkili bir konumdadır. Belediyelerdeki bu yetki ise birçok durumda rant kavgasına dönmektedir. Özellikle İstanbul ile ilgili birçok projede bu madde karşımıza çıkmaktadır. Örneğin Haydarpaşa Garı örneğinde olduğu gibi önce yangın çıkarılması daha sonra ise garın “yenilenip” bir “konaklama yerine” dönüştürme projesi hala tartışılmaktadır. Yine aynı şekilde Bizans döneminden kalan kale ve sarayların gizlice yıkılması ve Taksim’in “yenilenme” projeleri hala tartışılmaktadır. Bu ülkede yaşayan halklar için tarihi önem sahip eserlere saldırma noktasında tecrübeli olan TC devleti, özellikle Bizans ve ermeni eserlerine saldırılarda hız kesmemektedir. (Malatya’daki tarihi Ermeni mezarlığının belediye tarafından yıkılması bu saldırılara küçük bir örnektir.) Sonuç olarak yarı-feodal, yarı-sömürge ve özü itibarıyla faşist bir ülke olan Türkiye’de; her dönemde emekçilere ve Türkiye halklarına yapılan saldırılar “kentsel dönüşüm” yalanlarıyla tekrarlanmaktadır.

c-) Siyasi Boyutları

Engels, Konut Sorunu kitabında proletarya için birincil varlık koşulunun hareket özgürlüğü olduğunu belirtmiştir. İşçilerin kendi evlerine sahip olmasının onların hareket özgürlüğünü kısıtlamak ve burjuvazinin ücret azaltması karşısındaki direncini kırmak anlamına geleceğini söyleyen Engels, işçilerin kendi evlerinin sahibi olmalarının onlara ekonomik bağımsızlık sağlayacağını, bir güvencelerinin olacağını, işsizlik halinde korunmuş olacaklarını savunanların tam bir hayal dünyasında yaşadıklarını, bir grev örneğinden yola çıkarak göstermiştir. “*Tek tek işçi kendi evini gerekirse satabilir. Ancak büyük bir grev ya da genel bir sınıai bunalım sırasında bundan etkilenen bütün işçilere ait evler satışa çıkarılmak zorunda kalınacak ve dolayısıyla hiç alıcı bulamayacak ya da maliyet bedellerinin çok altında satılacaktır. Ve hepsi alıcı bulsa dahi HerrSax’ın muazzam konut formu tümüyle sifira inecek ve yeniden baştan başlamak zorunda kalacaktır.*”

Engels belli bir sanayi bölgesinde her işçinin kendi küçük evine sahip olması genel kural olsun diyerek: “Bu durumda, o bölgenin işçi sınıfı kirasız yaşamaktadır; konut harcamaları, artık onun işgücü değerine girmemektedir. İşgücünün üretim maliyetindeki her azalma, yani işçinin geçim araçlarındaki her kalıcı fiyat düşüşü, (ulusal ekonomi öğretisinin tunç yasaları uyarınca) işgücünün değerinde bir gerilemeye eşdeğerdir ve dolayısıyla sonunda ücretlerde bunu karşılayan bir düşme ile sonuçlanacaktır. Böylece ücretler ortalama olarak kiradan tasarruf edilen ortalama miktar kadar düşecek, yani işçiler kendi evlerine eskiden olduğu gibi ev sahibine para ile değil, ama kendisi

için çalıştığı fabrika sahibine ödenmemiş emekle kira ödeyeceklerdir. Bu yolla işçinin küçük evine yatırılmış olan tasarrufları bir anlamda sermaye olacak, ancak kendisi için değil, kendisini istihdam eden kapitalist için sermaye haline gelecektir” demiş ve sermayenin amacının proletaryaya konut yapmak ya da kazandırmak olmadığını, esas amacının proletaryanın hareket alanını kısıtlayıp bir nevi çalışmak zorunda olmalarını sağlamak olduğunu belirtmiştir. Yani Engels, burjuva ve küçük-burjuva anlayışların herkese bir ev hayallerinin hayata geçtiği ideal bir kapitalizmde yaşansa dahi, işçi sınıfının ortalama ücretleri ortalama kira bedeli kadar düşmeye mahkûm olacağını net bir şekilde açıklamıştır.

Konut sorununa siyasal yönden baktığımızda karşımıza çıkan sınıf kavramı ve bunun sonucunda ortaya çıkan gelir adaletsizliği olmuştur. Egemenler bir yandan halk üzerinde sömürüye devam ederken, diğer yandan ise aileyi kutsallaştırıp konut propagandası yaparak, zaten zincirlenmiş olan işçi sınıfına bir zincir daha eklemek istemektedir. Bu konut kampanyalarının sonucunda işçilerin en büyük hayalinin konut sahibi olmak olması ve o konuta kavuşmak için her türlü sömürüye katlanması egemenlerin ekmeğine yağ sürmektedir. Oysa sınıfsal açıdan bakmaya devam ettiğimizde hepimizin bildiği gibi işçi sınıfının kaybedeceği bir şeyin olmadığını ama kazanmak zorunda oldukları bir dünya olduğunu görüyoruz. Bu yüzden proletaryanın o dünyayı kazanmak için feodal olan bağlardan ve özel mülkiyet gibi kendilerini zincirleyen her şeyden kurtulması gerekmektedir.

Emperyalist paylaşım savaşlarından sonra gündeme gelen sosyal devlet anlayışı, kapitalizmin rutin bir şekilde girdiği krizlerin de etkisiyle yoğun bir şekilde eleştirilmeye başlanmış ve yerini neoliberal politikalara bırakmıştır. Bu eleştiriler de, sosyal devletin vatandaşlarına tanıdığı tüm sosyal ve ekonomik hakların, barınma hakkı da dahil olmak üzere garantisinden vazgeçilmesi önerilmiştir. Neo-liberal ideolojiyi savunan sermaye sözcüleri kentleri kapitalist birikimin mekanları olarak değil, araçları olarak da görmeye başlamıştır. Bu yeniden yapılandırma ya da kentsel dönüşüm projelerinde kentler; kentte yaşayanların sosyal, kültürel, ekonomik ve insani isteklerinin göz ardı edildiği, ulusal ya da küresel sermayede değişim değeri olan birer metaya dönüştürülmek istenmiştir. Bu kentsel dönüşüm projelerinde kentlerde yaşayan emekçi, yoksul ve göç sonucu gelen halk kent dışlarına sürülmek istenip, onlardan boşalan yerler ise sermayenin rant alanı olarak belirlenmiştir. Konut hakkı sözde uluslar arası insan hakları belgeleriyle (insan hakları evrensel bildirgesi, Avrupa sosyal şartı, Avrupa birliği temel haklar şartı gibi) garantiye alınmasına rağmen hala birçok ülkenin en önemli sorunu olarak durmaktadır. Günümüzde devletler konut sorununu çözmek yerine, piyasalaştırma ve özelleştirme gibi yöntemleri izlemekte olup, kentleri ulusal ya da küresel sermaye için cazip hale getirmeye çalışmaktadır. Bunun sonucunda ise gelir adaletsizliği,

sosyal dışlanma ve ülkelerdeki refah düzeyi her geçen gün artmaktadır.

Kapitalizmin girdiği her krizin sonunda devlet aracılığıyla emekçi ve yoksul halka yaptığı saldırılar, şimdi de kentsel dönüşüm projeleri adı altında devam etmektedir. Örneğin ABD Dışişleri Bakanlığı, gecekondu mahallerini dünya çapında 21. yüzyılın savaş alanlarını ilan etmiştir. Bu aynı zamanda “21. yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak” tespitinin devamı niteliğinde olup sınıf savaşının itirafı olmuştur. 1830 ve 1848 devrimlerinde Fransa’da halk direnişleri dar sokaklar yüzünden kırılmamış ve bunun sonucunda Haussman’ın 1860’lı yıllarda Paris’e uyguladığı planla sokaklar dümdüz edilmiştir. Sözde kent yenilenmiş ve dolayısıyla toplumun kontrol altına alınması kolaylaşmıştır.

Yine aynı durum Londra meydanı içinde gündeme gelmiş ve dönemin İngiliz başkanı Churchill projenin önemini “önce biz binalarımızı şekillendiririz ve daha sonra binalarımız bizi şekillendirir” diye itiraf etmiştir. Kapitalist kentlerin içinde artan sömürüye doğru orantılı olarak yeşeren direniş hareketlerini, kentlerin dışına atarak bitirmek isteyen düzenin bekçileri günümüzde de saldırılarına hız kesmeden devam etmektedir. Sermaye “suç mekânları” gibi onlarca aşağılayıcı sözü sıralayıp, işçi ve emekçilere duyduğu kını kusarak, müthiş bir ideolojik saldırı yürütmektedir. Direniş gördüğünde ise çark edip, “sağlıklı yaşamdan, herkesin ev sahibi olma hakkından” dem vurmaktadır.

Türkiye’de 1970’lerde, fabrika ve üretim merkezlerinin bulunduğu, kentin dışında kalan yerlere emekçiler yol masrafından kurtulmak için barınacakları evler yapmışlardır. O dönemde halkın barınma sorunundan kurtulmak için, devlet bu duruma göz yummuş, hatta çoğu yerde teşvik etmiştir. Kooperatifler aracılığıyla ya da “kendi evini kendin yap” gibi kampanyalarla evlerini yapan emekçilere su, elektrik, yol gibi hizmetleri götüren devlet karşılığında ise vergiler almıştır. Bu yapılan konutlar, o dönem ucuz iş gücü olan insanların patronlarının da işine gelmiş, bunun sonucunda yol masrafı ödemekten kurtulan sermaye işçiye daha az ücret ödeyip daha fazla kâr elde etmiştir. Aradan yıllar geçtikten sonra ise o dönem göz yuman devlet, o yapıları “izinsiz” olduğu için yıkmak istemekte ve sermaye ise o yerleşim yerleri üzerinden rant elde etmek istemektedir.

Türkiye’de birçok toplumsal konuda olduğu gibi kentsel dönüşümün projelerinin de siyasi ya da devletin deyimiyile “terör” tarafı vardır. TC tarihi boyunca birçok defa katledilen ve yurdundan sürgün edilen Kürt halkı şimdi ise “kentsel dönüşüm” tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Birçok şehirde taşra adı verilen şehrin dışında kalan alanlara yerleşen Kürt halkı, ekonomik ve ulusal sömürü yetmezmiş gibi şimdi de yerleşim yerlerinden edilmek istenmektedir. İstatistiklere göre T. Kürdistanı’nda 1984-1990 yılları arasında 3500’e yakın yerleşim yeri yakılmış ve 3 milyondan fazla Kürt nüfusu zorla yerinden edilmiştir. O sürecin yaraları hala kanarken, mağduriyetler ve insan hakları

ihlalleri devam ederken “dönüşüm/yenileme” yalanlarıyla, çoğu o dönemde zorla göç ettirilen Kürt halkının kurduğu mahallelere saldırılar hız kesmemektedir.

Ucuz barınma ve üretim merkezlerine erişim gibi sebeplerden dolayı kentlere tutunmaya çalışan Kürt halkı üzerinde, sömürü ve baskılar her alanda olduğu gibi kentsel dönüşüm projelerinde de devam etmektedir. Halklar üzerinde her daim baskı ve katliamları eksik etmeyen TC devletinin saldırıları Kürt halkıyla sınırlı değildir. Özellikle İstanbul’da yaşayan Romanlara da aynı baskılar yapılmaktadır. Yıllardır devletin görmediği ya da “eğleneceği” zaman hatırladığı çoğu yoksul Roman halkı da bu saldırılardan nasibini almaktadır. 40-50 yıllık Roman mahallerine sağlık ocağı, çocuk parkı gibi insani ihtiyaçları götürmeyen TC devleti, söz konusu sermaye olunca roman halkını evlerinden çıkarmak için her türlü tehdit ve zorbalığa başvurmuştur.

Yine aynı şekilde İstanbul Sarıyer’e bağlı Derbent Mahallesi’ni 2004’te kentsel dönüşüm projesi içine alan devlet, aradan geçen yıllara rağmen direniş gösteren halkı evlerinden çıkaramamıştır. Çoğunluğu Sivas, Sinop ve çeşitli Anadolu şehirlerinden göç eden halkın hepsi işçi olarak ve sürekli yıkım tehdidi altında çalışmaktadır. Belediye projesinde mahallenin üst tarafına lüks konutlar yapıp, alt kısmına ise 10-15 katlı daireler yapıp orda yaşayan halka bu dairelerden vermek istemiş ve bunu kabul etmeyen halka ise çoğu zaman biber gazlarıyla saldırmıştır. En sonunda ise “örgüt kurma suçu” gerekçesi ile mahalleye operasyon yapıp 14 kişiyi gözaltına almıştır. Medyada ilk başta KCK operasyonu (medya bu operasyonlara iyi alışmış olsa gerek!) ya da arazi mafyası gibi haberlerle geçiştirilmiş ancak çok geçmeden gerçek ortaya çıkmıştır. Olayın özü ise tam da TC devletine yakışır şekildedir. Evinden çıkmayı kabul etmeyen ve mahalleyi de bu konuda ikna etmeye çalışan kişilere “çıkarmaya yönelik örgüt kurmaktan” operasyon yapılmamıştır. Benzer örnekler Sulukule’de ve Tarlabası’nda da yaşanmaktadır. Adana Büyükşehir Belediyesi ise kentsel dönüşüm projelerinin amaçlarını açıklarken pervasızlıkta sınır tanımamıştır. Amaçlardan birkaçı; “yeni terör odaklarının oluşmaması”, “devlet otoritesinin kolay tesis edilmesi”, “mutlu insanların yaşadığı bölgelerde polisiye vakaların azalması”, “sosyal adaletin sağlanması” gibi ikiyüzlü ve Kürt halkına saldırmaya yönelik amaçlardır. Yani faşist TC devleti, gerektiğinde yoktan örgüt yaratarak, gerektiğinde “terör” bahanesiyle saldırarak emekçi ve yoksul halklar üzerinde zulmü ve sömürüyü her geçen daha da artırmaktadır.

Son dönemde yaşanan Wan depremi “kentsel dönüşüm” projelerini tekrar gündeme ge-

tirmiş ve saldırmak için pusuda bekleyen egemenlerin ekmeğine yağ sürmüştür. Halkların acıları üzerinden rant sağlayan TC devleti, yine deprem gibi acı bir hadiseyi de fırsata çevirmek için kollarını sıvamıştır. 2009 yılında eski Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşarı Sabri Erbakan kentsel dönüşüm hakkında “*Biz bunu yapamazsak Cenabı-ı Hak yapıyor. Erzurum ve Bingöl’de depremler sonrası mecburen kentsel dönüşüm yaptık*” diyerek hükümetin politikasını net bir şekilde açıklamıştır. Mevzu bahis sermaye, daha fazla kâr, rant olunca halkın acılarını, dini inançlarını kullanmakta beis görmeyen TC devleti, depremden sonra sağlam zeminlerin kıymetini kavramış ve bu yerlerde oturan halka saldırılara kaldığı yerden devam etmiştir. Depremi “ila-hi adalet” olarak gören zihniyet, Wan halkını göçe zorlayıp Kürdistan’da tampon bölge kurmak istemiş, aradan aylar geçmesine rağmen Wan’daki sorunları çözmek istememiş ve yılların kinini deprem aracılığıyla kusmak istemiştir. Wan’da çocuklar donarak ya da çadırlarda yanarak ölürlen, egemenlerin çıkıp “insan hayatı” edebiyatı altında kentsel dönüşüm projelerinin temellerini atması ikiyüzlülüğün, sömürünün ve faşizmin geldiği acımasız boyutu göstermektedir.

Sonuç olarak; en temel insani ihtiyaçlardan biri olan barınma hakkını hiçe sayan egemenlerin, bu saldırılarına direnişle ve güçlü bir hak mücadelesiyle cevap verilmediği müddetçe saldırılar devam edecektir. Yapılan bu saldırıların amacı mahalle ya da semtten öte kentlerin emekçilerden, yoksul halklardan temizlenmesidir. Bu konuda geçmişte emekçi mahallelerin kuruluş aşamasında oluşan devrimci dayanışmadan, devrimci ve komünist önderlerden öğreneceğimiz çok şey vardır. Konut sorunu ancak emekten yana olan demokratik bir devlet tarafından çözülebilir, faşist bir devletin baskıları altında yaşadığımız düşünülürse saldırıların arttığı günümüzde emekçilerin ve yoksul halkın yanında bulunmak bir zorunluluk haline almıştır.

(Devam edecek)

*Havada kuş soluğu kokusu
hava leylak ve tomurcuk kokuyor
ne anlar acılardan güzel haziran
ne anlar güzel bahar!*

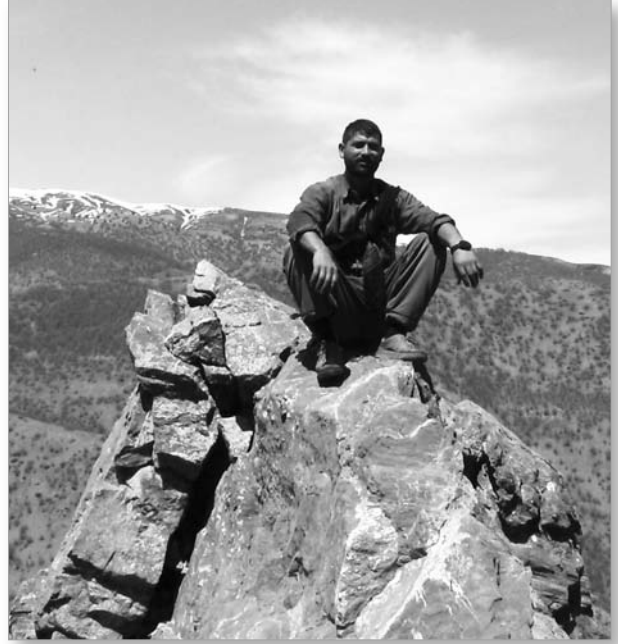
Yoldaş Yurdal'a ve Heval Mazlum'a...

Haziran'ı sarmış sarı sıcak bir gün ve elbette çiçeklenmiş dağlar. Dağların çiçeklenişidir bize baharı müjdeleyen. Ve bu müjdedir zaferi haykıran... Bahar yine gelip sarmış dağları. Baharın gelişiyle de yiğitler dolanmış dağlara... Baharı muştulamak için Dersim'in göğünden karanlık güne yükselmiş 2 yiğit savaşçı...

29 Haziran günüdür ki; içimizden yükselen sarı sıcak aydınlığı hapsedip tozlu parmaklıkları ardına günü kuşatıp baharın önünü kesmeye geldiler... Çiçekleri yeryüzünden silmeye an içmiş gibi çiçekleri kanda boğmaya geldiler.

Elbette bilmez yiğit olmayan yürek; Dersim'in çiçekleri kanda boğulur mu ki... Yıllar öncedir ki; o günden bu güne tohumlar canını yiğitlerin soluğundan alır da; güneş dönüp yüzünü de çiçek açarlar... Ondandır ki Munzur'un ölümsüz suyunun dolandığı her toprağa işlemezmiş zulmün çırpınışları... Demirten kuşlara büründürüp korkak yüreklerini; Dersim'in yiğit dağlarını tutmuşlar dört bir yandan. Bellidir ki can almaya gelmişler. Canımızı, en içine güneşten aldığımız ateşle tutturduğumuz canımızı tutup çekmeye... Bilirler mi ki güneşle bağlıdır yüreklerimiz, kan söndürür mü güneşin ateşini ve çözülür mü yüreklerimiz tutunduğu candan! Çeliğe sarılıdır can; aldığı suyu hiç unutmayan o önder yoldaştan miras çeliğe. Ne yapabilmiştir ki bu güne kadar faşizmin kanlı tarihi bizlere... Elbette biz biliriz ki; şimdi silahlar daha gür intikam diye haykırıyor, daha güçlü ateş, daha öfkeli yanıyor ve güneş artık hiç bir şeyi affetmeyerek zaferi haykırıyor.

Geçmişten bugüne karanlığa karşı yiğitçe çarpışılmıştır elbette... Ama biz de biliriz ki aydınlığımıza inat tüm kirliliğiyle savaşır karanlık da. Çocukluğumuzdan başlayıp da en masumken yüreğimizi karanlığına bulamaya... Bunun en çok sarıp canımız çıkarmak için karalı olduğu yerlerden bir yerde aydınlığa tutunur Yurdal yoldaş. "Mutluluğun"

bir perdeyle gözümüze tutturulduğu bir zamanda perdeyi aralayıp zulmü görüp kavgaya sevdalanır çocuk yüreği.

En ilginç yanlarından biri de elbette Avrupa'nın soğuğa kesmiş sokaklarında dolanan en çekiciliğiyle sistem tarafından sergilenen yozlaşmaya arkasını dönüp sevdasına doğru yollara düşmesidir. Ufak bir serçenin tedirgin yüreğine yaşama umudunu saklaması gibi o da yanağının kenarındaki gizli gülücüğüne saklayıp umudunu yürür dağlara doğru. Ve zaman su olup aksa da en hızlı haliyle ve binbir değişikliğe kapılsa da yiğit yüzü hiç eksilmeden gizli gülüşü umudunu gizlemeye devam eder.

Her güldüğünde bir kez daha çıkıverir ve anlatır sevdasının büyüklüğünü... Daha çocuk aklıyla ne bilirmiş diyenlere inat; en sağlam çelikle kaplar bilincini. En başından bilir zulmün can yaktığını kendisinden kilometrelerce öte de tüm güzellikleriyle hayatın zulme bulandırıldığını. Ve inançla sarılır savaşmanın onuruna. Çocukluğunu bırakıp alıp haki bir çanta sırtına vurur, yüreğini dağlara.

Daha 17'sinde, daha büyütmeden kendisini kavgayı büyütüverir yüreğinde. Korkusuzca direngen elleriyle kavrayıp Dersim'in keskin kayalarını... Yaşanmamışlıkları bırakıp şehrin çürümüş karanlığına Karadeniz'in kızıl çiçeklerine tutunup; yaşamı kucaklayıverir. Yıllar geçer elbet. Doğanın kanunudur, ne aynı kalmıştır ki. Binbir kez uyanıp güne Yurdal yoldaş da Karadeniz'den Munzur'a büyütür kavgayı. Direnmenin o en içten onuruyla büyür hiç çocuk olmayan çocuk yüreği... Ama yine de zamanın değişmelerine inat hiç ayırmaz sol yanağında, yanında getirdiği umudunu. Her gülüşünde bir kez daha haykırır;

büyümenin yanına gizlediği çocukluğunun o en içten sevdasını.

Bir de günlerin gülen gözlerinin kenarlarına işlediği birkaç çizgi arasına da taşmıştır şimdi sevdası. Bu kadar büyük bir umut ve sevdıyla 13 yıl geçirmiştir Tokat'tan Dersim'e... Birçok şehit yoldaşla çarpışmış, birçoğunun ardından kalan boş mavzerleri doldurmanın gururuyla büyümüştür bilincini. En sevdiklerini ve çok sevdiklerini ölümsüzlüğe uğurladıkça daha da çelikleşmiştir. 13 yıl boyunca kavganın zorlu süreçlerine göğüs gerip, kendi çelikleriyle de mücadele ederek, düşenlerin yolunda dövüşme andını her doğan güne yinelemiştir. Ve yine bu yemini haykırarak düşmüştür güneşin yoluna... Güneşli günlere hasret güneşe yakın bir yerlerde gömer yüreğini. Heval Mazlum'un yiğit yüreğini alıp sırtına yürürler ölümsüzlük yoluna. Biri nisan güneşine biri Newroz ateşine selam durur.

Ve şimdi Yurdal'ın yolundan yükseliyor şiarımız. Öfkemiz daha da güçlü şimdi. Yüreğimizdeki güneş daha hızlı çarpıyor. Sorulacak hesaplarımız bir bir kabarıyor. Kimden sorulacaksa, Yurdal'ın yiğit canı kaçının korkak yüreği bir Muharrem yoldaş edeceksen o kadar büyüdün şimdi öfkemiz.

Sıcacık tebessümünden hiç ayrılmayan sevdası bizim sevdamızdır. Korkusuz ve direngen kavgasını göğüsleme sırasındadır aynı güçle. Muharremce dövüşmenin onuruyla ölümsüz savaşçı Yurdal yıldırma selam olsun ...

(...)

*ciğerleri küçük, elleri büyük
nefesleri yetmez avuçlarına...*

Kürdistanlı bebekler ciğerlerine dolan ilk nefeste tanışır zulmün ala çalan kokusuyla. Ve başlar zulmün çemberine sarılı serüvenleri. Çocukluğun en güzel zamanlarıdır sokakla tanışmak. Oysa ateşin çocukları sokağa attıkları ilk adımda karşılaşır "üniformalı Dehaqların" plastiğe ve demire bürünmüş acımasız yılanlarıyla. Doğarken karşılaştıkları o ciğer delen kokuyla tanışmasına da vesile olur bu karşılaşma. Yüzlerinden akarken kırmızı bir acı; öfkeyle sarmalanır ufacak yürekler. Öfke her gün adım adım büyür elbet; her güneş doğuşunda bir parçası daha eksilir gibi içinden eksile eksile büyür... Ve gün gelip ilk kez atlarken Newroz'un korkusuz ateşinden; anlarlar ki kurtuluş ateştedir ve öfke bürümüş yürekleri ateşi kavrayıvermelidir.

Bu ateş ve bu öfkeyle korkusuzca kavrayıverirler avuçlarına zor sığdırdıkları umudun taşlarını. İlk savurdıkları an korkusuzca zulmün yılanlarına doğru ateşten toplarını; andıdır zulmün kalelerini yıkacaklarının...

Kürdistan'ın her bir köşesinde haykıran ve savaşan özgürlüğün "ciğerleri küçük elleri büyük savaşçılarından" biridir Mazlum Erenci de. Zulme taş atmanın onuruyla ufak bedeni göğüslemiştir küçük yaşta zindanları. Faşizmin dikenli telleriyle göğüs göğüse çarpışan ufak bedenine neyler ki paslı bir parmaklık. Kırıp da parmaklıkları ateşi kucaklayıp, dolanır dağlara... Ve özgürlük umudunu kuşanıp düşer yollara. Taş sarılı elleri şimdi soğuk namlunun sıcaklığıyla can bulur.

Heval Mazlum küçük yaşta faşizmin yüzüyle ve korkaklıktan çürümüş bedeniyle karşılaşmıştır. Tek seçeneği olan savaşa inanmıştır, onurlu bir yaşam için üstlenmiştir genç yaşında ölümün o zor taşını yükünü. Sarısından, kırmızısından, yeşilinden alıp Kürdistan'ın, kavganın barut kokan topraklarında almıştır soluğu. Acının rengi kaybol-sun bu topraklarda, dağlardan insin de çiçek kokusu daha bebekikken sarıp sarmalasin diye savaşa can olmuştur.

(...)

Yurdal yoldaş ve Mazlum heval farklı mücadelelerinde dayanışmanın onuruyla sonsuzluk yolunda toprağa düştüler. Zulmün saldırılarına karşı yiğitçe savaşır iki yiğit yürek. Heval Mazlum'a değen bir kurşunla Newroz ateşinden yükselir bir yıldız. Ve Yurdal yoldaş yüklenip yıldız sırtına devam eder savaşına... Ve sonra savaşmanın ve yiğitliğin onurunda İbrahimler'den, Mazlumlar'dan öğrendikleri yolda ölümsüzlüğü haykırırlar omuz omuza... Haziran'ın sarı sıcaklığında ölümü yenip yaşama tohum olan Mazlum hevale ve Yurdal yoldaşımıza bir kez daha selam olsun...

MUNZUR VE KİNEM'E...

Kurşun sesleri parçalıyor kara geceyi... **Yer: Aslando mu köyü...** “Teslim ol” çağrılarına karşın, direniyor iki yiğit Partizan... Patlayan her namluda; ateş isyana dönüşüyor... Akan her damla kan, nehirleşip Munzur’a karışıyor. Düşmanın ölüm kustuğu yerde, Partizan yürekler, namlulara savaş ve direnişi, eşit özgür gelecek düşünü kazıyorlar.

Lise yıllarında örgütleniyor Kinem (Çiğdem Yılmaz) yoldaş. Egemenlerin gençliği her türlü yozlaşma saldırılarına tabi tuttuğu, halk kitlelerine yönelik imha inkar ve katliam siyasetini sebatla sürdürdüğü bir süreçte; o sadırlara karşı en iyi cevabı komsomol saflarında örgütlenerek veriyor. Çalışkanlığı ile, pratik, atak ve fedakar bir devrimci olarak faaliyet alanında girip çıkmadığı yer kalmıyor Kinem’in. O, düşmana kinini ve halka sevgisini, mahallelerde gazete dağıtırken, okullarda örgütlenme çalışması yürütürken, düşmana yönelen eylemlerde; korsanlarda biliyor. Umudunu buralarda büyütüyor. Ama her Partizan gibi, onun da yüreği Munzurularda. Ve 2009 yılında buluşuyor, el tetikte savaştan yoldaşlarıyla...

1 Mayıs Mahallesi’nde örgütleniyor Munzur (Ferdî Karacan) yoldaş. Akşam geç saatlere kadar tekstil atölyelerinde çalışmasına rağmen, gece geç saatlere kadar gazete dağıtan oluyor. Kavga kaçıklığını, iş yapmamayı teorize edenlere inat; o fedakarlığın ve kavgada ısrarın adı oluyor. Ve örgütlendikten kısa bir süre sonra mesken eyliyor Dersim dağlarını... Ve mücadelemizin sessiz ve bilge, Munzur coşkunluğunda savaşımı oluyor...

Takvim yaprakları 30 Haziran’ı gösterdiğinde; Ovacık-Aslandoğmuş köyünde pusuya düşüyor Partizanlar... 30 Haziran gecesi, ateş ile güneş kavgada, umut ile düş, gece ile gündüz... Tüm güzellikler secde ediyor önlerinde... Sus pus oluyor karanlık gece; konuşan, direnen Partizan namlular... O gece ölümsüzleşiyor Munzur ve Kinem... Savaş ve direniş, umut

ve kararlılık abideleri olarak ve hesabı sorulacaklar listesine iki isim daha ekleyerek...

Ve şimdi yoldaşlarının her tetik çekişinde, düşmanın beyninde patlayan her kurşunda, yeni Kinemler, yeni Munzurular doğuyor...Partizan yürekler adımlarken dağları; onlardan devralınan silahlar, yeni omuzlarda ikditara yürüyor...

Dağlardan haykırışlar yükseliyor... Her çılgık bizi örgütlenmeye çağırıyor. Daha fazla örgütlenmeye, toprağa düşenlerimizin hesabını sormak ve yeni tohumlara filiz vermek için; bir adım daha öne çıkmaya, 40 yıllık tarihimizin ve yüzlerce şehidimizin kanı canı pahasına yarattığı mirası büyütme...

Dağlardan haykırışlar yükseliyor... Çağrı sömürülen, ezilen, her gün biraz daha hakları çalınan işçilere. Çağrı, tepelelerinde bombalar yağdırılan, binlerce yıldır katledilen, binlerce yıldır asimile edilen Kürt halkına. Çağrı, sokak ortalarında öldürülen tacize-tecavüze maruz kalan kadınlara. Çağrı devrime, örgüte, kavgaya...

Dağlardan haykırışlar yükseliyor... Çağrı halk gençliğine... okullarımızda, mahallelerimizde, yaşamın tüm alanlarında; faşizmin topyekun saldırılarına inat, sistemin yarattığı karanlığa inat, eşit parasız anadilde eğitim için, geleceğimiz ve özgürlüğümüz için daha fazla örgütlenmeye. Kürt ulusuna imha ve inkarın dayatıldığı, kazanılmış haklarımızın bir bir elimizden alındığı, geleceğimizin ellerimizden çalındığı bir süreçte, tüm bu karanlığı yerle bir etmek için daha fazla mücadele etmeye...

Dağlardan haykırışlar yükseliyor... Çağrı biz genç devrimciler.. Sistem bataklığının bizleri dibine çekmeye çalıştığı noktada, sistemden koparak; kavganın kızgın alanlarına, mücadelemizin şahdamarına akmaya çağırıyor. Cevabımız net... Sefagül Kesgin yoldaşın dediği gibi; **“Bu çağrıya uycacak. Bu ilanı büyütecek, bu sese kulak vereceğiz.”**

İşlemedi kurşunlar yüreklerine...

Günler, aylar, yıllar...

Bir Haziran günü ellerinde tuttıkları silahlarıyla dolaşıyorlar Dersim dağlarının doruklarında. '98'den beri bu dağları avucu gibi bilen, bir ceylan gibi seke seke dolaşan ve halkın sevgisini kazanmış Muharrem yoldaş. Yanında umut dolu bir fidan, Diyarbakır zindanlarında direnç çiçeği olmuş Yılmaz. Henüz dağların özgürlüğünü yeni yeni tatmış, Amed sokaklarında serhildanların sesi olmuş Yılmaz.

Sordu Muharrem'e "Heval bu yolun sonu nereye varacak?"

Hafif bir gülümsemeyle "Nereye varmasını istiyorsan, oraya varacak heval" dedi Muharrem.

"Heval yol saparsa, o zaman hataların farkına vararak, hataları turnaklarla kazıyıp doğru yolu yaratmak gerekir." dedi gülümseyerek.

"Evet, haklısın, hataların farkına varmak lazım. Eğer varmak istediğin yere doğru bir şekilde ve zaferle varmak istiyorsan yanlışların belini bükmek gerek heval" dedi Muharrem.

Tekrar gülümsedi Yılmaz, "Aklıma anam geldi heval" dedi.

Özlemle doruklara baktı Muharrem.

Kaldığı yerden devam etti Yılmaz, "Derler ya 'Anaların öfkesi katilleri boğacak'. Toprağa düşeceğimiz gün, yayılacak kanımız dağların gövdesine. Kanımız yayıldıkça toprağa, analarımızın öfkesi ulaşacak doruğa. Sıkacak düşmanın bedenine, sıkacak köhneleşmiş çürümüş düzenine."

Umutla harmanladı sözlerini Muharrem, "Doğru, doğru olandır Kürdistan'ın yiğidi Kemal Pir, doğru olandır dağlarda filizlenmiş Barbara, doğru olandır anaların yükselen halk şiarları..."

Devam etti Yılmaz "Amed geldi aklıma. Her gün yeni bir umut, her gün daha coşkun bir inanç. Zindanları geldi aklıma. Zulmün, sömürünün olduğu ama onlara karşı direngelliğin olduğu zindanlar. Çocuklar geldi aklıma heval. Ellerinde simit, selpak ve omuzlarında yük. Benim gibi küçük yaşta mahkûm edildikleri yaşam geldi aklıma. Onlar için ha içerdesin, ha dışarıda. Düşman çaresiz olduklarını bilerek, daha doğrusu o çaresizliği kendileri yaratarak uyuşturucularla, yoz kültürleriyle öldürüyorlar çocukları, gençleri. Kürtsün ya sana reva görülen bu.

Unuttuğu bir şey var katil devletin, her katlettiği bedenini, her ölümsüzleşen dağ çiçeklerinin, her Aydın'ın, düşmana küçücük elleriyle ancak kocaman yüreğiyle taş atan her Enes'in umudu, inancı, nefreti bileniyor halkımızın yüreğinde."

Yere attı elini Muharrem, küçük bir taş aldı ve konuştu: "Sıkığımız kurşunla bir farkı yok bunun yeter ki atılan her taş, sıkılan her kurşun kuracağımız dünyanın düşüncesiyle olsun.

Der ya şair;

'Neler yapar şu insan dediğin general

Uçmasını bilir, öldürmesini

Fakat bir kusuru var ki

Bilir düşünmesini...'

Biliriz düşünmesini, katlettikleri insanları biliriz. Biliriz üniversitelerde, tarlalarda, fabrikalarda yapılan haksızlıkları. Biliriz kendilerinden başka kimseyi düşünmediklerini. Daha çok para, daha çok zulüm, daha çok sömürü, daha çok "köle", ellerinde azalırsa daha çok savaş dediklerini biliriz. Ancak bizsiz hiçler ordusu olduklarını da biliriz. Biliriz gücümüzün sokaklarda bir sel gibi taşacağını. Yeter ki onlara karşı birbirimize kenetlenerek yükseltelim düşüncelerimizi ve bayrağımızı!"...

Geceye ışık saçıyorlardı her söyledikleri sözle. Keza kappe kurşun, mermileriyle susturmaya çalıştı iki yüreği. Heval Yılmaz kör kurşunla yaralı halde yatıyordu yerde. Muharrem yoldaş, Yılmaz'ın yaralı yerde yattığını görünce sırtladı onu. Düşmana bir kurşun saplandı, gördüğü manzara karşısında. Aynı siperde olmak bu olsa gerek.

Düşman aldığı sancıyla daha bir pervasızlaştı. Sıkılan kurşunlar amansızca katletti Muharrem'i. Yılmaz, Muharrem'e son kez bakıyordu. Düşman hala ateşi kesmemiş, ölüm yağdırıyordu. Muharrem yoldaşın gözlerinde ışık ve yüzünde gülüş.

Ve son sözlerini söylemeye başladı Mazlum, Muharrem'e bakarak:

"Aklıma yoldaşlar geldi heval. Düşmana kan kusturan, siz binseniz biz milyonlarz diyen yoldaşlar. Düşmanı; sözleriyle, cesaretleriyle, birbirlerine ve halkalarına olan düşkünleriyle umutsuzluğa düşüren yoldaşlar geldi aklıma..."

Koptu gürültü, Heval Yılmaz çekmişti pimini bombanın. Sloganlar eşliğinde son kez kucaklaşmışlardı halkla, yoldaşlarıyla, fabrikalarla, tarlalarla, dağlarla ve ölümsüzleşenlerle. Yılmaz ve Muharrem...

Korkar mı sandınız gelecek ölümden.

Derler, "Ölümlü küçülterek, yendiler!"

Derler, "Dağlarda hepimize savaşacak bir mevzi hazırladılar. Bizleri bekliyorlar!"

Derler, "Onlar, yaşamı uğruna ölecek kadar sevdiler!"

Derler, "Belki onlar yok ama bu çelik aldığı suyu unutmayacak!"

Derler, derler; onlar çarpışarak, onlar düşmanı güldürmemek için gülümseyerek ölümsüzleştiler!

Amed YDG

DEVRİMCİ SÖZLÜK

META

Sözlük çalışması ilk elden günlük hayatta kullandığımız kavramları nasıl anlamlandırdığımızı açıklığa kavuşturmak gibi mütevazı bir misyon taşıyor. Mütevazı olmasına rağmen önemlidir.

Dört sayıdır (Jenosit, Ulus, Demokrasi, Ekonomi Politik) sürdürdüğümüz sözlük çalışmasının beşinci kavramını aşağıda göreceğiniz gibi *meta* olarak belirledik. Neden meta kavramını seçtiğimiz konusuna geçmeden önce bu çalışmanın **genel amacı** üzerine birkaç söz söylemek gerekiyor.

Sözlük çalışması ilk elden günlük hayatta kullandığımız kavramları nasıl anlamlandırdığımızı açıklığa kavuşturmak gibi mütevazı bir misyon taşıyor. Mütevazı olmasına rağmen önemlidir. Zira egemenler, yanlış kavramlarla ya da içeriği değiştirilerek çarpıtılmış kavramlarla bilincimizi belirlemeye çalışıyor. Bunun en büyük sancısı, belki de en çıplak haliyle *kadın sorunu* olarak yanlış bir tanımla ifade olunan mesele kapsamında karşımıza çıkıyor.

Bu çalışmanın, başlangıçta, okurda kavramlar üzerinden teoriye ilgi sağlamak gibi sempatik ama kendisinden beklenemeyecek bir amacı da vardı. Vardı diyoruz, çünkü ilgi yaratılmasının okurun iradesiyle olan sıkı ilişkisi nedeniyle bu amaç biraz gölgede kalacak gibi.

Çalışmanın diğer amaçlarla ilişkili hedefi ise güncel tartışmalar bağlamında kullanılan kavramlara kendi bakış açımızdan ışık tutmaya çalışmaktır.

Şimdi neden meta kavramını ele aldığımız konusuna geline... Bu sistemle sorunumuz var. Sisteme karşı bir mücadele içerisindeyiz. Bunun için öncelikle sistemi tanımamız ama hemen ardından çözümlememiz gerekiyor. Bu sözlükteki kavramlar, bu dergideki diğer yazılar gibi bu çözümleme sürecinin sadece küçük mütevazı bir parçası olma iddiasını taşıyor.

Aşağıdaki kavramdan yola çıkacak olursak, metanın mübadele değeri niçin önemlidir? Açıklanacağı üzere, mübadele değeri, emeği görünmez kılar ki, bu durum emekçilerle ilgili olarak yabancılaşmayı sonuçlar. Bu durum en nihayetinde sınıf pozisyonu hususunda bilinçli olamamanın ön koşulu, ilk dezavantajı gibi bir işlev görür. Öte yandan kapitalist üretimde ortaya çıkan zenginliğin meta yığını olarak görünmesi, metanın doğrudan üreticilerinin de yığınsal niteliğine ben-

zetilebilir. Metaların doğrudan üreticilerinin yığınsal niteliği, yeni bir toplumsal formun ön koşulu olur. Sonuçta antitez aramanın lüzumu yoktur, bizzat akış, oluşum hâlinde daima antitez de gelişmektedir.

Sözlük çalışmamız, şüphesiz, eleştiri olmadan, üstüne tartışılmadan eksik kalacaktır. Aşağıdaki kavram da eksik ele alınmıştır. Her ne kadar önceki sayıda *Ekonomi Politik* kavramını irdelemiş olsak da bu alanın ilk incelediğimiz unsuru olarak metayı seçmemizin nedeni esasen yazı içerisinde mevcuttur.

META

(İng. Commodity, Fr. Marchandise, Alm. Ware)

Meta, Marx'ın Kapital'inin başlangıç noktasıdır. Kapital'de metanın kalıpsal bir tanımı yoktur, bu açıdan *a priori* bir kategori olduğunu söylemek mümkündür.⁽¹⁾ Diğer bütün olgularda olduğu gibi, Marx, meta olgusunu iç bağlantılarıyla izah eder. Meta, incelenen sistemde başlangıç bakımından sadece bir noktaya tekabül ettiği halde, Marx'ın hünerli ellerinde öyle bir açılanır ki, ilk nokta bütün sistemi, sadece dış görünümüyle değil bütün iç ve dış ilişkileriyle açığa çıkarır.

Kelimenin gerçek anlamıyla K. Marks'ın muhteşem dehasıyla meta, kapitalist üretim biçimini ve kapitalist toplumu çözümlemeye/deşifre etmeye yarayan "sihirli bir araç" olarak ele alınmıştır.

Metanın neden baş köşeye konulduğu konusunda Marx, "*Kapitalist üretim tarzının egemen olduğu toplumların zenginliği, 'muazzam bir meta yığını' olarak görünür; bunun basit biçimi tek bir metadır. Bu nedenle incelememiz metanın analiziyle başlıyor*"⁽²⁾ demektedir. Gerçekten de toplumsal yaşam içerisinde insanlar, bu zenginliğin birim değeri olan metalar ile sürekli bir temas halindedirler. Yaşamak için metaları deneyimlemek, onları satın almak zorundadırlar.

Kapitalist üretim tarzında metanın evrensel bir yeri vardır. Din, milliyet, sınıf ve başkaca herhangi bir kategoriden fark-

lı olarak meta ortak paydadır.⁽³⁾ Meta şöyle veya böyle ihtiyaç duyulan dışsal bir şeydir. Üstelik bu ihtiyacın “*mideden mi yoksa hayallerden mi kaynaklandıkları*” metanın meta olabilmesi bakımından bir fark oluşturmamaktadır.⁽⁴⁾

Metalar, birer üretim çıktısıdır. Bir amaç kapsamında ortaya çıkarılırlar. Bu amaç onların satıma sunulması yoluyla gerçekleşir. Satıma sunulmak ve buna karşılık verilmesi, satın alınması şüphesiz onların yararlı olmasından ileri gelir. Marx buradan hareketle metanın **ikili özelli** ini açıklar. Metanın bir **kullanım** değeri vardır, bir de **mübadele** değeri.

Marx, Kapital’de **kullanım de erini** ifade ederken Barbon’a göndermede bulunarak şeylerdeki içsel *vertuenin* ondaki yararlılık olduğunu belirtir. Bir şeyin kullanım değeri, o şeyin kullanılması ya da tüketilmesi yoluyla gerçekleşir. “*Burada şeyin, insan ihtiyacını, doğrudan doğruya geçim aracı, yani tatmin nesnesi olarak mı, yoksa dolaylı bir yoldan, yani üretim aracı olarak mı giderdiği de önemli değildir.*”⁽⁵⁾

Bir şey örneğin, çilek, insan vücudunun meyve ihtiyacını gidermek için de (*doğrudan*) kullanılabilir, reçel yapıp satmak için de (*dolaylı*) satın alınabilir. Yani ikincisi de birincisi gibi bir kullanma yöntemi, bir kullanma değeridir. Birincisinde çilek üretim gerektirir, üretimin doğrudan sağlayıcıları, bu üretim faaliyeti için efor sarf ederler, efor sarf edebilmek için enerjiye ihtiyaçları vardır ki, bunun yolu geçim araçlarına sahip olmak ve tüketmektir. İkincisinde üretim aracıdır, reçelin yapıp satışa sunulabilmesi için üretilmesi gerekir ki, çilek bu bağlamda hammaddedir, üretim aracıdır. Ancak iki açıdan da bir kullanım değerine işaret eder, yani kullanım değerinin varlığı açısından bir fark yaratmamaktadır.

Hatta metanın kullanım değeri içerebilmesi için kullanıma biçiminin illa ki mantıklı olması gerekmez. Aynı şeyin berebere demirden bir leğen/lazımlık vazifesi görmesi ve gerçekten böyle olduğu koşullarda, *Mahsun Yüzlü Şövalye*’ye miğfer vazifesi görmesi kullanım değerini ortadan kaldırmaz. Zira kullanım değerinin hayalden kaynaklanması pekâlâ mümkündür.⁽⁶⁾

Kullanım değeri, tek başına metayı oluşturmaya kâfi gelmez. İktisat alanının konusu olmayan bir şey, yararlı ve hatta kullanılması zorunlu olabilir. Örneğin bir yol kenarı çeşmesi, gelen geçen yolcuların hizmetine sunulur. Su hayat için zorunludur. Ancak o çeşmeden su içilebilmesi herhangi bir karşılığa veya koşula tabii değildir. Sonuç olarak söz konusu çeşmeden akan su, yararlıdır ama meta değildir. Dolayısıyla üretimin toplumsal ilişkilerinin belirlenimi olamaz.

Toplumsal ilişkiyi ortaya çıkaran şey metanın ikinci özelliği olan **mübadele de eridir**. Ancak kullanım değeri mübadele değerine zemin oluşturur. Yoksa toplumsal hayat içerisinde yapılan değiş – tokuşların amaçsız olduğunu iddia et-

mek zorunda kalırdık. Mübadele tarihsel bir olgu olarak ortaya çıkmış ve genelleşmiştir.

Şüphesiz insanlar işbölümünün olduğu toplumsal yapılar içerisinde yaşamak için mübadele etmeye ihtiyaç duymuş, ellerindeki yararı başka bir yararla değiştirmek zorunda kalmıştır. Değiştirdikleri şey metadır. Değiştirilmek zorunda olmasaydı, yani kullanım değeri içermeseydi, değiştirilen şeyler meta olma özelliğini göstermeyecekti. Örneğin bir çömlek, saklama kabı olarak yararlılık gösterir. Bir çuval un da yiyecek olarak. Bunların mübadele edilmesi mümkündür.

Mübadele de eri, metanın kendisi gibi bir meta ile de i tirilebilme özelli ine, olana ma sahip olmasıdır. Meta, mübadele sürecine girmeden önce sahibi açısından kullanım değerini yitirir. Artık sahip açısından dolaysız bir kullanım değeri yoktur. Ancak sahip açısından yitirilen dolaysız kullanım değeri, söz konusu metanın kullanım değerini tamamen ortadan kaldırmaz, sadece o andaki sahip açısından öyledir. Ama mübadele edilebilmesi onun yeni alıcısı, sahibi bakımından bir kullanım değeri içermesi, yararlı olması gerekir. Aksi takdirde mübadele amacına ulaşamaz. Böyle bir durumda ilgili şeyin meta olduğunu söylemek de mümkün olmaz.

Ve dikkat; “*Ürünüyle kendi ihtiyacını karşılayan bir kimse, kullanım değeri değil, başkaları için kullanım değeri, toplumsal kullanım değeri üretmesi gerekir.*”⁽⁷⁾ Aynı zamanda Kapital’in 4. Basımına bir not eklemek zorunda kalır, K. Marks. “*Sıf başkalrı için üretmesi de yetmez... Meta olabilmek için, ürünün, kullanım değeri olarak hizmet edeceği başkalarına, mübadele yoluyla aktarılması zorunludur*” der.⁽⁸⁾

Mübadele değeri, metanın niceliksek yapısına gönderme yapar. Mübadele değeri söz konusu olduğunda, artık kullanma değerinde görüldüğü gibi maddenin *ruhu* görünmez olur o artık bir *bedenden* ibarettir. Mübadele değeri söz konusu olan metanın, artık hangi hünerli usta tarafından yapıldığı, kimin alınterini içerdiği, benzerlerinden farkı tamamen yok olmasa da kaybolmaya yüz tutar. Zira toplumsal özellik kazanılan süreç tekil olanı görünmez kılma eğilimi gösterir.

1 David Harvey, *Marx’ın Kapital’i İçin Kılavuz*, s. 29, çev. Bülent O. Doğan, Mart 2012, Metis Yayınları

2 Karl Marx, *Kapital I*, s. 49, Birinci Basım, Nisan 2011, Yordam Kitap

3 David Harvey, *Marx’ın Kapital’i İçin Kılavuz*, s. 29, çev. Bülent O. Doğan, Mart 2012, Metis Yayınlar

4 Karl Marx, *Kapital I*, s. 49, Birinci Basım, Nisan 2011, Yordam Kitap

5 *ags*

6 Mahsun Yüzlü Şövalye, *Don Quijote*’nin kullandığı ilk lakaptır.

7 K. Marks, *adge*, s. 54

8 K. Marks, *adge*, s. 54, dipnot 12

Kalbim dinamit kuyusu...

Devrimci edebiyatın köşe taşlarından biridir Ahmed Arif. 1927 yılında Amed'in tarihle bezenmiş evlerinin birinde dünyaya hoş gelmiş, sefa gelmiş, halkın sanatçısı, halkın savışçısı...

Memleketi yüzyıllar boyu sömürülmüş, ezilen halklara ev sahipliği yapmış.

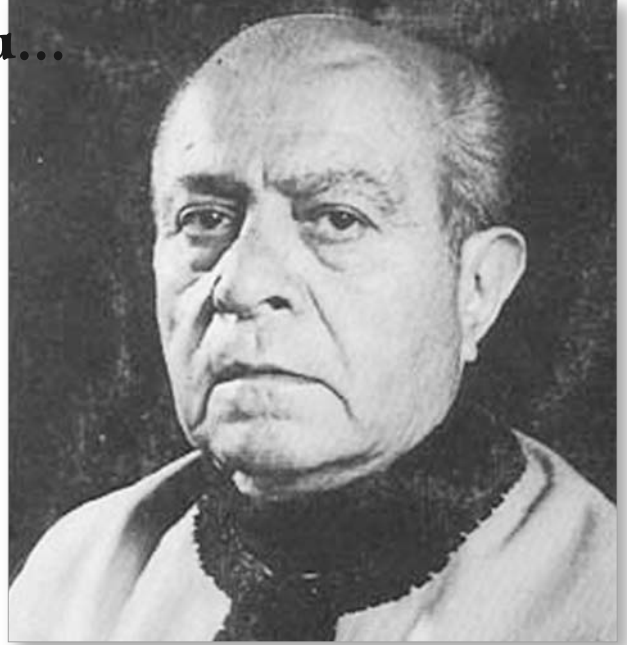
Çocukluğunun geçtiği yıllar kozmopolik bir yapının emsali-temsili olan, Amed'te Ermeniler, Kürtler, Süryaniler, Türkmenler birlikte 5 km uzunluğundaki surlarla çevrili bir ortamda büyümüştür. Böyle bir ortamda büyüyen Ahmed Arif toplumsal, gerçekçi şiirleriyle karşımıza çıkacak.

Yıllar yılı Nazım'ın, Cahit'in ardılı diyecekler. Ahmed Arif, Nazım Hikmet'ten ve Cahit Külebi'den etkilenmiştir lakin yakaladığı özgünlük şiire yeni bir soluk aldırıştır artık.

Yaşadığı toplumun gelenek-görenkleriyle büyüyen Ahmed Arif'in ismini bile "Ahmed" olarak yazması ve telaffuz etmesi, geleneğe-kültüre ne kadar bağlı olduğunu gösterir. İsmi, "Ahmed" ise "Ahmed" olarak kalacaktır. Belki de bu, Türkçeleştirilmek istenen isimlerin sonu "d" ile bitenlerinin t'ye dönüştürülmesine tepkidir. İmzasında da "d" harfini özellikle kullanarak başkaldırıştır.

Adiloş Bebenin Ninnisi şiirinden "doğdun, üç gün aç tuttuk, meme vermedik sana, hasta düşmeyesin diye, töremiz böyle diye, saldır şimdi memeye, saldır da büyü" diyerek içinde harmanlandığı toplumu yansıtmayı bilmiştir. Artık şiirleriyle toplumu bihaber oldukları olaylardan haberdar etmek için canlı tutabilmek için 33 kurşun demiştir. 33 kurşun devletin katlettiği sınır köylülerinin kaçakçılık yaptıkları gerekçesiyle 33 insanı katletmesidir. "Bilmezlikten değil, fıkralıktan, pasaporta ısınmamış içimiz, budur katlimize sebep suçumuz, gayri eşkiyaya çıkar adımız, kaçakçıya, soyguncuya, hayına", Yazdığı bu şiirle halkın sanatçısıdır artık. 33 Kurşun Şiiri sebep gösterilerek hapisaneye atılmıştır.

O dönemde cesareti kuşanan tek şair olmasından kaynaklı artık mahpusluk günleri başlamıştır. "İçerde" der artık "haber var mı taş duvar." Var olan devlet düzeninde kendisine karşı-tehlike yaratacak şairleri ya sürgün etmiştir, ya kapatmıştır ya da derileri yüzülerek hunharca cezalar verilmiştir. "Yalnız Değiliz" demiştir artık. Anadolu'da ezilen-sömürülen işçileri taşımıştır şiirine. Mevsimlik tarım işçilerini, pazarcılarını, balıkçıları. Sokaklardan, kıyılardan, kök mavisinden, ekmeğinden, caneviden ayrı düşmeye Yani bütün hasretlerin kahrına. Ve zehrine çaresiz kalmaların, ilk nefesi Hızır gibi yetişir. Cibali'de sarılan cıgaranın... Ahmed Arif

Vay Kurban'da ölüm karşısında yoksulluğun çekilmeye ıstırabı dillendirilir: "Ölüm bu, fıkara ölümü" yoksullukla geçen hayatını yine en anlamlı kendisi ifade etmiştir. "Çok şeyler yazmak istiyorum ama aklım başka sorunlarda. Mesela henüz ocak aylıklarını alamadık. Benim kooperatiften edindiğim daire 4 aydır boş. Banka taksitleri de cabası! Yani tam anlamıyla "itten aç, yılandan çıplak haldeyim."

Böyle bir şairin döneminde niye bu durumda olduğu ortadadır. Umudunu yitirmemiştir hiçbir zaman gelecekte umutlu bir yoldaştır artık. Düzenin tekerine çomak sokarak devletin "yüzsüzlüğünü" şiirleriyle ortaya koyarak geleceğin ellerimizde can bulacağını söylüyordu artık halkın yiğit evladı.

"Kalbim dinamit kuyusu" diye haykırıyordu artık çığlık çığlığa, erir, kar gibi vücudun... Nicedir, kahpe ağzında. Bir salgın, bir deprem gibi künyemiz. Nicedir, başımıza zindan dünyamız. Biz ki, yarınınız halkın, umudu, yüzakıyız, hıncı, namusu... Şafakları, taa şafakları hey canım, kalbim dinamit kuyusu...

"Ahmed Arif'in sonsözünden bir önceki sözü.

Bunlar;

Engerekler ve çıyanlardır;

Bunlar;

Aşımıza, ekmeğimize

Göz koyanlardır;

Tam bunları,

Tam da büyü..."

"Dağlarına bahar gelmiş memleketimin."

"Ve umut; dağlara çekilmiş çoğalmakta."

Amed YDG

Ya beni sararsa, memleket hasreti...

Çok uzaktaki mutlulukları, paylaşılmaya hazır hayatları düşlemenin; sararmış, kızarmış, yeşermiş toprakların ezilmişliğini, haklılığını ve de direnişini sahiplenmenin, zalimliğin 'resmi ideoloji' olduğu bir yerde mazlumların ahını paylaşabilmenin ağır bedelleri olduğunu gösterir tarih bize... Herhangi biri olmamanızı sağlayan şey, onurlu olmak; bedel ödemek için en kuvvetli nedendir... İşkence, taciz, tecavüz, ölüm ve sürgün! Ülke sınırları içerisinde veya başka bir ülkeye yapılabilecek yolculukların en yürek kanatanlarına hükmeder sürgünler... Memurlar, işçiler, köylüler, Kürtler, Aleviler, devrimciler... Ağır bedellerin içerisinde en hasret dolusu olan sürgünlerden, nasiplenmiştir hepsi. Ve bir de daha güzel bir ülke ve de dünya için şiir yazarlar, müzik üretkenler, film çekenler; yani ozanlar, yani sanatçılar...

(1)

**"kimi insan ezbere sayar yıldızların adını
ben hasretlerin..."**

Bu dize Nazım Hikmet Ran'ın '61 yılında, yani ölümü-
ne 2 yıl kala Berlin'de yazdığı o ünlü otobiyografi eserinden.

Evet, Nazım'ı Nazım yapan değer "hasret",
sevdiklerine ve memleketine duyduğu
hasretlerinin o muhteşem ilişkisi...

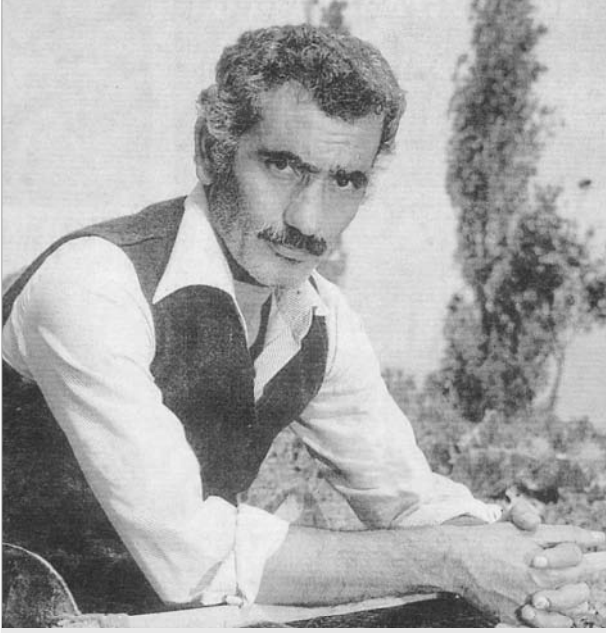
Kuvvetle muhtemel Nazım'ın bahsettiği bu hasretlik sadece Piraye'ye, Münevver'e... duyduğu değil, hatta daha da ötesinde memleketine duyduğu hasretin de ifadesidir. Nazım'ın sevdiğine yazdığı '*... Ve ulaşıldıkça ulaşılmaz olan hasretimsin, sen memleketimsin...*' dizesinde de hasretinin neleri karşıladığını görürüz. Evet, Nazım'ı Nazım yapan değer "hasret", sevdiklerine ve memleketine duyduğu hasretlerinin o muhteşem ilişkisi... 1928 öncesinde, Aydınlik Dergisi'nde yayımlanan şiir ve yazılarından dolayı 15 yıl hapsi istenir, ilk defa böyle bir nedenden dolayı ülke dışına, Moskova'ya gider. Ve yargılanmalar, tutuklanmalar, sürgünlerle dolu hayatı başlar Nazım'ın. 20'li yaşlarında onurlu bir yaşamı örmeye başlamanın ve '63'e kadar geçecek yılların onurunun garantisini 1928 "affına" kadar Moskova'da kalarak "sağlamaya" başlar. Onun böyle bir hayata başlıyor ve bunu ölene kadar sürdüreceği olması, yalnızca şiir ve yazılarındaki "iyi niyetliliğinden, barış, halk ve yurt sever kişiliğinden" değil, toplumsal hayata olan pratik müdahilliğinden, en net örnekle TKP üyeliği ve bu bağlamda gelişen devrimci kişiliğinden kaynaklanır.

Onun (onurlu) hayata karşı politik ve de pratik duruşu üretimlerinin içeriğini, niteliğini; üretimlerinin içeriği ve niteliği de 'başına geleceklerin' tarihlerini belirler. Yine otobiyografi eserinde geçen "*yazılarım otuz kırk dilde basılır Türkiye'mde Türkçemle yasak*" dizesiyle anlatılan; şiirlerinin yasaklanması, Nazım'ın üretiminin "bastırılması" süreci '30'lar da idamının istenmesine ve '38'de 28 yıl hapis cezası alınmasına kadar gider. İstanbul, Ankara, Çankırı ve Bursa hapis-hanelerinde 12 yılı aşan mahpusluk yaşar. Dile kolay, 12 yıl mahpus kalır faşizmin zindanlarında. 1950'de yine bir "af"la çıkar, fakat ölüm tehditleri, baskılar yüzünden ülkesinden geri dönmek üzere gitmek zorunda kalır. 25 Temmuz 1951'de Türkiye Vatandaşlığından, 2009'de geri alınmak(!) üzere çıkarılır. Otobiyografi'nin sonunda geçen "*... sözün kısası yoldaşlar bugün Berlin'de kederden gebermekte olsam da...*" cümlesi 10 yıldır kaldığı sürgünde çektiği yürek acısının şiddetini gösterirken, 63 yılının bir 3 Haziran günü yüreğinin yıllanmış hasretine dayanamamasıyla Nazım, Mavi Gözlü Dev dünyaya veda eder...

(2)

"...

**Da larımız, ovalarımız ve ırmaklarımız bizi bekliyor
Biz bütün ömrümüzü gurbette geçirip
Gurbet türküleri söylemek istemiyoruz,**

Aslen Siverekli olan Kürt sanatçı, Adana'da doğar, yetişir. Küçük yaşta çekilen acılar, Kürt sorunu, ezilenlerin içinde olmak Yılmaz Güney'in politik duruşunu ve öleceği güne kadar ki hayatını şekillendirir.

**“Biz yiğitlikleri ile destanlar yazmır- bir halkız,
Ve önümüzde duran bütün güçlükleri yenecek
Azime, kararlı a ve ko ulla sahibiz...
Dost ve dü man herkes bilsin ki;
Kazanaca ız, mutlaka kazanaca ız...!”**

Yılmaz Güney asıl adıyla Yılmaz Pütün, 1981'de gittiği son sürgün vakitlerinde, Yol filmiyle en iyi senaryo ödülünü aldığı Cannes Film Festivali'nde söylüyor bunları... Gurbet türküleri söylemek değil, ülkesine dönüp mücadeleyi sürdürmek istediğinden bahsediyor Güney. Yaşamı onurlu kılmanın güzelliği ve zorunluluğu ve de tarihin acımasızlığı Yılmaz Güney'in hayatını da belirliyor. Aslen Siverekli olan Kürt sanatçı, Adana'da doğar, yetişir. Küçük yaşta çekilen acılar, Kürt sorunu, ezilenlerin içinde olmak Yılmaz Güney'in politik duruşunu ve öleceği güne kadar ki hayatını şekillendirir. Nazım gibi onurlu bir yaşamı örmenin sorumluluğunu, devrimci bir sanatçı olarak yüreğinde hisseder, kanıt olarak da bizlere 47 yıllık bir hayat bırakır...

“...Ve dostlu u ve sevgiyi, yeni do mu tüm bebeklerin yüre ine yazmak isterdim onlarla birlikte büyüsün bütün dünyayı sarsın diye...”

On üç dergisine yazdığı “Üç bilinmeyenli eşitsizlikler” öy-

küsüyle başlar “komünizm propagandalarına”, 1961'de 18 ay hapis yatar, 8 ay da Konya'ya sürgüne gönderilir. Hapishaneden çıktıktan sonra, birçok filmde oynar Güney, “Çirkin Kral” olması da bu yıllara denk gelir. Türkiye sinemasındaki samimiyetsiz, çıkarıcı yüzlerin aksine Siverek kokulu, Adana sokaklarındaki bir delikanlının doğallığı eser sinemada. 1971'de yönetmenliklerini yaptığı Ağıt, Acı ve Umutsuzlar filmleri Adana'da, Altın Koza Film Şenliği'nde ödül alır ve aynı sene içerisinde 3 aylık sürgüne, Nevşehir'e gönderilir. Yılmaz'ın topluma olan etkisi arttıkça ve üretimleri sisteme daha da dokunmaya başladıkça üzerindeki baskılar yoğunlaşmaya başlar.

“Devrimci sanatçı, devrimci tabiatı gereği militandır, yenileştirici ve değiştiricidir. Toplumsal kurtuluş mücadelesinden ayrı düşünülemez... Devrimci mücadeleye organik bir biçimde bağlı olmalıdır. Bu nedenle, devrimci bir sanatçı, o ülkenin devrimci mücadelesinin hedefleri ve görevleri doğrultusunda görevlerle yüküdür. O her şeyden önce bir devrimcidir, militandır, sanatı devrimin bir aracıdır, bir silahıdır.”

'71 silahlı devrimci çıkışı, yükselen mücadele faşizmin titremesine sebep olmuş, 1971 Faşist Askeri Darbesi gerçekleşmiştir. Yılmaz Güney de faşizmin saldırılarından nasibini almış, '72'de Mahir Çayanları evinde sakladığı gerekçesiyle tutuklanmış, sürgüne gönderilmiştir. '74'te hapishaneden çıkar. 1976'da da Yumurtalık ilçe yargıcını öldürmekten tutuklanır, 19 yıl hapis cezası alır. 5 yıl hapis kaldıktan sonra, izne çıktığı bir gün Isparta Hapishanesi'nden Fransa'ya geçer. Cannes Film Festivali'nde ödül alan filmi Yol'un ve Sürü filminin senaryosunu hapishanedeyken yazar, Duvar filmini de Fransa'da sürgündeyken çeker. Yüreği gurbet türküleri söylemeye yetmez, 1984 yılının bir 9 Eylül günü mide kanseri nedeniyle Paris'te gözlerini yumar. Mezarı Père Lachaise Mezarlığı'da birçok sürgün sanatçınının, devrimcinin mezarının yanındadır.

(3)

**“Edirne Kapısı zordur geçilmez
Uzaktır memleket kolay gidilmez
Da da açan çiçek ehirden büyümek
Koyma beni buralarda gözünü seveyim
Zincir vurma yüre ime bırak döneyim...”**

Ahmet Kaya

Onurlu bir yaşamı örnek... Sazının kırılma ihtimalinin bu kadar yüksek olmasına rağmen türkü söylemekten vazgeçmemek, şarkılarındaki yiğitler için anlattıklarını kendi hayatında bu derece yaşayabilmek.. Muhalif bir sanatçı olmanın, devrimci değerlerin ışığında üretmenin sorumluluğuyla, Kürt olmanın ağır bedellerine karşı koskoca bir yürekle başkaldırmak! Es-

mer yürekli bir adam, kısa pantolonlu bir çocuk, kirli sakallı bir eşkıya; 43 yıllık yaşamıyla Ahmet Kaya... 1985 yılında çıkardığı Ağlama Bebeğim albümüyle başlar Ahmet Kaya'nın onurlu yaşamı için üretimi. Daha ilk albümden başlar toplatılma kararları. Geniş kitlelerce sahiplenildiği ve devletin "güvenlik" kayıtlarına daha ciddi işlendiği süreç ise Şafak Türküsü albümü dönemidir. Kolay mı bir idam mahkumunun şii-rini şii-rini bestelemek, binlerce kişilik konserlerde kitlelere söyletebilmek, anaların öfkesini, bu öfkeyle boğulacak olan katillerin gözleri önünde bu kadar kalın bir sesle haykırabilmek? Bu Nazım'ın, Yılmaz'ın yaptığının, yani ezilenlerin safında sanatla direnmenin, başkaldırmanın aynısı değildir de nedir?

"Sana yalan söyleyemem

Darılırsın yavruca ım

A abeyin bir gün da dan döner

Sarılırsın yavruca ım

Giden gelmez, geri dönmez

Bilmiyor musun yavruca ım

Sen üzülme, sıra bende

Gidece im yavruca ım..."

Ahmet Kaya'yı Ahmet Kaya yapacak koşullar daha tam anlamıyla oluşmamıştır ama. '90'lı yıllar Kürt ulusuna ve onun örgütlü gücü gerillaya dönük saldırıların en yoğun olduğu dönemlerdir. İmha en sıcak, inkâr en sistemli, baskılar en adice gerçekleşir o dönemler. Gerillanın da baskılara karşı yükselttiği direniş ateşi, en engin alanlarda yanar, sararmış yeşermiş kızarmış toprakları boydan boya sarar. Buna kayıtsız kalır mı Ahmet Kaya, görmezden gelip susar mı? Şarkılarım Dağlara albümünü yapar 1994'te, dağlara gönderir şarkılarını ve aslında Türkiye, Kürdistan, dünya halklarına özgür çağrısını yapar. Çağrı yerine ulaşır, albümü 2.800.000 satar, rekor kırar. Bununla da yetinmez, Kürtler üzerindeki asimilasyon politikalarına karşı sessizliği bozandır o. Hiçbir "Kürt" sanatçı onca baskı içerisinde Kürtlükle, Kürtçe'yle ilgili en ufak bir şey yapamazken o Magazin Gazetecileri Demeği'nin kendisine verdiği ödülü alırken, televizyonlar canlı yayındayken, "sanat camiasının" ünlü isimleri ve de 'Kürt' isimlerinin de içinde şu sözleri söyler; *"Ben bu ödül için İnsan Hakları Derneği'ne, Cumartesi Anneleri'ne, tüm basın emekçileri ve tüm Türkiye halkına teşekkür ediyorum. Bir de bir açıklamam var: Şu anda hazırladığım ve önümüzdeki günlerde yayımlayacağım albümde bir Kürtçe şarkı söyleyeceğim ve bu şarkıya bir klip çekeceğim. Aramızda bu klipi yayımlayacak yürekli televizyoncular olduğunu biliyorum, yayınlamazlarsa Türkiye halkıyla nasıl hesaplaşacaklarını bilmiyorum."*

Cumartesi Annelerinden bahsetmesiyle, Kürtler kelimesini ağzına almasıyla başına gelmeyen şey kalmaz. O gece çatal bıçaklarla, linç edilmeye çalışılarak başlayan süreç, toplumun devlet eliyle sistemi bir şekilde toplum önünde karalama kampanyalarına, spekülatif söylemlerin yoğunlaştığı bir döneme evrilir. Ve Ahmet Kaya esmer yüreğinin hiç üşümediği kadar üşüdüğü bir gün ülkesini terk etmek, sürgüne gitmek zorunda kalır. Sürgün hayatı çok uzun sürmez, 2000 yılının 16 Kasım'ı yüreğinin bizlere vedasını duyururlar ve Yılmaz'ın yanına, Père Lachaise Mezarlığı'na gömerler onu. Ve aslında ona çatal bıçak atan şerefsizler, onu bizden ayırmaya sebep olmuşlardır. Buradan bir daha diyoruz şerefsizler diye... (Bkz. Ahmet Kaya'nın Türk halkına şerefsiz dediği yönündeki haberlere Ahmet Kaya'nın verdiği cevap)

Bizce Nazım vatan hainliğine devam ediyor, ki Yılmaz Güney'i de Ahmet Kaya'yı da yanına almış toplu bir vatan hainliği örgütüyor Nazım. Ve Yılmaz'la Ahmet o vatan hainliğine biraz da bölücülük eklemiş, onun ağırlığı bu... Ahmed Arif'in dediği gibi onların da bağışlanmaz korkunç suçları bu halkı, bu ülkeyi sevmek! Bu halkı, bu ülkeyi, ezilenleri, emekçileri sevmeye devam edenler vatan hainliği yapmaktan da çekinmeyecekler.. Sürgün derin birer acıydı onlar için ama tarihin yüklediği sorumluluktan, gerekeni yaptılar...

Esmer yüreğinin hiç üşümediği kadar üşüdüğü bir gün ülkesini terk etmek, sürgüne gitmek zorunda kalır. Sürgün hayatı çok uzun sürmez, 2000 yılının 16 Kasım'ı yüreğinin bizlere vedasını duyururlar ve Yılmaz'ın yanına gömerler onu.

Partizan'a heval olur!

Avrupa'nın ortasından ve de
Diyarbakir zindanından,
iki umut türküsünün
bir dağdaki ve
aynı andaki yankısıdır bu sesler...
Bu sesler;
beşlerin, onların, on yedilerin,
hem de binlercesinin tuttuğu halaydan gelir...
halayın başında Spartaküs,
zincirlerini kırmış,
zincirsiz çeker halayı...
halay uzun, fakat zincir daha uzundur...
zincirini kıramayan bu halaya giremez...

Spartaküs'ten bu yana
hep aynı türkü çalar halayda,
ve aynı ıslık hep tam vaktinde girer bu türküye...

zincir seslerine inat ıslık çalabilmek ve de
dünyanın en uzun halayında türkü söyleyebilmek,
Çukurova yiğitleri dâhil olmak üzere
zincirini kırabilen herkese mahsustur...
fakat dünyanın en güzel ıslıkları
çocuklara, hele de
Diyarbakir zindanındaki çocuklara mahsustur...
öyle ki bu ıslık; zindanları, dağları aşar;
bu sesi duyup
Avrupa'dan koşarak gelen *Partizan'a*,
Dersim'de *heval* olur...

Zaman'a dair...

Yan yana dizilmiş bilyeler var
Çocuk heyecanıyla vurulmayı
bekleyen
Yüreğimin bir köşesinde
Sessizce...

Umut yüklü genç hayaller var
Gecekondu semtlerinde umutla
gülen...

Teğet geçen aşklar var
Yüreğimde saklı kalan...

Geride kalan insanlar var
Her zorluğa rağmen
gülmeyi beceren...

Geride kalan insanlar var
Hala gidenin geleceğini düşünen...

Yıllar var çabuk geçmiş
Anlaşılmadan...
Yıllar var yaşanacak
Ve anlaşılacak
Güzel günlere gebe olan...

Kocaman yaşamlar var
Çelişkilerin içinden
Doğruları gösteren...

Makine seslerinde saklı hayatlar var
Beynimin içerisinde
Değiştirilmeyi bekleyen...
Tarla kokan insanlar var
Yüreklерinden gelen gülümseme
yüzlerinde
Yanlarına gidilmeyi bekleyen...

Bir ben varım
İçinde sevda olan...
Bir sevda var
Bedel ödeyen
İnsanlar içinde...

Bir ülke var
İçinde acı olan...
Bir acı var
Mutluluğu getirecek elbet...

Bir yol var
İçinde düşenler olan
Sonu aydınlık bir yol...

Düşenler var o yolda
Hiç gözünü kırpmadan yürüyen
Ölümün üstüne...

Düşenler var
Mitralyöz sesleriyle
Sonsuzluğa uğurlanan...

Sonun başlangıcı var
O yolun sonunda
Saklı olan...

...ZAMAN...

İŞTE GİTTİN, BİRŞEY DEDİN/ YÜZÜN DÖNÜK, ŞİKAYET EDEREK!

KAZIM KOYUNCU ANISINA...

“Ardımda bırakıp gül çarısı
Ayrılık anı bu sisli arkıyı
Irmaklar gibi akıp uzun uzun
Terk ediyorum bu kenti
Ahh, ölümler gibi...”

Genç ölenlerin türküsü ne kadar da uzun sürüyor... Bir şeylerin rahatlığındaysak eğer ve genç ölenler bu kadar fazlaysa, boşuna ölmemiştir... Gençken gidenler; yaşamak, yaşatmak için üretenler, ölenler...

Kolay mı Türkiye’de halk için, halkla birlikte üretmek. Devrimci sanatı, inkâr edilmiş ve imhasına ramak kalmış “etnik” dillerde icraya, inkâr edilenin ve imhasına ramak kalanların kendisine bu kadar yabancılaştırıldığı zamanlarda teşebbüs etmek? Kazım Koyuncu’nun belki de en belirgin ve de en önemli farkıdır, zoru icraya teşebbüs etmiş olmak, teşebbüsüyle gurur duymak!

1971 yılının bir Kasım günü, Artvin/Hopa’nın Sugören köyünde doğar Kazım. Nüfusa geç yazılacağından, 10 Mayıs 1972 yazar resmi kayıtlar, bu sebeptendir ki iki kere kutlarlar doğum gününü, bunun yarattığı tebsümünü saklamaz o da... “Kemençeci Yaşar” olarak tanınan Yaşar Turna’nın türküleriyle büyür, çocuk yaşlarda gitar ve mandolinle tanışır.

İstanbul Üniversitesi’nde Siyasal Bilgiler Fakültesi’ni kazanır, kazanmanın ötesine gitmez. O müziği seçmiş, hayatını müzikle düşlemiştir. Bu tercihi şöyle ifade eder, “Zor dönemler, o okulu bitirip kaymakam falan olacaksın ya da kendi istediğin işi yapacaksın. Ama hep soru işaretleri olacak, sonu nereye varacak? Bu tercihlerden soru işaretli olanı tercih ettim.”

’91’de Ali Elver’le kurduğu **Grup Dinmeyen** tek albüm Sisler Bulvarı’nı çıkarır. Fakat Kazım Koyuncu’nun kendini bulduğu yer **Zu a i Berebe (Denizin Çocukları)** grubu olur. Bir gösteri ardından gözaltında polis ondan bir şeyler öğrenmek için Lazca konuşmasının,

“Ben bir müzisyenim, ondan sonra biraz Karadenizliyim, ama hepsinin ötesinde ben bir devrimciyim. Ve gerçekten doğru bildiğim bir şeyi en azından çok zorlarsam ortaya koymaktan çekinmem!”

Lazlığının ve Lazca’nın bilincini hayatına yaymaya başlamasına olan etkisinden birçok sohbetinde anlattığı bahsedilir. Ne kadar doğru ne kadar yanlış bilmiyoruz ama o dönem Kazım’ın Lazca’yla olan birlikteliği bütün hayatını şekillendirmeye çoktan başlamıştır.

Lazca ve Zuğaşi Berebe içinse şunları söyler Kazım; *"Hiçbir şey düşünmeden Lazca'yı keşfetmeye, keşfettiğimiz dille de müziği sonuna kadar özgür bırakmaya başladık. Lazca, rock müziği yapma konusunda çok ciddi bir dayanak oldu. Çok bakir bir dildi ve çok enteresan bölünebiliyordu. Melodileri sözlerle oturtmak için çok çaba sarfetmedik... Yaptıkça büyük bir şey yaptığımızı anladık. Lazlarla karşılaştığımız anlar çok enteresandır. Uzun saçlı, küpeli yurtık pantolonlarımız vardı. 80 doğumlu insanlar hala Zuğaşi Berepe hayranları olarak geliyorlar. Özellikle şimdi Lazca rock müzik yapmaya başlayan gençleri görünce hakikaten bir şeyi başardığımızı düşünüyorum. Bizim bir amacımız vardı. Sadece Lazca'yı korumak değil, yaşamaktı, yaşarken de bir şeyleri ifade etmekte. Biz kendi ilkelerimize sadık olduk. Lazca bize çok büyüklü bir şey de kattı. 6-7 sene sürdü."*

Rock müziğin Lazca'yla buluşmasını sağlayan grup birçok albüm çıkarır ve '98 yılında dağılır. Grup arkadaşlarıyla dostluğu devam etse de Tuncay Akdoğan'ın kurduğu **Serüvenciler** grubuyla da kısa bir süre çalıştıktan sonra artık sadece gitarıyla beraber devam eder yoluna. Hemşince, Gürcüce, Lazca şarkıların olduğu Viya albümü tek başına yürüdüğü yolun ilk albümü olur. *"Türkçe'yi ben seviyorum... Lazca başka bir yerde duruyor ama, etnik müzik çok tahrik ediyor beni. Özellikle Karadeniz müziği ve Kürt müziğini de severim, ritim altyapısına bayılırım"* diyerek Lazca'ya ve müziğe verdiği önemi anlatırken, bu konudaki duruşunun siteme karşı ve politik bir duruş olduğunu da şu sözlerle anlatır; *"Beni diğerleri gibi tanıma şansları yok. Bunu bilerek benimle tanışmalarını arzu ediyorum. Ben onların alışık oldukları bir Karadenizli şarkıcı olarak onlarla asla buluşmam. Onlar da buna alışa alışa benimle bir gün doğru düzgün karşılaşabilirlerse sevineceğim..."* Karadenizlilerin salt "komiklikleriyle" sanat çevresince tanıtılmış, toplum bilincine kazandırılmış olmasına, Karadeniz'in sahte yüzlü müzisyenlerine, oyuncularına karşı asi yüreğiyle karşı durur, ki belki de birçok dizinin, özellikle de Gülbeyaz Dizisi'nin müziklerini yapması bir tesadüf değildi.

2004'te çıkardığı ikinci albüm Hayde'yle, Viya'da (daha çok öğrenci gençlik üzerinde etkili olmuştur) yapamadığı geniş kitlelere sesini duyurmayı Türkiye'nin çoğu yerinde verdiği kitlesel konserlerle başarmıştır. Kazım'ın popülerliğinin artmasına rağmen politik duruşundan hiçbir şey kaybetmiyor oluşu ölümüne kadar geçecek süreci de belirliyordu aslında. Üretimini ve

sanatsal gücünün kitlelerle bütünleştiği sırada şunları söylemesi aslında hayat pratiğini özetleyen cümlelerdi; *"Açıkhava Tiyatrosu'nda çok güzel bir konser yapabiliriz ama La Bella düğün salonunda bir sendikanın etkinliğinde grubumla birlikte çıkmayı istiyorum çünkü bunlar insanı kendisine getiriyor. Bütün bu etkinliklerin tamamına ve o hayatın tamamına eşlik edeceğim. Bundan başka şans bulmuyorum kendime"*

"Ha kanser ha konser"

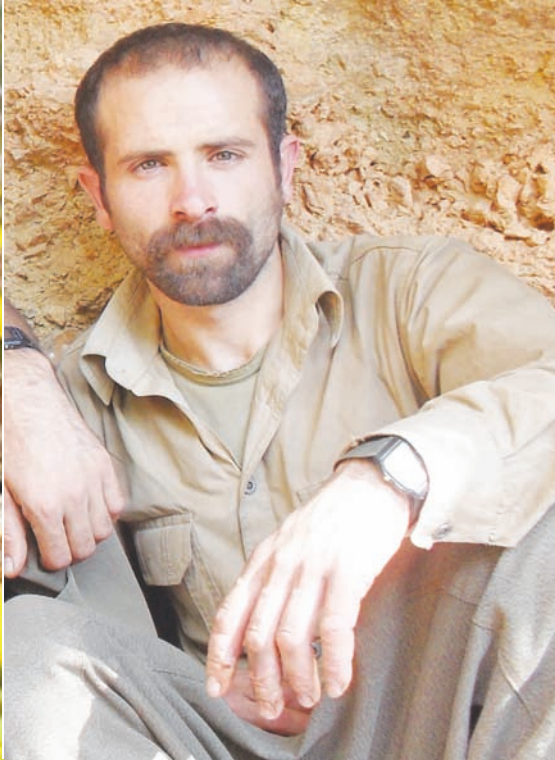
Kansere yakalandıktan sonra verdiği onlarca konserin şairiydi aslında bu söz. Karadeniz Sahil Yolu'nun yapılmasına, nükleer santrallere, Karadeniz'in "çürütülememiş" güzelliğinin bozulmasına konserlerinden aldığı güçle karşı çıkıyordu çünkü Kazım... Vücudundaki germ hücresi tümörleri etki edemiyordu yüreğinin hırçınlığına, denizin çocuğu olmak kolay değildi... 2005'te "Çernobil'in etkileri ve hasta hakları" adlı panelde yaptığı etkili konuşma, kanserli yüreğinin yorgunluğuna rağmen yüzündeki gülüşlerin azalmamasının sebeplerini gösteriyordu; *"...Hayatım 33 yaşına kadar hep mücadele ile geçti. Hep gıcık işlerle uğraştım. Sahil yolu projesi dediler. Bir albüm yaptım, sanki gazete çıkarmış gibi yazdım oraya 'Sahil yolu projesini istemiyoruz. Nükleer santral istemiyorum...' '...Şimdiye kadar verdiğim bütün mücadele ve rahatsızlık için kimseden özür dilemiyorum ve yaptığım her şeyden de gurur duyuyorum. Bundan sonra da hayatım ve sağlığım nereye giderse gitsin daha da gıcık, illet, muhalif, deli bir herif olmaya devam edeceğim."*

Bir konserinden sonra söylediği bir yürüyüş başlatmak sözü, 25 Haziran'da bizlere vedasıyla İstanbul'dan Artvin'e binlerce gözyaşının ama bir o kadar da alkışın arasında gerçeğe dönüşüyordu. Denizin çocuklarının omuzlarında sonsuzluğa uğurlanırken Kazım, dağların çocukları da binlerce yıllık kardeşliğine sadık kalıyordu Kazım'ın, özgürlük selamına tebessümlerle el sallıyorlardı... O gün Karadeniz'deki bütün kemençeler Ege'nin tütününü, bütün çaylar Çukurova'nın pamukları kokuyordu. Kırşehir'in bütün bozlakları nice iki dağın arasından geçerek Gelevera Deresi'nde suskunluğa düşüp, sevdiklerine Lazca sesleniyorlardı... İşte gittin, bir şey dedin / yüzün dönük, şikayet ederek!

"Ben bir müzisyenim, ondan sonra biraz Karadenizliyim, ama hepsinin ötesinde ben bir devrimciyim. Ve gerçekten doğru bildiğim bir şeyi en azından çok zorlanırsam ortaya koymaktan çekinmem!"

Kazım Koyuncu

BÊ ZIMAN
JIXAN
MARE

*Sert rüzgarın camdaki fısıltısı,
Demir parmaklıkların,
titreşen gölgesi
Uzaktan geliyor araba uğultuları
Alıp götürüyor beni
Dağların koyu karanlık
uğultusuna
Batırıyorum duygularımı
Yürek sızısı duyulmasın diye...*

*(Tekirdağ 1 Nolu F Tipi'nden
bir tutsak)*